

การศึกษาสภาพและความต้องการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณ
วิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

การศึกษาสภาพและความต้องการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการ
ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสภวิทยเขตภูมามยารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 36

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE STUDY OF THE STATE AND NEED OF PRACTICE BASED ON STANDARD CODE OF
ETHICS FOR TEACHERS IN THE SECONDARY SCHOOLS UNDER PHUKAMYAO
EDUCATIONAL AREA UNITED, SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 36

An Independent Study in Partial Fulfillment of Requirements
for the Master of Education in Educational Administration

August 2018

Copyright of University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การศึกษาสภาพและความต้องการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการ

ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 36

ของ สุรัชย์ วรภูรีกุล

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัตน์)

เรื่อง:	การศึกษาสภาพและความต้องการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของ ข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสภวิทยเขตภูทอกยาวสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	สุรัชย์ วรภูรีกุล, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัย พะเยา, 2561
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ
คำสำคัญ	จรรยาบรรณของวิชาชีพครู

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพครู ความต้องการและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสภวิทยเขตภูทอกยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ตามทัศนคติของผู้บริหารและข้าราชการครู กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสภวิทยเขตภูทอกยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จำนวน 228 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการบรรยาย จากผลการศึกษา พบว่า การปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในภาพรวมทั้ง 5 หมวด 9 ด้าน มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด 3 หมวด 7 ด้าน ได้แก่ หมวดจรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ ด้านการให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ ด้านความรัก เมตตา เอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการโดยเสมอหน้า ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ ด้านการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการอย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ และด้านการไม่กระทำความผิดปฏิบัติ หรือขัดขวางความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ หมวดจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพด้านพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบอบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ หมวดจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านความรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพและมีระดับจรรยาบรรณอยู่ระดับ มาก จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ หมวดจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านการมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์และหมวดจรรยาบรรณต่อสังคม ด้านการปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จากผลสรุปเกี่ยวกับความต้องการและข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพครู พบว่า ควรนำความต้องการและข้อเสนอแนะไปใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมพัฒนาตนเองของครูในด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพและจรรยาบรรณต่อสังคม เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร ต่อศิษย์และผู้รับบริการต่อไป

Title: The study of the state and need of practice based on standard code of ethics for teachers in the secondary schools under Phukamyao Educational Area United, Secondary educational Service Area Office 36

Author: Surachai Worapuregul, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2018

Advisor: Dr. Sunthon Khlaium

Keyword Code of ethics for teachers

ABSTRACT

The purposes of this Independent Study were 1) to study the state of code of conduct and 2) to study the needs and suggestions for code of conduct; for teachers in the secondary schools under the Phukamyao Educational Area United, Secondary Educational Service Area Office 36. The samples in this study consisted of 228 persons, both the school's administrators and teachers. The data were collected by closed form questionnaires and structured interview, analyzed by percentages, mean, standard deviation and descriptive. The results of this study found that the practice follow code of ethics of the teachers in secondary schools under the Phukamyao Educational Area United, Secondary Educational Service Area Office 36 in overviews at highest level. Considering 5 categories 9 aspects, there were 3 categories 7 aspects in highest level as followed: Code of conduct for disciples and recipients category; The first aspect is service with sincerity and equality. The second aspect is loving, kindness, caring and encourage the disciples and recipients equally. The third aspect is to be a good model; physical, speech and mind. The fourth aspect is to encourage the right learning, skills and habits for the disciples and the recipients with fullness and integrity. The fifth aspect is do not act as hostile or impede the physical, mental, emotional and social progress of the disciples and the recipients. Code of conduct for companion category; The sixth aspect is helping each other creatively, strongly in moral system, harmony among the teachers and code of conduct for profession category; The seventh aspect is love, faith, honesty, responsibility for the profession and to be a good member of the professional organization. Beside, there were 2 categories and 2 aspects in high level; Code of conduct for individual category; The eighth aspect is self discipline, professional development, personality and vision and Code of conduct for Social service; The ninth aspect is: to be a leader in economic conservation, society, art and culture, knowledge, environment, Keep the interests of the collective and adhere in the democratic regime with the monarchy. For needs and suggestions for improving themselves in code of conduct for individual, Code of conduct for profession, Code of conduct for disciples and recipients, Code of conduct for profession Companion and Code of conduct for Social service. This is for the highest interests of the organization, disciples and recipients.

กิตติกรรมประกาศ

การรศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง การศึกษาสภาพและความต้องการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสหวิทยาเขตภูพาน ยาวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สามารถดำเนินการสำเร็จตามวัตถุประสงค์เป็นอย่างดีด้วยคำแนะนำ ด้วยความอนุเคราะห์และสนับสนุนจากหลาย ๆ ฝ่ายตลอดกระบวนการศึกษาค้นคว้าตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้ให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และดูแลเอาใจใส่ตลอดเวลาจนทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา, นายชำนาญ ม่วงศรีศักดิ์ ประธานคณะอนุกรรมการศึกษาธิการ จังหวัดพะเยา และนายลักษณะ ทิศสุกใส ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านม่วงคำ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแก้ไขและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ขอขอบคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสหวิทยาเขตภูพาน ที่ให้ความอนุเคราะห์และให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบและอุทิศแต่บิดา มารดา ครูบาอาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ตลอดถึงครอบครัวที่มีส่วนสนับสนุนและให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

สุรชัย วรภูรีกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมายของครู	8
ความหมายและความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพ	10
ความหมายและความสำคัญของวิชาชีพทางการศึกษา.....	13
แนวคิดในการสร้างมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา.....	14
มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของประเทศไทย	19
จรรยาบรรณครูและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	20
แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2550	34
แนวทางการประเมินผู้ประกอบวิชาชีพครูสู่มาตรฐานวิชาชีพ	39

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
กรอบแนวคิดการวิจัย	52
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	58
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและผู้ให้สัมภาษณ์.....	60
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม	64
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการและข้อเสนอแนะ	78
บทที่ 5 บทสรุป	85
สรุปผลการวิจัย	85
อภิปรายผลการวิจัย.....	94
ข้อเสนอแนะ.....	101
บรรณานุกรม	104
ภาคผนวก	109
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	110
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	119
ภาคผนวก ค แบบแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	120
ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out).....	127
ภาคผนวก จ รายงานโรงเรียนที่ให้ความอนุเคราะห์เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย.....	128
ประวัติผู้วิจัย	129

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงมาตรฐานความรู้.....	25
ตาราง 2 แสดงมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ.....	30
ตาราง 3 แสดงแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณต่อตนเอง.....	35
ตาราง 4 แสดงแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ.....	36
ตาราง 5 แสดงแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ.....	37
ตาราง 6 แสดงแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ.....	38
ตาราง 7 แสดงแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณต่อสังคม.....	39
ตาราง 8 แสดงจำนวนประชากรผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู.....	53
ตาราง 9 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู.....	54
ตาราง 10 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	61
ตาราง 11 แสดงระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	61
ตาราง 12 แสดงประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลา.....	61
ตาราง 13 แสดงภาระงานสอนของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามชั่วโมง/สัปดาห์.....	62
ตาราง 14 แสดงสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามเพศ.....	63
ตาราง 15 แสดงประสบการณ์การบริหารของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามระยะเวลา.....	63
ตาราง 16 แสดงขนาดของสถานศึกษาจำแนกตามจำนวนนักเรียน.....	64
ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจรรยาบรรณตามมาตรฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสหวิทยา เขตภูมิภาคยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ใน 5 หมวด 9 ด้าน.....	65
ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจรรยาบรรณตามมาตรฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสหวิทยา เขตภูมิภาคยาว	

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต36หมวด1 จรรยาบรรณต่อตนเองด้านที่1การมีวินัยในตนเองพัฒนาดนเองด้าน วิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์.....67

ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจรรยาบรรณตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสหวิทยา เขตภูมิภาคยาว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต36หมวด2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพด้านที่2ความรักศรัทธาซื่อสัตย์สุจริตรับผิดชอบ ต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ.....69

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจรรยาบรรณตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสห วิทยาเขตภูมิภาคยาว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต36 หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการด้านที่ 3 รัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการโดยเสมอหน้า

71

ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจรรยาบรรณตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สหวิทยาเขตภูมิภาคยาว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต36 หมวด3จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการด้านที่4ส่งเสริมให้เกิดการ เรียนรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการอย่างเต็ม ความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ..... 72

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจรรยาบรรณตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยา เขต ภูมิภาคยาว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต36หมวด3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการด้านที่5การประพฤติปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างที่ดีทั้งทางกายวาจาและจิตใจ..... 73

ตาราง 23 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจรรยาบรรณตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขต ภูมิภาคยาว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต36หมวด3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการด้านที่6การไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ หรือขัดขวางความเจริญทางกายสติปัญญาจิตใจอารมณ์ และสังคมของ ศิษย์และผู้รับบริการ 74

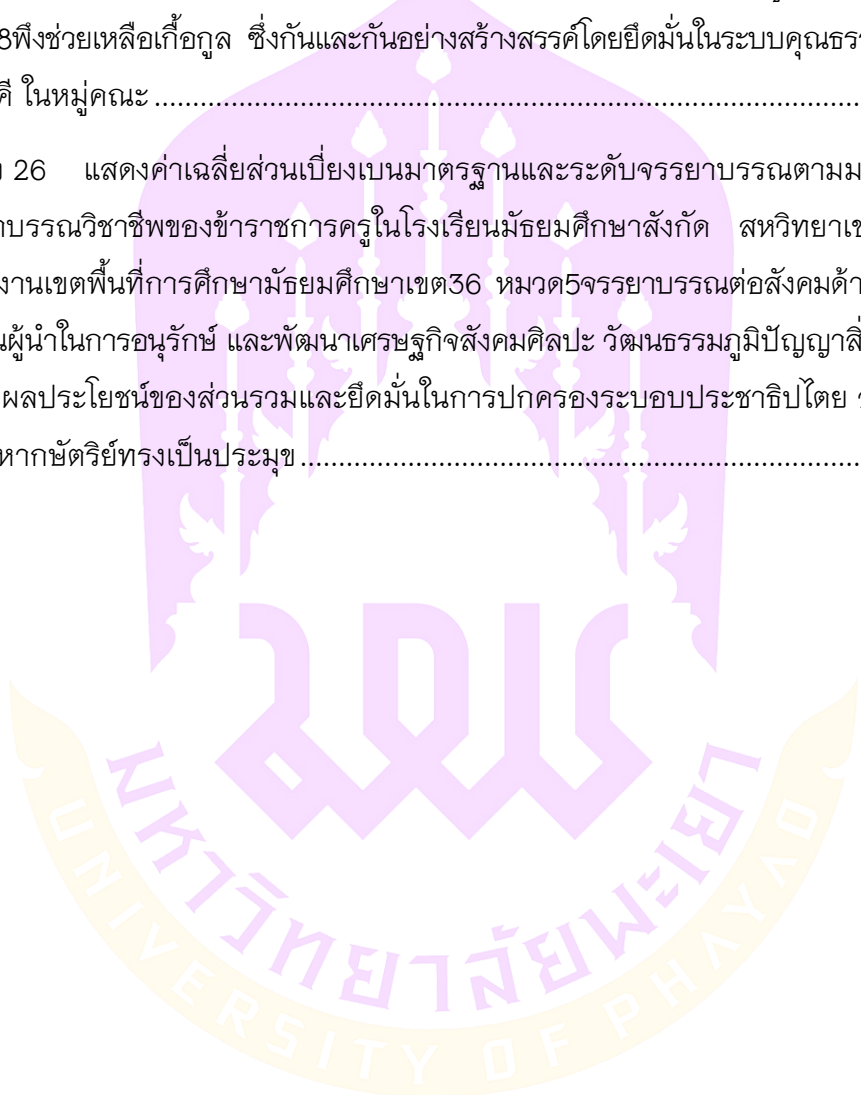
ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจรรยาบรรณตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สหวิทยาเขตภูมิภาคยาว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต36 หมวด3จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ

ด้านที่7การให้บริการด้วย ความจริงใจและเสมอภาคโดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์
จากการ ใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ..... 75

ตาราง 25 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจรรยาบรรณตามมาตรฐาน
จรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สหวิทยาเขตภูพานยาว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต36 หมวด4จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
ด้านที่8พึงช่วยเหลือเกื้อกูล ซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความ
สามัคคี ในหมู่คณะ 76

ตาราง 26 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจรรยาบรรณตามมาตรฐาน
จรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สหวิทยาเขตภูพานยาว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต36 หมวด5จรรยาบรรณต่อสังคมด้านที่9พึงปฏิบัติ
ตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาเศรษฐกิจสังคมศิลปะ วัฒนธรรมภูมิปัญญาสิ่งแวดล้อม
รักษา ผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 77

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 องค์ประกอบของมาตรฐานวิชาชีพครูพุทธศักราช2556	24
ภาพ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	52

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ามากที่สุด พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (2542, หน้า 1/19) จึงได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษา (หมวด 1) ไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข” และได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา (หมวด 4) ไว้ 2 ประการ คือ 1) การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนสำคัญที่สุดและผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ กระบวนการจัดการเรียนการสอนจึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ 2) การจัดการศึกษาต้องเน้นความรู้ คุณธรรมและกระบวนการเรียนรู้ อย่างไรก็ตามวิธีการที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้ดั่งเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะที่เป็น “แม่พิมพ์” จำเป็นต้องเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เสียก่อน ดังคำกล่าวที่ว่า “ตัวอย่างที่ดีมีค่ากว่าคำสอน” พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 จึงได้กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีมาตรฐานวิชาชีพ (มาตรา 50) ประกอบด้วย 5 หมวด ได้แก่ หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง หมวด 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ หมวด 3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพและ หมวด 5 จรรยาบรรณต่อ สังคม ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษาของประเทศไทยสำเร็จลุล่วงดังจุดมุ่งหมายข้างต้นในที่สุด

หนึ่งในประเทศที่ได้รับการกล่าวขานว่ามีระบบการศึกษาที่ดีที่สุดในโลก คือ ประเทศฟินแลนด์ ซึ่ง “เมื่อพูดถึงการครุศึกษาของฟินแลนด์แน่นอนว่าศิษย์เวิร์ดที่ทำให้เรานึกถึง คือ Trust (ความเชื่อมั่น) และ Accountability (ความรับผิดชอบในหน้าที่) ซึ่งเราพบว่า ครูฟินแลนด์มีจิตสำนึกและความรับผิดชอบในหน้าที่สูง โดยที่ไม่ต้องใช้ระบบประเมินมารับประกันคุณภาพ เพราะครูทุกคนมีความเอาใจใส่มุ่งมั่นให้งานที่รับผิดชอบสำเร็จด้วยตัวเอง อันเป็นปัจจัยที่ทำให้ประชาชนของประเทศฟินแลนด์เชื่อมั่นในผู้เป็นครูอย่างมาก” และสิ่งที่ทำให้เกิด Trust และ Accountability ที่สมดุลงันในระบบการศึกษา คือ ความร่วมมือและประสานการทำงานกันจากทุกภาคฝ่าย โดยแบ่งออกเป็น 3 ฝ่ายคือ 1. นักครุศึกษา 2. โรงเรียน 3. ผู้ปกครองและชุมชน (จุฑารัตน์ วิบูลผล, 2557, หน้า 14) นอกจากนี้ ประเทศสิงคโปร์ซึ่งถือเป็นประเทศที่ระบบ

การศึกษามีคุณภาพระดับต้น ๆ ของโลก จากการศึกษา พบว่า ประเทศสิงคโปร์สนับสนุนการประเมินครูและการพัฒนาวิชาชีพครูเป็นอย่างดีจึงได้พัฒนานวัตกรรมชื่อ Enhanced Performance Management System (EPMS) ซึ่งเป็นระบบการบริหารจัดการสมรรถนะของครู โดยดำเนินการเต็มรูปแบบในปี 2005 EPMS เป็นส่วนหนึ่งของระบบความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู และอยู่ภายใต้แผนชื่อว่า “Education Service Professional Development and Career Plan” (Edu-Pac) โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพของครูให้สูงสุดในแผนนี้มีองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ 1) เส้นทางวิชาชีพ (Career Path) 2) ระบบการให้รางวัลค่าตอบแทน (Award and Remuneration) และ 3) ระบบการประเมิน (Evaluation) ตามหลักการนี้ จะแบ่งเส้นทางของวิชาชีพครูเป็น 3 เส้นทาง ได้แก่ 1) เส้นทางการสอน (The Teaching Track) เป็นเส้นทางสำหรับครูที่รักการสอนและความก้าวหน้าเป็นครูต้นแบบ (Master Teacher) 2) เส้นทางครูผู้นำ (The Leadership Track) เป็นเส้นทางสำหรับครูที่ปรารถนาจะอยู่ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาหรือในหน่วยงานต่าง ๆ ของกระทรวง และ 3) เส้นทางผู้เชี่ยวชาญระดับสูงทางการศึกษา (The Senior Specialist Track) เป็นเส้นทางที่จัดไว้สำหรับครูที่สนใจพัฒนาความรู้และทักษะในสาขาของตนอย่างลึกซึ้งเพื่อช่วยให้ประเทศสิงคโปร์ก้าวไปสู่แนวหน้า ครูเส้นทางนี้จะมีโอกาสได้ร่วมงานกับกระทรวงศึกษาธิการและกลายเป็นผู้เชี่ยวชาญที่เข้มแข็งในด้านความรู้และทักษะเฉพาะทางในการศึกษาต่อไปนอกจากนวัตกรรมดังกล่าวแล้ว ประเทศสิงคโปร์ได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูไว้ 3 ข้อ ประกอบด้วย 1) มาตรฐานการประเมินผู้ประกอบวิชาชีพครูและการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจต่อผลการปฏิบัติงาน 2) มาตรฐานการสรรหาผู้ประกอบวิชาชีพครู มีกระบวนการคัดเลือกดังนี้ 1. คัดคนเก่ง 30% จากทั้งหมด 2. คน 30% นี้จะต้องผ่านการฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพอย่างเข้มจากสถาบันการศึกษาแห่งชาติ (The National Institute of Education) และถูกคัดเลือกรอบที่ 2 จะเหลือเพียง 20% 3. คน 20% นี้จะต้องผ่านการสอบอีกครั้งสุดท้าย ซึ่งจะเหลือประมาณ 18% ที่สอบผ่าน และ 3) การประเมินวิชาชีพครู ซึ่งพบว่า จะให้ผลการประเมินเชิงบวกค่อนข้างมากต่อครูและการจัดการเรียนการสอนของครู (อรรถพร จินะวัฒน์ และรัตนา ดวงแก้ว, 2557, หน้า 26)

สำหรับประเทศไทย แม้จะมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูไว้อย่างชัดเจน แต่ก็ยังปรากฏว่ามีหลายเหตุการณ์ที่แสดงถึงความละเลยต่อมาตรฐานดังกล่าวที่สะท้อนถึงปัญหาด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา อาทิ ปัญหาการคัดลอกผลงานวิชาการ ปัญหาครูละเลยการสอนในชั้นเพื่อประกอบอาชีพส่วนตัว ปัญหาด้านชู้สาว ปัญหาการดื่มสุราในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ ปัญหาผู้บริหารไม่บริหารตามหลัก

ธรรมาภิบาล ชาติความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน ดังเช่น ผลงานวิจัยของสถาบันวิจัย เพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ได้ตอบโจทย์ระบบการศึกษาไทยว่า ใจกลางของปัญหา คือ การขาดความรับผิดชอบ (Accountability) ของระบบการศึกษาตลอดทุกชั้นตอน เพราะถึงแม้จะ ลงทุนด้านการศึกษามากมาย แต่คุณภาพการศึกษามีแนวโน้มต่ำลง นั้นสะท้อนให้เห็นถึง การปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ในทุก ๆ ด้านยังอ่อนแออยู่มาก (อรรถนพ จินะวัฒน์ และรัตนา ดวงแก้ว, 2557, หน้า 4)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสทศวิทยาเขตภูเก็ต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เพื่อให้ทราบสภาพและความต้องการของครู ในการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพครู และผู้เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัย ไปใช้ในการส่งเสริม กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยมี เป้าหมายสุดท้ายในตัวครู คือ ครูเป็นบุคคลที่สังคมให้ความเชื่อมั่น (Trust) และครูเป็นบุคคลที่ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ (Accountability) ให้สมกับที่วิชาชีพครูได้ชื่อว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง และ เพื่อเป้าหมายสุดท้ายของการจัดการศึกษา คือ เพื่อให้ผู้เรียน “เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์” เป็น ทรัพยากรที่มีคุณค่า ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันนโยบายประเทศไทย 4.0 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสทศวิทยาเขตภูเก็ต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
2. เพื่อศึกษาความต้องการและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมมาตรฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสทศวิทยาเขตภูเก็ต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสทศวิทยาเขตภูเก็ต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จำนวน 9 โรงเรียน ที่ปฏิบัติราชการอยู่ในปีการศึกษา 2560 โดยแยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 24 คน และเป็นข้าราชการครู จำนวน 507 คน จำแนกเป็นรายโรงเรียนดังนี้ 1) โรงเรียนพะเยาพิทยาคม

ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ข้าราชการครู จำนวน 159 คน 2) โรงเรียนพากกวีานวิทยาคม
 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ข้าราชการครู จำนวน 50 คน 3) โรงเรียนพะเยาประสาธน์วิทย์
 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ข้าราชการครู จำนวน 24 คน 4) โรงเรียนแม่ใจวิทยาคม
 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ข้าราชการครู จำนวน 70 คน 5) โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ
 สมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ข้าราชการครู จำนวน 59 คน
 6) โรงเรียนดงเจนวิทยาคม ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ข้าราชการครู จำนวน 36 คน
 7) โรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ข้าราชการครู จำนวน 53 คน
 8) โรงเรียนถ้ำปินวิทยาคม ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ข้าราชการครู จำนวน 31 คน
 และ 9) โรงเรียนงำเมืองวิทยาคม ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ข้าราชการครู จำนวน
 25 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 531 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จำนวน
 9 โรงเรียน ที่ปฏิบัติราชการอยู่ในปีการศึกษา 2560 แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียนละ 1 คน รวม 9 คน
 ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง และเป็นข้าราชการครู จำนวน 226 คน ซึ่งเทียบจำนวนประชากร
 และกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan Table) โดยใช้วิธีการ
 สุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Systematic Sampling) เลือกกลุ่มตัวอย่างตามเป็นโควตาตาม
 สัดส่วนจำนวนประชากรของแต่ละโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนพะเยาพิทยาคม จำนวน 70 คน
 โรงเรียนพากกวีานวิทยาคม จำนวน 23 คน โรงเรียนพะเยาประสาธน์วิทย์ จำนวน 11 คน
 โรงเรียนแม่ใจวิทยาคม จำนวน 35 คน โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา
 จำนวน 24 คน โรงเรียนดงเจนวิทยาคม จำนวน 15 คน โรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม จำนวน
 23 คน โรงเรียนถ้ำปินวิทยาคม จำนวน 14 คน และโรงเรียนงำเมืองวิทยาคม จำนวน 11 คน
 รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 235 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยทำการกำหนดขอบเขตเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและ
 ความต้องการในการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียน
 มัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
 โดยใช้กรอบแนวคิดจากพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 และ
 ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วย จรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ทั้ง 5 หมวด 9 ด้าน ได้แก่ หมวด 1
 จรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านที่ 1 การมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและ
 วิชาชีพตน ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ หมวด 2

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านที่ 2 ความรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ ด้านที่ 3 ความรักเมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า ด้านที่ 4 การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ด้านที่ 5 การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ ด้านที่ 6 การไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ ด้านที่ 7 การให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้านที่ 8 การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ และหมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม ด้านที่ 9 การประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ขอบเขตด้านสถานที่

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองพะเยา อำเภอแม่ใจ อำเภอดอกคำใต้ และอำเภอภูกามยาว จังหวัดพะเยา

ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2560 ถึง เดือนพฤษภาคม 2561

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง มอบหมายให้ทำหน้าที่รักษาการหรือรักษาราชการแทนผู้อำนวยการโรงเรียน ในช่วงระยะเวลาที่ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล

ข้าราชการครู หมายถึง ข้าราชการครูทุกระดับ ตั้งแต่ครูผู้ช่วย ครู ครูชำนาญการ ครูชำนาญการพิเศษ ครูเชี่ยวชาญและครูเชี่ยวชาญพิเศษ รวมทั้งพนักงานราชการที่กำลังปฏิบัติการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ในช่วงระยะเวลาที่ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล

ผู้ได้บังคับบัญชา หมายถึง ข้าราชการครูภายใต้การบังคับบัญชาของผู้บริหารสถานศึกษา

ศิษย์ หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานอยู่ ไม่ว่าจะผู้ตอบแบบสอบถามจะเคยสอนหรือไม่ก็ตาม

ผู้รับบริการ หมายถึง ผู้ใช้บริการในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษานอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนปกติ ซึ่งเป็นทั้งศิษย์ บุคลากรภายในและบุคคลภายนอกสถานศึกษา

ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ หมายถึง ผู้บริหารการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีใบประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

ปฏิบัติราชการ หมายถึง กำลังปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาหรือข้าราชการครู อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ในปีการศึกษา 2560 และไม่อยู่ระหว่างลา ขาด หรือไปช่วยราชการสถานศึกษาอื่น

สหวิทยาเขตภูพานยาว หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา อำเภอแม่ใจ อำเภอภูพานยาวและอำเภอดอกคำใต้ ทั้งหมด 9 โรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 หมายถึง องค์กรที่รับผิดชอบการบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุนภารกิจด้านการจัดการศึกษาและพัฒนาของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมดในจังหวัดเชียงรายและจังหวัดพะเยาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น

ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง จำนวนของนักเรียนทั้งหมดของสถานศึกษาที่มีอยู่จริงในปีการศึกษา 2560 โดยมี 4 ขนาด คือ ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนต่ำกว่า 500 คน) ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 500-1,500 คน) ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 1,501-2,500 คน) และขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนมากกว่า 2,500 คนขึ้นไป)

จรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง แนวทางในการประพฤติตนเพื่อส่งเสริมและดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียง ฐานะ เกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วย จรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ทั้ง 5 หมวด ครอบคลุมเนื้อหาจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 9 ด้าน ดังนี้

หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีวินัยในตนเอง รับผิดชอบและพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ ประพฤติตนให้เหมาะสมกับสถานภาพ ประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั่งามของสังคม และพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาการ เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ

หมวด 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องรัก ศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ใช้หลักวิชาที่ถูกต้อง

สร้างสรรค์เทคนิควิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาริชาชีพ ให้เกียรติผลงานวิชาการของผู้อื่น อุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ทุ่มเท เสียสละและรับผิดชอบ

หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้ปรับตัวอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตทั้งด้านกาย วาจาและจิตใจ ไม่กระทำความประพฤติที่ขัดต่อความเจริญงอกงามทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ และให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาคโดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบโดยต้องประพฤติตามแบบแผนที่กำหนด

หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ โดยประพฤติตามแบบแผนที่กำหนด

หมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงประพฤติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม ปกป้องและรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมการพัฒนาชุมชนในทุกรูปแบบโดยประพฤติตามแบบแผนที่กำหนด

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูเพื่อยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูให้สูงขึ้น
2. ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสภาพและความต้องการในการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำมาเสนอตามกรอบแนวคิด ดังนี้

1. ความหมายของครู
2. ความหมายและความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพ
3. ความหมายและความสำคัญของวิชาชีพทางการศึกษา
4. แนวคิดในการสร้างมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา
5. มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของประเทศไทย
6. จรรยาบรรณครูและจรรยาบรรณวิชาชีพครู
7. แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2550
8. แนวทางการประเมินผู้ประกอบการวิชาชีพครูสู่มาตรฐานวิชาชีพ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
10. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ความหมายของครู

คำว่า “ครู” มีรากศัพท์มาจากภาษาสันสกฤตว่า “คุรุ” หมายถึง หนัก ภาษาบาลีว่า “ครุ” ซึ่งมีความหมายว่า “ผู้สั่งสอนศิษย์หรือผู้ควรได้รับการเคารพ” และยังมีผู้ให้ความหมายของคำว่าครูไว้หลากหลายและน่าสนใจ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของคำว่า “ครู” ไว้ว่า หมายถึง ผู้สั่งสอนศิษย์ ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542)

รังสรรค์ แสงสุข (2550, หน้า 38) ได้อธิบายความหมายคำว่า “ครู” ว่า ครูคือผู้ให้ ผู้เติมเต็มและผู้มีเมตตา

ครูคือผู้ให้ หมายถึง ให้ความรู้ไม่จำกัดทุกที่ทุกเมื่อ ครูต้องเต็มไปด้วยความรู้และรู้จัก ขวนขวายหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ สะสมความดี มีบารมีมาก และครูที่ดีจะต้องไม่ปิดบังความรู้ ควรมีจิตและวิญญาณของความเป็นครู

ครู คือผู้เติมเต็ม หมายถึง การที่ครูจะเป็นผู้เติมเต็มได้ ครูควรจะเป็นผู้แสวงหาความรู้ ต้องวิเคราะห์ วิจัย วิจัยและมาบูรณาการความรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

ครู คือผู้มีเมตตา หมายถึง จะต้องสอนเต็มที่ โดยไม่มีการขี้เกียจปิดบังไม่ให้ความรู้เต็มที่ ครูต้องไม่ลำเอียง ไม่เบียดเบียนศิษย์

ในภาษาบาลียังมีคำว่า “อาจารย์” หรือ อาจารย์ ซึ่งหมายถึงความประพฤติหรือกิจวัตรที่ควรประพฤติซึ่งเป็นคำที่นิยมใช้เพื่อยกย่องว่าครูหรืออาจารย์ คือบุคคลผู้ที่กอบด้วยความรู้และกิจวัตรอันควรแก่การยกย่องนั่นเอง

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปีพุทธศักราช 2536 ได้ประพันธ์บทกวีชื่อ “ใครคือครู” ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในวงการการศึกษาและประเทศไทย ดังนี้

ใครคือครูครูคือใครในวันนี้	ใช้อยู่ที่ปริญาวมหาศาล
ใช้อยู่ที่เรียกว่าครูอาจารย์	ใช้อยู่นานสอนนานในโรงเรียน
ครูคือผู้ชี้แนวทางความคิด	ให้รู้ถุกู้ผิดคิดอ่านเขียน
ให้รู้ทุกซั้วยากรู้พากเพียร	ให้รู้เปลี่ยนแปลงสู้รู้การงาน
ครูคือผู้ยกระดับวิญญาณมนุษย์	ให้สูงสุดกว่าสัตว์เดรัจฉาน
ครูคือผู้สั่งสมอุดมการณ์	มีดวงมัลย์เพื่อมวลชนใช้ตนเอง
ครูจึงเป็นนักสร้างผู้ใหญ่ยิ่ง	สร้างความจริงสร้างคนกล้าสร้างคนเก่ง
สร้างคนให้เป็นตัวของตัวเอง	ขอมอบเพลงนี้มาบูชาครู

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

จากความหมายของครูดังที่กล่าวมาจึงสรุปความหมายของคำว่า “ครู” ได้ว่า คือครูผู้ที่ยกย่องสรรเสริญสั่งสอนศิษย์ให้มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมมีทักษะชีวิต ครูคือผู้คอยส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจศิษย์ให้ค้นพบศักยภาพในตนเองและนำความรู้ ความดี ทักษะไปใช้สร้างสรรค์สังคมให้เจริญ ดังนั้น ครูจึงต้องแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ตนเองมีความรู้ที่แท้จริงและทันสมัย ตลอดจนประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจด้วย

ความหมายและความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพ

ความหมายของจรรยาบรรณวิชาชีพ

คำว่า “จรรยาบรรณหรือจรรยาในการปฏิบัติงาน” (Work Ethics) ตามความหมายของพจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 หน้า 134 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2530) หมายถึง ความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ กำหนดขึ้นเพื่อรักษาชื่อเสียงเกียรติคุณ ขณะที่ Johnson (1993) ได้ให้ความหมายของ “จรรยาบรรณ” ไว้ว่าเป็น มาตรฐานของความประพฤติและการใช้ดุลยพินิจทางศีลธรรมการกระทำของบุคคล องค์การว่าถูกหรือผิดสมควรหรือไม่สมควร ขณะที่ Fred Feldman (1978, p. 67) กล่าวว่า จรรยาบรรณ คือ กลุ่มของกฎ กติกาที่สมบูรณ์ที่ครอบคลุมแนวประพฤติปฏิบัติในทุก ๆ สถานการณ์ และสำนักงานเลขาธิการของคุรุสภา กล่าวว่า จรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง มาตรฐานการปฏิบัติตนที่กำหนดเป็นแบบแผนในการประพฤติตนที่ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องปฏิบัติตาม (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2554, หน้า 10)

คำว่า “วิชาชีพ (Profession)” ตามความหมายของ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (ม.ป.ป., สื่อออนไลน์) หมายถึง อาชีพให้บริการแก่สาธารณชนที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญเป็นการเฉพาะ ไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาชีพอื่นและมีมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพ โดยผู้ประกอบวิชาชีพต้องฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติอย่างเพียงพอก่อนที่จะประกอบวิชาชีพต่างกับอาชีพ (Career) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องทำให้สำเร็จโดยมุ่งหวังค่าตอบแทนเพื่อการดำรงชีพเท่านั้น

เอกพันธ์ ปัดถาวระโร (2555, สื่อออนไลน์) ได้กล่าวสรุปว่า เมื่อนำความหมายของคำว่า “จรรยาบรรณ” และ “วิชาชีพ” มารวมกัน จึงหมายถึง ประมวลมาตรฐานความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบอาชีพปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง โดยที่ข้อบัญญัตินั้นอาจเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือบอกกล่าวด้วยวาจาในสังคมวิชาชีพนั้นก็ได้ ผู้กระทำผิดจรรยาบรรณจะต้องได้รับโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน ถูกพักงานหรือถูกยกเลิกใบประกอบวิชาชีพได้

จึงสรุปได้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง แบบแผนความประพฤติหรือกิริยาอาการที่ผู้ประกอบวิชาชีพแต่ละวิชาชีพ ควรประพฤติปฏิบัติในทุกสถานการณ์และผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องใช้ความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านในการปฏิบัติงานนั้น ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดและเกิดความดีงามขึ้นแก่ตนเองและองค์การวิชาชีพของตน

ความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพ

วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการดอนตาน (2559, หน้า 19, สืบออนไลน์) ได้สรุปความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพ จากความเห็นของนักวิชาการได้หลายท่านไว้ ดังนี้

1. จรรยาบรรณช่วยควบคุมมาตรฐานรับประกันคุณภาพ
2. จรรยาบรรณช่วยควบคุมจริยธรรมของผู้ประกอบอาชีพและผลิตสินค้า
3. จรรยาบรรณช่วยส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพและปริมาณงานที่ดีมีคุณค่า
4. จรรยาบรรณช่วยส่งเสริมจริยธรรมของผู้ประกอบอาชีพและผู้ผลิต
5. จรรยาบรรณช่วยลดปัญหาการคดโกงฉ้อฉล เอารัดเอาเปรียบ
6. จรรยาบรรณช่วยเน้นให้ชัดเจนยิ่งขึ้นในภาพพจน์ที่ดีของผู้มีจริยธรรม

วริยา ชินวรรณโน (2549) ได้สรุปความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพไว้ว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกฝน มีความรู้ความชำนาญสูงเกินกว่าคนธรรมดาสามัญ เมื่อเป็นเช่นนั้น จึงมีโอกาสที่จะใช้วิชาความรู้ของตน เพื่อหาประโยชน์โดยที่ประชาชนทั่วไปไม่รู้เท่าทัน เช่น แพทย์อาจรักษาผู้ป่วยแบบเลี้ยงไข้ ตำรวจอาจใช้ตำแหน่งหน้าที่กลั่นแกล้งประชาชนเพื่อแลกกับผลประโยชน์ ครูก็อาจเบียดเบียนหาผลประโยชน์จากศิษย์ ซึ่งตัวอย่างมีให้เห็นในปัจจุบัน ในที่สุดสังคมก็เรียกร้อง จริยธรรมจากผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งได้มีการกำหนดขึ้นจากองค์กรหรือสมาคมวิชาชีพนั้น ๆ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. เป็นแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพยึดถือปฏิบัติอย่างถูกต้อง
2. เพื่อให้วิชาชีพคงฐานะ ได้รับการยอมรับและยกย่องจากสังคม
3. เพื่อมตุงเกียรติยศและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

นอกจากนี้ วริยา ชินวรรณโน (2549) ยังได้กล่าวสรุปถึงหลักสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพไว้ 5 ข้อ ดังนี้

1. **ความรักความศรัทธาในอาชีพ:** อาชีพที่ผู้ประกอบวิชาชีพถือปฏิบัตินั้นย่อมเป็นอาชีพที่สุจริตในการประกอบอาชีพก็ย่อมได้รับผลตอบแทนจากวิชาชีพนั้น ๆ ดังนั้นความรัก ความศรัทธาเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ประกอบวิชาชีพพึงมีเพื่อเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจและกำหนดกรอบของการกระทำอันจะส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าทางหน้าที่การงานและต่อสถาบัน

2. **ความซื่อสัตย์สุจริต:** การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ นั้น โดยเฉพาะผู้ประกอบวิชาชีพจำเป็นต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตทั้งในด้านการทำงานในหน้าที่ เพื่อนร่วมงานรวมถึงหัวหน้างาน เพื่อจะทำให้การทำงานสำเร็จลุล่วงไปได้ โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาทั้งระหว่างการทำงานรวมไปถึงภายหลังจากการทำงานเสร็จสิ้นไปแล้วก็ตาม

3. การให้ความเคารพต่อกฎระเบียบข้อบังคับหรือจรรยาบรรณในอาชีพ:

อาชีพแต่ละอาชีพนั้นย่อมมีกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบและแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นตัวกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพมีบุคลิกลักษณะตามแบบแผนของอาชีพ โดยต้องอาศัยผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเคารพและปฏิบัติตามจึงจะบังเกิดผล

4. ยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมวิชาชีพ:

วิชาชีพแต่ละแขนงย่อมมีเกียรติ การยกย่องและให้เกียรติผู้ร่วมวิชาชีพมีความสำคัญอย่างยิ่ง การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันเป็นสิ่งสำคัญสร้างมิตรภาพทั้งการทำงานและเรื่องการค้าเงินกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคม เพื่อให้การประกอบอาชีพดำเนินไปอย่างไม่เกิดข้อขัดแย้งและประสบผลสำเร็จ

5. การรวมกลุ่มเพื่อสร้างความมั่นคงในวิชาชีพ:

เมื่อมีวิชาชีพเกิดขึ้นการที่จะทำให้องค์กรนั้นมีความเข้มแข็งและเป็นที่รู้จักกันมากขึ้นในสังคม จำเป็นต้องมีการรวมกลุ่มทางสังคมเพื่อผนึกกำลังสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ออกมาสู่สาธารณชน ทำให้เกิดการก่อตัวขององค์กรเพื่อเป็นรากฐานความมั่นคงทางวิชาชีพต่อไป

ไพพรรณ เกียรติโชติชัย (2536, หน้า 128) ได้กล่าวถึงความสำคัญของจรรยาบรรณไว้ว่าเพื่อ

1. ควบคุมมาตรฐาน ประกันคุณภาพและปริมาณที่ถูกต้องในการประกอบวิชาชีพ
2. ส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพและปริมาณที่ดีมีคุณค่าและเผยแพร่ให้รู้จักเป็นที่นิยม
3. ควบคุมจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ
4. ส่งเสริมคุณธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพอาชีพ
5. ลดปัญหาการประพฤติผิดต่าง ๆ ลดปัญหาการคดโกง
6. เน้นภาพลักษณ์ที่ดีของผู้ประกอบวิชาชีพในด้านการมีจริยธรรมให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น
7. พิทักษ์สิทธิในการประกอบวิชาชีพตามกฎหมายและควบคุมวิชาชีพให้ดำเนินตาม

ทำนองคลองธรรม

ดังที่กล่าวมานี้ จึงเห็นชัดเจนว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง หากปราศจากจรรยาบรรณวิชาชีพแล้ว ผู้ประกอบวิชาชีพอาจประกอบวิชาชีพหรือประพฤติปฏิบัติตนโดยไม่มีหลักการ กฎเกณฑ์ใด ๆ มาเป็นบรรทัดฐาน ขาดมาตรฐาน เกิดการเอารัดเอาเปรียบ นำมาซึ่งการไม่ยอมรับและความขัดแย้งในสังคมสุดท้ายจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแห่งเกียรติยศและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพในที่สุด

ความหมายและความสำคัญของวิชาชีพทางการศึกษา

ความหมายของวิชาชีพทางการศึกษา

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคมของประเทศเพื่อให้ได้พลเมืองที่ดีของประเทศอันจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้ก้าวหน้าและยั่งยืน ด้วยเหตุนี้ ภารกิจในการจัดการศึกษาจึงต้องอาศัยความเป็นวิชาชีพชั้นสูงของผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ซึ่งต้องมีความรู้และความชำนาญในการจัดการศึกษาอย่างเป็นทางการเฉพาะตามศาสตร์ทางการศึกษา (Pedagogy) ซึ่งเรียกว่า วิชาชีพทางการศึกษาหรือวิชาชีพครู

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา (11 มิถุนายน 2546, หน้า1/11) ได้ให้ความหมายของวิชาชีพทางการศึกษาหรือวิชาชีพครูว่า เป็นวิชาชีพที่ทำหน้าที่หลักด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ รวมทั้งการรับผิดชอบบริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาปฐมวัยขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาทั้งของรัฐและเอกชนและการบริหารการศึกษานอกสถานศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนงานการสนับสนุนการศึกษาให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนการนิเทศและการบริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาต่าง ๆ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2552, หน้า 4) ดังนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา จึงครอบคลุมบุคคล 4 กลุ่ม ดังนี้คือ กลุ่มที่ 1 ผู้ประกอบวิชาชีพการบริหารการศึกษา เช่น ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาธิการจังหวัดกลุ่มที่ 2 ผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา กลุ่มที่ 3 ผู้ประกอบวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ และกลุ่มที่ 4 คือ ผู้ประกอบวิชาชีพครู ซึ่งก็คือ ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนทั้งในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญา

จากความหมายของวิชาชีพทางการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในด้านการจัดการศึกษาและการบริหารการศึกษา ตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละกลุ่มโดยที่ต้องอาศัยการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างเพียงพอก่อนที่จะประกอบวิชาชีพและเมื่อประกอบวิชาชีพแล้วยังพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นมืออาชีพ (Professional) ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรในแต่ละระดับได้อย่างแท้จริง

ความสำคัญของวิชาชีพทางการศึกษา

เป็นที่ยอมรับกันในสังคมไทยนับแต่อดีตว่า อาชีพครูเป็นอาชีพที่สังคมให้ความเคารพยกย่องเป็นอย่างสูง ครูได้รับการยกย่องว่าเป็นปูชนียบุคคล สอดคล้องกับรายงานของคณะกรรมการการศึกษานานาชาติ ว่าด้วย การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ยกย่องวิชาชีพครูว่า

เป็นวิชาชีพซึ่งมีการบริหารงานอย่างเป็นระบบมากที่สุดในโลก (ฌาคส์เดอลอร์ส และคณะ, 1996) ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูควรจะรู้สึกภาคภูมิใจและตระหนักในความสามารถและความเป็นปึกแผ่นในวิชาชีพครูในอดีตที่ผ่านมา ปัจจุบันแม้ว่ากระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกเป็นไปอย่างรวดเร็วและการเปลี่ยนแปลงนี้ได้ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกนึกคิดและวิธีการปฏิบัติงานของครูหรือผู้ประกอบวิชาชีพครูเป็นอย่างมากขึ้นตามลำดับ แต่ครูก็ยังรักษาบทบาทและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่นถึงแม้จะมีปัญหาบางประการที่ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกในบางช่วงบางเวลา แต่ผู้ประกอบวิชาชีพครูส่วนใหญ่ก็ยังเป็นความหวังของสังคมไทย ดังนั้นวิชาชีพครูจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

แนวคิดในการสร้างมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมานักการศึกษาต่างประเทศและประเทศไทยจำนวนมากได้เล็งเห็นความสำคัญในการปฏิรูปครูและบุคคลากรทางการศึกษาเพื่อแก้ปัญหา ระบบการศึกษาและคุณภาพครู รวมทั้งยกระดับจรรยาบรรณหน้าที่ของครูที่มีแนวโน้มลดต่ำลงได้นำเสนอบทบาทของครูในฐานะครือมืออาชีพที่จะก้าวต่อไปเพื่อประกอบวิชาชีพทางการศึกษาในลักษณะอื่นได้ด้วย เช่น เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาหรือศึกษานิเทศก์ โดยมีแนวคิดที่สำคัญหลายแนวคิดที่นักศึกษานำมาใช้ในการปฏิรูปมาตรฐานการศึกษาของประเทศ ดังนี้

Scriven (1988 อ้างอิงใน Sergiovanni and Starratt, 1993, p. 256) ได้สรุปบทบาทหน้าที่ครูที่จะใช้เป็นเกณฑ์ในการพัฒนาครูสู่การเป็นครือมืออาชีพ 9 ประการ และเกณฑ์เหล่านี้สามารถเชื่อมโยงไปสู่สมรรถนะของครูต่อไป ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ซึ่งครูต้องรับผิดชอบที่จะต้องรู้หน้าที่ทั้งหมดที่จะต้องปฏิบัติ
2. ความรู้เกี่ยวกับโรงเรียนและชุมชนครูควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทของโรงเรียนตัวนักเรียนและชุมชนเพื่อที่จะสามารถจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับทั้งบริบทของโรงเรียนความต้องการความจำเป็นของนักเรียนและชุมชน
3. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่สอนครูควรมีความรู้ในสาระที่สอนอย่างเพียงพอและทันสมัยเพื่อที่จะทำความเข้าใจและให้ความรู้ที่ถูกต้องแม่นยำแก่นักเรียนทั้งในวิชาที่สอนและการเชื่อมโยงความรู้สู่สาระการเรียนรู้อื่นตลอดหลักสูตร อาทิ ภาษาอังกฤษ ทักษะคอมพิวเตอร์ ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน
4. การออกแบบการเรียนรู้อุครูจะสามารถพัฒนาแผนรายวิชาเลือกหรือสร้างสื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้อื่นๆ ประเมินผลกระทบของหลักสูตรที่มีต่อนักเรียนและสนองตอบผลการปฏิบัติ

ของนักเรียนที่ได้จากการทดสอบต่าง ๆ รวมทั้งสนองตอบกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เช่น เด็กที่มีข้อจำกัดด้านการเรียนรู้ เด็กนักเรียนต่างภาษา เป็นต้น

5. การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของนักเรียนครูควรบริหารจัดการ ทดสอบและการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างกว้างขวาง รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลลักษณะต่าง ๆ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม

6. การให้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งแก่นักเรียนผู้บริหาร พ่อแม่ผู้ปกครองและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขให้นักเรียน มีผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

7. การมีทักษะในการบริหารจัดการชั้นเรียนซึ่งประกอบด้วยทักษะการสื่อสาร สามารถที่จะนำเสนอการสอนและสื่ออุปกรณ์ได้อย่างชัดเจน มีประสิทธิภาพและดึงความสนใจ นักเรียนไว้ได้ตลอดการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีทักษะในการควบคุมชั้นเรียนและ สถานการณ์ในชั้นเรียนเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงสุด

8. การมีคุณลักษณะส่วนตนที่ดีงามทั้งเจตคติต่อวิชาชีพครูประพฤติตนตาม จรรยาบรรณมาตรฐานวิชาชีพและสอนอย่างมืออาชีพ มีการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพ กระตือรือร้นที่จะประเมินตนเอง แสวงหาวิธีการพัฒนาตนเองที่เชื่อมโยงสู่การเพิ่มพูนการเรียนรู้ ของนักเรียน

9. การให้บริการทางวิชาชีพซึ่งครูควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาชีพครู สภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพจรรยาบรรณวิชาชีพครูพร้อมทั้งเข้าร่วม กิจกรรมและให้บริการทางวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ

Kellough (2000, p. 59) ยังได้สรุปหน้าที่ความรับผิดชอบของครูทั้งในการจัดการ เรียนการสอนและที่ไม่ใช่การเรียนการสอน ดังนี้

1. หน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนของครู

1.1 วางแผนหน่วยการเรียนรู้และแผนการสอนรายคาบ

1.2 เรียนรู้ความสนใจของนักเรียนเพื่อที่จะออกแบบหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้กระตุ้นความสนใจของนักเรียน

1.3 ออกแบบการเรียนรู้ที่บรรลุลีลาการเรียนรู้ (Learning Styles) ผลการปฏิบัติ และวิธีการเรียนรู้ต่าง ๆ ของนักเรียนไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน

1.4 อ่านผลงานนักเรียนทุกอย่าง พร้อมทั้งประเมินและบันทึกความก้าวหน้าของ นักเรียน

1.5 จัดเตรียมห้องเรียนและจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน

1.6 ใส่ใจในความเจริญงอกงามทางวิชาชีพและการพัฒนาตนซึ่งอาจจะรวมถึง การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การเข้าร่วมการสัมมนา การปฏิบัติการ และการประชุมวิชาการ อื่น ๆ ที่จัดโดยโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรวิชาชีพ และศึกษาค้นคว้าผลงานวิจัย ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพตนเอง

1.7 พัฒนาการบริหารจัดการห้องเรียนให้มั่นคงเป็นระบบและยุติธรรม

1.8 เข้าใจแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน

1.9 เรียนรู้ภูมิหลังของนักเรียนที่มีความเสี่ยงเป็นกรณีพิเศษ เพราะอาจส่งผลที่ เกี่ยวเนื่องกับการเรียนรู้

1.10 พัฒนาเทคนิคและแผนการจัดการเรียนสำหรับการเรียนของเด็กแต่ละชั้น (Cross-age Tutoring) การช่วยเหลือแนะนำโดยเพื่อน (Peer Coaching) การเรียนแบบร่วมมือ และวิธีการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ

1.11 กำหนดทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

1.12 อุทิศเวลาในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครูอื่น ๆ (Team Planning)

1.13 จัดการประชุมปรึกษากับนักเรียน

2. หน้าที่ความรับผิดชอบที่ไม่ใช่การเรียนการสอนของครู

2.1 มีความรอบรู้เกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจ

2.2 ทำความคุ้นเคยกับอาณาบริเวณของโรงเรียนและชุมชนรอบโรงเรียน

2.3 ทำความรู้จักกับสมาชิกในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและต่างกลุ่ม รวมทั้ง บุคลากรอื่นของโรงเรียน

2.4 มีความรอบรู้เกี่ยวกับนโยบายของโรงเรียนและชุมชน

2.5 ทำความรู้จักคุ้นเคยกับภูมิหลังของนักเรียน

2.6 มีความรอบรู้เกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานประจำวันในโรงเรียน เป็นต้นว่า การกำหนดเวลาก่อนและหลังการทำกิจกรรม กติกาการใช้ห้องสุขา การให้เยี่ยม แบบเรียนและการจัดเก็บรักษา รวมถึงสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียน การเลิกชั้นเรียน การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดป้องกันภัยพิบัติ การบันทึกประจำวัน การประชุมของ โรงเรียน ร่วมแบ่งปันการใช้พื้นที่ในโรงเรียนในการเรียนการสอนและการจัดแสดง ผลงานของ นักเรียน ครู โรงเรียน เป็นต้น

2.7 เข้าใจบทบาทที่ครูถูกคาดหวังในการสอนตามเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน ตามหลักสูตรในการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน

2.8 เข้าใจบทบาทที่ครูถูกคาดหวังในโครงการครูที่ปรึกษา

2.9 เข้าใจบทบาทหน้าที่ในห้องเรียน เป็นต้นว่า ทำให้เกิดบรรยากาศเชิงบวก ความร่าเริงรื่นรมย์และอนุรักษ์สภาพแวดล้อม จัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับนักเรียน ในแต่ละบทเรียน จัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ให้เป็นระเบียบสวยงาม ดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ

2.10 เข้าใจบทบาทที่ครูถูกคาดหวังในการจัดและเข้าร่วมการประชุมครูและ ผู้ปกครองและการประชุมของชุมชน

2.11 เข้าร่วมการประชุมที่เป็นความต้องการจำเป็น เป็นต้นว่า การประชุมของครู กลุ่มสาระเดียวกันระดับชั้นเดียวกัน การประชุมร่วมกับนักเรียนในกิจกรรมของนักเรียน การประชุมร่วมกับผู้ปกครองในชั้นเรียน การประชุมร่วมกับฝ่ายบริหารของโรงเรียนและการประชุมร่วมกับผู้แทนชุมชน เป็นต้น

2.12 เข้าร่วมการประชุมของวิชาชีพครูการประชุมของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาการประชุมทางวิชาการระดับประเทศและระหว่างประเทศ

2.13 จัดเวลาในการพักผ่อนร่วมกับครอบครัวและทำงานอดิเรกของตนเอง

ในส่วนของสภาวิชาชีพครูต่างประเทศ แต่ละประเทศก็มีกฎเกณฑ์ แนวปฏิบัติหรือ จรรยาบรรณวิชาชีพเช่นเดียวกัน แต่อาจจะมี ความแตกต่างกันไปบ้าง เช่น สภาวิชาชีพครูของ ประเทศ Malta (The Council for the Teaching Profession in Malta) โดยกระทรวงการศึกษา และแรงงาน (Ministry of Education and Employment, 2012, Online) ได้บัญญัติหลักการสำคัญ สำหรับเป็นแนวทางในการปฏิบัติของผู้ประกอบวิชาชีพครู ที่เรียกว่า “The Six Key Principles” ได้แก่

ข้อที่ 1 รักษาความเชื่อมั่นในวิชาชีพ (Maintain trust in the profession)

ข้อที่ 2 รักษาความสัมพันธ์ด้านวิชาชีพกับผู้เรียน (Maintain Professional Relationships with Students)

ข้อที่ 3 ให้ความเคารพความเป็นเอกลักษณ์และความหลากหลายของผู้เรียน (Respect the Uniqueness and Diversity of Students)

ข้อที่ 4 ให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครองและผู้ดูแล (Work in a Collaborative Manner with Colleagues, Parents, Guardians and Careers)

ข้อที่ 5 ประพฤติตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและมีจริยธรรม (Act with Honesty and Integrity Teacher’s Code of Ethics and Practice)

ข้อที่ 6 รักษาไว้ซึ่งความรู้และพัฒนาความรู้ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง (Keep their Professional Knowledge and Practice Up To Date)

ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศที่ทรงอิทธิพลด้านการศึกษาของโลก ได้กำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Code of Ethics) โดยสภาการวิจัยด้านการศึกษาอเมริกัน (American Educational Research Association: AERA Council: 2011) ได้กำหนดหลักการไว้ 5 ข้อ ดังนี้

หลักการข้อ A: หลักความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพ (Professional Competence Principle)

หลักการข้อ B: หลักความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity Principle)

หลักการข้อ C: หลักความรับผิดชอบต่อด้านวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และวิชาการ (Professional, Scientific, and Scholarly Responsibility Principle)

หลักการข้อ D: หลักการเคารพสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และความหลากหลาย (Respect for People's Rights, Dignity, and Diversity Principle)

หลักการข้อ E: หลักความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility)

สำหรับประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2554) เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพของประเทศ เนื่องจากหน่วยงานนี้เป็นองค์การภาครัฐที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบและยกระดับคุณภาพทรัพยากรบุคคลภาครัฐให้ได้มาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งได้ให้แนวคิดว่าการเป็นวิชาชีพ (Professional) ต้องประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ

1. ความรู้ทักษะและสมรรถนะ (Competency) ซึ่งอิงหลักวิชาการศึกษาหลักการอบรม
2. ระดับของการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งส่วนใหญ่แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับปฏิบัติงาน (Practitioner) ระดับวิชาชีพ (Professional) และระดับวิชาชีพอาวุโส (Senior Professional)
3. การทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ (ความรู้ทักษะและพฤติกรรม) โดยองค์กรรับรองวิชาชีพ
4. การมีองค์กรวิชาชีพที่มีอำนาจกำหนดการเข้ามาประกอบอาชีพของบุคคล
5. การมีจรรยาบรรณวิชาชีพ

ทั้งนี้ การกำหนดระดับการรับรองมาตรฐานวิชาชีพกำหนดเป็น 3 ระดับ เช่นเดียวกับแนวทางสากล ดังนี้

1. ระดับปฏิบัติ (Practitioner) ได้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านบริหารทรัพยากรบุคคลจบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และผ่านการเรียน/การสอนหรือได้รับการอบรมด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นต้น

2. ระดับมืออาชีพ (Professional) ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการกอง/ผู้อำนวยการกลุ่มงานการเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลผ่านการอบรมด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลและมีผลการดำเนินงานพัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นต้น

3. ระดับมืออาชีพอาวุโส (Senior Professional) ได้แก่ หัวหน้าส่วนราชการ/รองหัวหน้าส่วนราชการที่รับผิดชอบด้านบริหารทรัพยากรบุคคล ผ่านการอบรมด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลและมีผลงานด้านส่งเสริมสนับสนุนและผลักดันการบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นต้น

ซึ่งการกำหนดคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษานั้น มีแนวปฏิบัติ 2 แนวทาง ได้แก่ ต้องผ่านระดับปฏิบัติ (Practitioner) ขึ้นสู่ระดับมืออาชีพ (Professional) และระดับมืออาชีพอาวุโส (Senior Professional) ตามลำดับ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่บุคคลที่ปฏิบัติงานด้านบริหารทรัพยากรบุคคลโดยตรง สามารถเข้าสู่การรับรองตามระดับที่มีความรู้ความสามารถได้โดยไม่ต้องเข้าสู่ระดับเริ่มต้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของผู้บริหารสายงานหลัก (Line Manager) คือ ผู้บริหารงานทรัพยากรบุคคล (HR Manager) เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลายด้าน HR

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของประเทศไทย

นับแต่อดีตมา อาชีพครูในสังคมไทยนั้นถือเป็นอาชีพที่มีเกียรติและได้รับการเคารพยกย่องในสังคมอย่างสูง อย่างไรก็ตาม มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเริ่มต้นขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อมีการตราพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 ซึ่งพระราชบัญญัติครูดังกล่าวได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลายต่อหลายฉบับโดยแบ่งยุคพัฒนาการเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพครูที่สำคัญได้เป็น 2 ยุค ดังนี้

ยุคที่ 1 ครูยุคมีพระราชบัญญัติก่อนมีใบประกอบวิชาชีพ (พ.ศ. 2488-2545) โดยพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 นี้ ก่อให้เกิดสภาพในกระทรวงศึกษาธิการที่เรียกว่า “ครุสภา” ที่มีบทบาทสำคัญในการกำกับ ส่งเสริม มาตรฐานวิชาชีพครูในหลายมาตรา ในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับ “จรรยาบรรณครู” มี 2 ส่วน ส่วนแรก คือ การควบคุมและสอดคล้องจรรยาบรรณและวินัยครู พิจารณาโทษครู ผู้ประพฤติผิดและพิจารณาคำร้องทุกข์ของครู และส่วนที่สอง คือ กำหนดให้ครูต้องมีจรรยาและมารยาทอันดีงาม และครูต้องอยู่ในวินัยตาม

ระเบียบ ประเพณีของครูตามที่ครูสภาได้วางไว้ และตามระเบียบของสภาที่เกี่ยวกับจรรยา มารยาทและวินัย (มาตรา 29,30 และ31)

ยุคที่ 2 ครูยุคมีใบประกอบวิชาชีพครู (พ.ศ. 2546-ปัจจุบัน) ซึ่งจุดเริ่มต้นมาจากการถือกำเนิดของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาไว้ใน 2 มาตรา คือ มาตรา 43 ที่บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับ การศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บ ค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นและเอกชน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพ และเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมาย บัญญัติ”และมาตรา 81 บัญญัติว่า “รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัด การศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุง การศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้ และ ปลุกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2540, สือออนไลน์)

จรรยาบรรณครูและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของประเทศไทยเริ่มต้นขึ้นอย่างเป็นแบบแผนจริงจัง เมื่อมีการตราพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 และได้มีกฎหมายระเบียบข้อบังคับ เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครูที่สำคัญหลายฉบับ ดังนี้

ระเบียบจรรยาบรรณครูไทย พุทธศักราช 2506

หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและประธานกรรมการ อำนวยการคุรุสภาในขณะนั้น ได้ออกระเบียบจรรยาบรรณครูมาพร้อมกัน 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 เรียกว่า “ระเบียบคุรุสภา ว่าด้วย วินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2506” โดยกำหนดให้

1. ครูต้องสนับสนุนและปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลด้วยความบริสุทธิ์ใจ
2. ครูต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของครูให้เกิดผลดีด้วยความเอาใจใส่ ระมัดระวังรักษา ประโยชน์ของสถานศึกษา

3. ครูต้องสุภาพเรียบร้อย เชื้อพ้องและไม่แสดงความกระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่การงานโดยชอบด้วย กฎหมายและระเบียบแบบแผนของสถานศึกษาในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ห้ามมิให้กระทำข้าม ผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

4. ครูต้องอุทิศเวลาของตนให้สถานศึกษา จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่การงานมิได้

5. ครูต้องประพฤติตนอยู่ในความสุจริต และปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์ เทียงธรรม

6. ครูต้องรักษาชื่อเสียงของครุมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามมิให้ประพฤติ การใด ๆ อันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์และชื่อเสียงของครู เช่น ประพฤติตนเป็นคนเสเพล เสพเครื่องทองของเมมาจนไม่อาจครองสติได้ มีหนี้สินรุงรัง หมกมุ่นในการพนัน กระทำผิดอาญา ประพฤติผิดในทางประเวณีต่อบุคคลหรือคู่สมรสของผู้อื่น กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำอันใด อันอาจทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของตน

7. ครูต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และไม่ดูหมิ่นเหยียดหยาม

8. ครูต้องถือและปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมของสถานศึกษา

9. ครูต้องรักษาความสัมพันธ์ระหว่างครูและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่การงาน

10. ครูต้องรักษาความลับของศิษย์ ผู้ร่วมงานและสถานศึกษา

ฉบับที่ 2 เรียกว่า “ระเบียบคุรุสภา ว่าด้วย จรรยา มารยาทตามระเบียบประเพณีของ ครู พ.ศ. 2506” โดยกำหนดให้

1. ครูควรมีศรัทธาในอาชีพครูและให้เกียรติแก่ครูด้วยกัน

2. ครูควรบำเพ็ญตนให้สมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นครู

3. ครูใฝ่ใจศึกษาหาความรู้ความชำนาญอยู่เสมอ

4. ครูตั้งใจฝึกสอนศิษย์ให้เป็นพลเมืองดีของชาติ

5. ครูควรร่วมมือกับผู้ปกครองในการอบรมสั่งสอนเด็กอย่างใกล้ชิด

6. ครูควรรู้จักเสียสละและรับผิดชอบในหน้าที่การงานทั้งปวง

7. ครูควรรักษาชื่อเสียงของคณะครู

8. ครูควรรู้จักมัธยัสถ์และพยายามสร้างฐานะของตนเอง

9. ครูควรยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือและไม่ลบหลู่ศาสนาอื่น

10. ครูควรบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

ระเบียบจรรยาบรรณครูไทย พุทธศักราช 2526

ต่อมาคุรุสภาได้ยกเลิก ระเบียบจรรยาบรรณครูไทย พุทธศักราช 2506 และทำการปรับปรุงจรรยาบรรณครูขึ้นใหม่และประกาศใช้ในปี พ.ศ. 2526 เรียกว่า ระเบียบจรรยาบรรณครูไทย พุทธศักราช 2526 และใช้ต่อกันมาถึง 12 ปี สาระสำคัญของระเบียบดังกล่าวมีดังนี้ (รัตนวดี โชติกพนิช, 2555, หน้า 95)

1. เลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ
2. ยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือ ไม่ลบหลู่ดูหมิ่นศาสนาอื่น
3. ตั้งใจสั่งสอนศิษย์และปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เกิดผลดีด้วยความเอาใจใส่ อุทิศเวลาของตนให้ศิษย์ จะละทิ้งทอดทิ้งหน้าที่การงานมิได้
4. รักษาชื่อเสียงของตนมิให้ขึ้นชื่อว่า เป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามประพฤติการใด ๆ อันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติและชื่อเสียงของครู
5. ถือปฏิบัติตามระเบียบและธรรมเนียมอันดีงามของสถานศึกษาและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่การงานโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา
6. ถ่ายทอดความรู้โดยไม่ปิดเป็นนและปิดบังอำพราง ไม่นำหรือยอมให้นำผลงานทางวิชาการของตนไปใช้ในทางทุจริตหรือเป็นภัยต่อมนุษยชาติ
7. ให้เกียรติแก่ผู้อื่นทางวิชาการโดยไม่นำผลงานของผู้ใดมาแอบอ้างเป็นผลงานของตนและไม่เบียดบังใช้แรงงานหรือนำผลงานของผู้อื่นไปเพื่อประโยชน์ส่วนตน
8. ประพฤติอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความเที่ยงธรรม ไม่แสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ
9. สุภาพเรียบร้อยประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ รักษาความลับของศิษย์ของผู้ร่วมงานและของสถานศึกษา
10. รักษาความสามัคคีระหว่างครูและช่วยเหลือกันในหน้าที่การงาน (CU503:95)

จรรยาบรรณครูไทย พุทธศักราช 2539

เมื่อคุรุสภาได้ยกเลิก ระเบียบจรรยาบรรณครูไทย พุทธศักราช 2526 จึงได้ประกาศใช้ระเบียบใหม่ เรียกว่าระเบียบจรรยาบรรณครูไทย พุทธศักราช 2539 ซึ่งสาระสำคัญของระเบียบดังกล่าวมีดังนี้ (เทอด ทองชัย, 2560, หน้า 20)

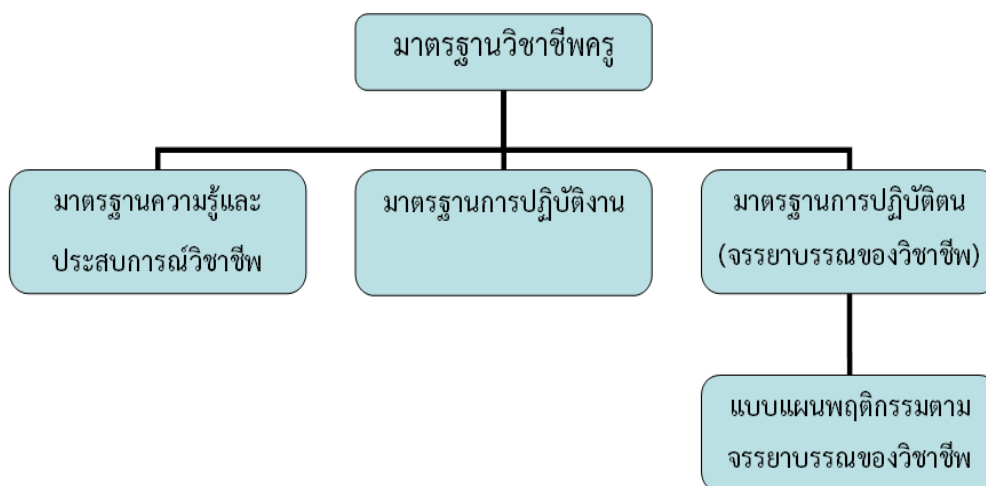
1. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า

2. ครูต้องอบรมสั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงาม ให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
3. ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ
4. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์
5. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ ตามปกติ และไม่ใช้ให้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ
6. ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อ การพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง
7. ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครูและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู
8. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์
9. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตน เป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาภูมิปัญญาและ วัฒนธรรมไทย

จรรยาบรรณของวิชาชีพครู พุทธศักราช 2548 และ พุทธศักราช 2556

สืบเนื่องจากมาตรา 81 แห่งรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540 ส่งผลทำให้เกิด พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ถือเป็นประวัติศาสตร์ของการปฏิรูปการศึกษา ของประเทศไทยและกฎหมายดังกล่าวยังใช้เป็นแม่แบบของกฎหมายลูกอีกหลายฉบับต่อมา จนถึงปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งพระราชบัญญัติที่สำคัญ คือ พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 และโดยกฎหมายนี้ ครูสภาจึงได้ออกข้อบังคับครูสภา ว่าด้วย เรื่องมาตรฐานวิชาชีพและ จรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ต่อมาถูกยกเลิกและแทนที่ด้วยข้อบังคับครูสภา ว่าด้วย มาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 โดยที่ข้อบังคับทั้ง 2 ฉบับ ดังกล่าวนี มีความคล้ายคลึงกันผู้ค้นคว้าจึงนำเสนอสาระสำคัญของข้อบังคับครูสภา ว่าด้วย มาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ดังนี้ (ครูสภา, 2556)

มาตรฐานจรรยาบรรณของวิชาชีพครู พุทธศักราช 2556

ภาพ 1 องค์ประกอบของมาตรฐานวิชาชีพครู พุทธศักราช 2556

ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วย มาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ได้แก่ 1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานด้านความรู้ 9 ด้าน และมาตรฐานด้านประสบการณ์วิชาชีพ 2 ด้าน 2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 12 ด้าน และ 3) มาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณวิชาชีพ) ประกอบด้วย 9 ด้าน รวมทั้งสิ้น 20 ด้าน รายละเอียดดังนี้

1. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ

มาตรฐานความรู้ ได้แก่ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าหรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยต้องมีมาตรฐานด้านความรู้ 9 ด้าน คือ

- 1.1 ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู
- 1.2 การพัฒนาหลักสูตร
- 1.3 การจัดการเรียนรู้
- 1.4 จิตวิทยาสำหรับครู
- 1.5 การวัดและประเมินผลการศึกษา
- 1.6 การบริหารจัดการในห้องเรียน
- 1.7 การวิจัยทางการศึกษา

1.8 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

1.9 ความเป็นครู

นอกจากนี้ ผู้ประกอบวิชาชีพครูยังต้องมีมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพและผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังต่อไปนี้ 1) การฝึกปฏิบัติการวิชาชีพระหว่างเรียน 2) การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ในสาขาวิชาเฉพาะดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ตาราง 1)

ตาราง 1 แสดงมาตรฐานความรู้

มาตรฐานความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
1. ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู	1. ภาษาไทยสำหรับครู 2. ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ สำหรับครู 3. เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู	1. สามารถใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ภาษาไทย เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง 2. สามารถใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง 3. สามารถใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน
2. การพัฒนาหลักสูตร	1. ปรัชญา แนวคิดทฤษฎี การศึกษา 2. ประวัติความเป็นมาและระบบการจัดการศึกษาไทย 3. วิสัยทัศน์และแผนพัฒนาการศึกษาไทย	1. สามารถวิเคราะห์หลักสูตร 2. สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย 3. สามารถประเมินหลักสูตรได้ ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร

ตาราง 1 (ต่อ)

มาตรฐานความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
	4. ทฤษฎีหลักสูตร	4. สามารถจัดทำหลักสูตร
	5. การพัฒนาหลักสูตร	
	6. มาตรฐานและมาตรฐานช่วงชั้น ของหลักสูตร	
	7. การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	
	8. ปัญหาและแนวโน้มในการ พัฒนาหลักสูตร	
3. การจัดการ เรียนรู้	1. ทฤษฎีการเรียนรู้และการสอน	1. สามารถนำประมวลรายวิชา มาจัดทำแผนการเรียนรู้ รายภาค และตลอดภาค
	2. รูปแบบการเรียนรู้และ การพัฒนา รูปแบบการเรียน การสอน	2. สามารถออกแบบการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
	3. การออกแบบและการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้	3. สามารถเลือกใช้ พัฒนา และ สร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียน
	4. การบูรณาการเนื้อหาในกลุ่ม สาระการเรียนรู้	4. สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียนและ จำแนกระดับการเรียนรู้ของ ผู้เรียนจากการประเมินผล
	5. การบูรณาการการเรียนรู้ แบบเรียนรวม	
	6. เทคนิคและวิทยาการจัดการ เรียนรู้	
	7. การใช้และการผลิตสื่อและ การพัฒนานวัตกรรมในการ เรียนรู้	
	8. การจัดการเรียนรู้แบบยึด ผู้เรียนเป็นสำคัญ	
	9. การประเมินผลการเรียนรู้	

ตาราง 1 (ต่อ)

มาตรฐานความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
4. จิตวิทยา สำหรับครู	<ol style="list-style-type: none"> 1. จิตวิทยาพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการมนุษย์ 2. จิตวิทยาการศึกษา 3. จิตวิทยาการแนะแนวและให้คำปรึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน 2. สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน 3. สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 4. สามารถส่งเสริมความถนัดและความสนใจของผู้เรียน
5. การวัดและ ประเมินผล การศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลักการและเทคนิคการวัดและประเมินผลทางการศึกษา 2. การสร้างและการใช้เครื่องมือวัดผล และประเมินผลการศึกษา 3. การประเมินตามสภาพจริง 4. การประเมินจากแฟ้มสะสมงาน 5. การประเมินภาคปฏิบัติ 6. การประเมินผลแบบย่อยและแบบรวม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง 2. สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร
6. การบริหาร จัดการใน ห้องเรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการ 2. ภาวะผู้นำทางการศึกษา 3. การคิดอย่างเป็นระบบ 4. การเรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร 5. มนุษยสัมพันธ์ในองค์กร 6. การติดต่อสื่อสารในองค์กร 7. การบริหารจัดการชั้นเรียน 8. การประกันคุณภาพการศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีภาวะผู้นำ 2. สามารถบริหารจัดการในชั้นเรียน 3. สามารถสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ 4. สามารถในการประสานประโยชน์ 5. สามารถนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ

ตาราง 1 (ต่อ)

มาตรฐานความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
	9. การทำงานเป็นทีม	
	10. การจัดทำโครงการทางวิชาการ	
	11. การจัดโครงการฝึกอาชีพ	
	12. การจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนา	
	13. การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ	
	14. การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน	
7. การวิจัยทางการศึกษา	1. ทฤษฎีการวิจัย	1. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
	2. รูปแบบการวิจัย	2. สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน
	3. การออกแบบการวิจัย	
	4. กระบวนการวิจัย	
	5. สถิติเพื่อการวิจัย	
	6. การวิจัยในชั้นเรียน	
	7. การฝึกปฏิบัติการวิจัย	
	8. การนำเสนอผลงานวิจัย	
	9. การค้นคว้าศึกษางานวิจัยในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้	
	10. การใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหา	
	11. การเสนอโครงการเพื่อทำวิจัย	

ตาราง 1 (ต่อ)

มาตรฐานความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> แนวคิดทฤษฎีเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ เทคโนโลยีและสารสนเทศ การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและสารสนเทศ แหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ การออกแบบ การสร้าง การนำไปใช้การประเมินและการปรับปรุงนวัตกรรม 	<ol style="list-style-type: none"> สามารถเลือกใช้ ออกแบบสร้าง และปรับปรุง นวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ที่ดี สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศ เพื่อให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ที่ดี สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียน
9. ความเป็นครู	<ol style="list-style-type: none"> ความสำคัญของวิชาชีพครู บทบาทหน้าที่ ภาระงานของครู พัฒนาการของวิชาชีพครู คุณลักษณะของครูที่ดี การสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู การเสริมสร้างศักยภาพและ สมรรถภาพความเป็นครู การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และการเป็นผู้นำทางวิชาการ เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู จรรยาบรรณของวิชาชีพครู กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อ ผู้เรียน อดทนและรับผิดชอบ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และ เป็นผู้นำทางวิชาการ มีวิสัยทัศน์ ศรัทธาในวิชาชีพครู ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของ วิชาชีพครู

ตาราง 2 แสดงมาตรฐานประสพการณ์วิชาชีพ

มาตรฐาน ประสพการณ์ วิชาชีพครู	สาระความรู้	สมรรถนะ
1. การฝึกปฏิบัติ วิชาชีพ ระหว่างเรียน	1. การบูรณาการความรู้ทั้งหมด มาใช้ในการฝึกประสพการณ์ วิชาชีพในสถานศึกษา	1. สามารถศึกษาและแยกแยะ ผู้เรียนได้ตามความแตกต่าง ของผู้เรียน
	2. ฝึกปฏิบัติการวางแผนการศึกษา ผู้เรียน โดยการสังเกต สัมภาษณ์ รวบรวมข้อมูล และนำเสนอ ผลการศึกษา	2. สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ 3. สามารถฝึกปฏิบัติการสอน ตั้งแต่การจัดทำแผนการสอน ปฏิบัติการสอนประเมินผล และปรับปรุง
	3. มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการ พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้	4. สามารถจัดทำโครงการทาง วิชาการ
	4. ฝึกการจัดทำแผนการเรียนรู้ ร่วมกับสถานศึกษา	
	5. ฝึกปฏิบัติการดำเนินการจัด กิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการ เรียนรู้ โดยเข้าไป มีส่วนร่วมใน สถานศึกษา	
	6. การจัดทำโครงการทางวิชาการ	
2. การปฏิบัติ การสอนใน สถานศึกษา ในสาขาวิชา เฉพาะ	1. การบูรณาการความรู้ทั้งหมด มาใช้ในการปฏิบัติการสอน ในสถานศึกษา	1. สามารถจัดการเรียนรู้ใน สาขาวิชาเฉพาะ
	2. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	2. สามารถประเมิน ปรับปรุงและ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับศักยภาพของ ผู้เรียน
	3. การจัดกระบวนการเรียนรู้	3. สามารถทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียน

ตาราง 2 (ต่อ)

มาตรฐาน ประสบการณ์ วิชาชีพครู	สาระความรู้	สมรรถนะ
	4. การเลือกใช้ การผลิตสื่อและ นวัตกรรมที่สอดคล้องกับ การจัดการเรียนรู้	4. สามารถจัดทำรายงาน ผลการจัดการเรียนรู้และ การพัฒนาผู้เรียน
	5. การใช้เทคนิคและยุทธวิธีในการ จัดการเรียนรู้	
	6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	
	7. การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนา ผู้เรียน	
	8. การนำผลการประเมินมาพัฒนา การจัดการเรียนรู้และพัฒนา คุณภาพผู้เรียน	
	9. การบันทึกและรายงานผล การจัดการเรียนรู้	
	10. การสัมมนาทางการศึกษา	

2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน

ครูสภาได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพไว้ จำนวน 12 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์กรหรือหน่วยงาน หรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนา และการประชุมปฏิบัติการ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจน

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน หมายถึง การเลือกอย่างชาญฉลาด ด้วยความรักและหวังดีต่อผู้เรียน ดังนั้น ในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ ครูต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ หมายถึง การใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครูที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุดตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดยวิเคราะห์หรือวินิจฉัยปัญหาความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง หมายถึง การเลือกใช้ปรับปรุง หรือสร้างแผนการสอน บันทึกการสอนหรือเตรียมการสอนในลักษณะอื่น ๆ ที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ หมายถึง การประดิษฐ์ คิดค้น ผลิต เลือกใช้ ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ เอกสารสิ่งพิมพ์ เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ตามสภาพความแตกต่างของบุคคลด้วยการปฏิบัติจริง และสรุปความรู้ทั้งหลายได้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติจนเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ หมายถึง การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอนให้ครอบคลุมสาเหตุ ปัจจัยและการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง โดยครุณาเสนอรายงานการปฏิบัติในรายละเอียด ดังนี้

1. ปัญหาความต้องการของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนา และเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนเทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและขั้นตอนวิธีการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรมนั้น ๆ
2. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนด ที่เกิดกับผู้เรียน
3. ข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน หมายถึง การแสดงออก การประพฤติและปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอ ที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธาและถือเป็นแบบอย่าง

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญรับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถ ของบุคคลอื่นในชุมชน และร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษาให้ชุมชนและสถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกัน และปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา หมายถึง การค้นหา สังเกต จดจำ และรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู สามารถวิเคราะห์ วิจัยรณอย่างมีเหตุผล และใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหาพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ หมายถึง การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยการนำเอาปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนและการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในโรงเรียนมากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาของผู้เรียนที่ถาวร เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของครูอีกแบบหนึ่งที่จะนำเอาวิกฤติต่าง ๆ มาเป็นโอกาส ในการพัฒนา ครูจำเป็นต้องมองมุมต่าง ๆ ของปัญหาแล้วผันมุมมองของปัญหาไปในทางการพัฒนา กำหนดเป็นกิจกรรมในการพัฒนาของผู้เรียน ครูจึงต้องเป็นผู้มองมุมบวกในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ กล้าที่จะเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ มีสติในการแก้ปัญหา มิได้ตอบสนองปัญหาต่าง ๆ ด้วยอารมณ์หรือแง่ลบแบบตรงตัว ครูสามารถมองหามุมในทุก ๆ โอกาส มองเห็นแนวทางที่นำไปสู่ผลก้าวหน้าของผู้เรียน

3. มาตรฐานการปฏิบัติตน (มาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ)

ในส่วนของมาตรฐานการปฏิบัติตนหรือมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษานั้นมี 5 หมวด 9 ด้าน ดังนี้

หมวดที่ 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง ข้อที่ 7 บัญญัติว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาคณะคุณธรรมด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองเสมอ

หมวดที่ 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ข้อที่ 8 บัญญัติว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

หมวดที่ 3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ข้อที่ 9 บัญญัติว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องรักเมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า ข้อที่ 10 บัญญัติว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาท

หน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ข้อที่ 11 บัญญัติว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ ข้อที่ 12 บัญญัติว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการและ ข้อที่ 13 บัญญัติว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

หมวดที่ 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ข้อที่ 14 บัญญัติว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

หมวดที่ 5 จรรยาบรรณต่อสังคม ข้อที่ 15 บัญญัติว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อมรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ต่อมา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ก็มีสาระที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งระบุเอาไว้ในส่วนที่ 8 ว่าด้วย เรื่องของสิทธิและเสรีภาพในการศึกษา มี 2 มาตราที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา คือ มาตรา 49 ที่บัญญัติว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐและมาตรา 50 บัญญัติไว้ว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการย่อมได้รับการคุ้มครอง ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2550, หน้า 15, สืบออนไลน์)

แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2550

ครุสภายังได้ออกข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วย แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2550 ที่ระบุอย่างชัดเจนว่า พฤติกรรมใดที่ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งหมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหาร ผู้ประกอบวิชาชีพการศึกษาและ

ผู้ประกอบการวิชาชีพศึกษานิเทศก์ ว่าแต่ละกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพเหล่านี้ควรและไม่ควรประพฤติอย่างไร สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพครู ทั้ง 5 หมวด 9 ด้าน รายละเอียดของแบบแผนดังนี้ (ตาราง 3-7)

หมวดที่ 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

ด้านที่ 1 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองเสมอ โดยมีแบบแผนพฤติกรรม ดังนี้

ตาราง 3 แสดงแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณต่อตนเอง

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่พึงไม่ประสงค์
1. ประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี	1. เกี่ยวข้องกับอบายมุขหรือเสพสิ่งเสพติดจนขาดสติหรือแสดงกิริยาไม่สุภาพเป็นที่น่ารังเกียจในสังคม
2. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามประเพณี และวัฒนธรรมไทย	2. ประพฤติผิดทางชู้สาวหรือมีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ
3. ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด	3. ขาดความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความเอาใจใส่ จนเกิดความเสียหายในการปฏิบัติงานตามหน้าที่
4. ศึกษาหาความรู้ วางแผนพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และสะสมผลงานอย่างสม่ำเสมอ	4. ไม่รับรู้หรือไม่แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติหน้าที่
5. ค้นคว้า แสวงหา และนำเทคนิคด้านวิชาชีพที่พัฒนาและก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับมาใช้แก่ศิษย์และผู้รับบริการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์	5. ชัดขวางการพัฒนาองค์การจนเกิดความเสียหาย

หมวดที่ 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ด้านที่ 2 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพโดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังนี้

ตาราง 4 แสดงแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่พึงไม่ประสงค์
1. แสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ	1. ไม่แสดงความภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพ
2. รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ	2. ดุหมั่น เหยียดหยาม ให้ร้ายผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ศาสตราจารย์ในวิชาชีพ หรือองค์กรวิชาชีพ
3. ยกย่องและเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานในวิชาชีพให้สาธารณชนรับรู้	3. ประกอบการงานอื่นที่ไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้ประกอบการทางการศึกษา
4. อุทิศตนเพื่อความก้าวหน้าของวิชาชีพ	4. ไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่รับผิดชอบ หรือไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือแบบแผนของทางราชการจนก่อให้เกิดความเสียหาย
5. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ตามกฎ ระเบียบ และแบบแผนของทางราชการ	5. คัดลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
6. เลือกใช้หลักวิชาที่ถูกต้อง สร้างสรรค์เทคนิค วิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	6. ใช้หลักวิชาการที่ไม่ถูกต้องในการปฏิบัติวิชาชีพ ส่งผลให้ศิษย์หรือผู้รับบริการเกิดความเสียหาย
7. ใช้องค์ความรู้หลากหลายในการปฏิบัติหน้าที่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในองค์กร	7. ใช้ความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ หรืออาศัยองค์กรวิชาชีพแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ
8. เข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรอย่างสร้างสรรค์	

หมวดที่ 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ

ด้านที่ 3 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องรัก เมตตาเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

ด้านที่ 4 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ด้านที่ 5 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

ด้านที่ 6 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการและ

ด้านที่ 7 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังนี้

ตาราง 5 แสดงแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่พึงไม่ประสงค์
1. ให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศิษย์และผู้รับบริการด้วยความเมตตากรุณาอย่างเต็มกำลังความสามารถและเสมอภาค	1. ลงโทษอย่างไม่เหมาะสม
2. สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส	2. ไม่ใส่ใจ หรือไม่รับรู้ปัญหาของศิษย์หรือผู้รับบริการจนเกิดผลเสียหายต่อศิษย์หรือผู้รับบริการ
3. ตั้งใจ เสียสละและอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ศิษย์และผู้รับบริการได้รับการพัฒนาตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล	3. ดุหมั่น เหยียดหยามศิษย์หรือผู้รับบริการ
4. ส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองจากสื่ออุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้	4. เปิดเผยความลับของศิษย์หรือผู้รับบริการเป็นผลให้ได้รับความอับอายหรือเสื่อมเสียชื่อเสียง
5. ให้ศิษย์และผู้รับบริการมีส่วนร่วมวางแผนการเรียนรู้และเลือกวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนเอง	5. จูงใจโน้มน้าว ยุยงส่งเสริมให้ศิษย์หรือผู้รับบริการปฏิบัติขัดต่อศีลธรรมหรือกฎระเบียบ
6. เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์และผู้รับบริการด้วยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชยและให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร	6. ชักชวน ใช้ จ้าง วานศิษย์หรือผู้รับบริการให้จัดซื้อ จัดหาสิ่งเสพติด หรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุข
	7. เรียกร้องผลตอบแทนจากศิษย์หรือผู้รับบริการในงานตามหรือที่ที่ต้องให้บริการ

หมวดที่ 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ด้านที่ 8 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังนี้

ตาราง 6 แสดงแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่พึงไม่ประสงค์
1. เสียสละ เอื้ออาทร และให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	1. ปิดบังข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงาน จนทำให้เกิดความเสียหายต่องานหรือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
2. มีความรัก ความสามัคคี และร่วมใจกันฝึกกำลังในการพัฒนาการศึกษา	2. ปฏิเสธความรับผิดชอบ โดยตำหนิให้ร้ายผู้อื่นในความบกพร่องที่เกิดขึ้น
	3. สร้างกลุ่มอิทธิพลภายในองค์การหรือกลั่นแกล้งผู้ร่วมประกอบวิชาชีพให้เกิดความเสียหาย
	4. เจตนาให้ข้อมูลเท็จทำให้เกิดความเข้าใจผิด หรือเกิดความเสียหายต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
	5. วิพากษ์วิจารณ์ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในเรื่องที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือแตกความสามัคคี

หมวดที่ 5 จรรยาบรรณต่อสังคม

ด้านที่ 9 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังนี้

ตาราง 7 แสดงแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณต่อสังคม

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่พึงไม่ประสงค์
1. ยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริม การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	1. ไม่ให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนกิจกรรม ของชุมชนที่จัดเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษา ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม
2. นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรม มาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็น ประโยชน์ส่วนรวม	2. ไม่แสดงความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์หรือ พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาหรือ สิ่งแวดล้อม
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดการ เรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง	3. ไม่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการ อนุรักษ์หรือพัฒนาสิ่งแวดล้อม
4. เป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการ เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรม	4. ปฏิบัติตนเป็นปฏิปักษ์ต่อวัฒนธรรม อันดีงามของชุมชนหรือสังคม

แนวทางการประเมินผู้ประกอบการวิชาชีพครูสู่มาตรฐานวิชาชีพ

องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา หรือ Organization for Economic Co-operation and Development: OECD (OECD, 2009, p. 5, Online) ได้เสนอกรอบ การประเมินผู้ประกอบการวิชาชีพครูทั้งระบบที่มีผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมรับผิดชอบในการประเมิน ทั้งในระดับโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาและชุมชน ซึ่งกรอบการประเมินนี้สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมในการประเมินผู้ประกอบการวิชาชีพอื่น ๆ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ซึ่งกรอบการประเมินผู้ประกอบการวิชาชีพครู โดยสังเขป มีดังนี้ กรอบการประเมินครูทั้งระบบนี้ตั้งอยู่บนฐานคิดที่ว่า ครูเป็นทรัพยากรสำคัญที่สุดในโรงเรียนที่จะช่วยยกระดับคุณภาพมาตรฐานของโรงเรียนได้ การพัฒนาโรงเรียนให้สามารถ จัดการศึกษาได้อย่างเสมอภาคและเกิดประสิทธิผล ต้องพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะ ในระดับสูงและมีขวัญกำลังใจเพื่อจะปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ และถ้ายกระดับ คุณภาพการสอนของครูได้ก็ย่อมจะส่งผลถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย จะเห็นได้ว่า การกำกับ ติดตามและประเมินการสอนของครูเป็นหัวใจของการปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของครู ให้ต่อเนื่อง เพราะทำให้รู้ว่าครูมีจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนาอะไรบ้าง ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการประเมินครูจึงต้องหาแนวทางประเมินครูเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียน

การสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นการยกมาตรฐานการศึกษาและการประเมินครูที่มีความหมายจะต้องเกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการสอนประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนและให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อหาทางชี้แนะ สนับสนุน และพัฒนาวิชาชีพ รวมทั้งการให้ขวัญกำลังใจและชื่นชมกับการทำงานของครู

กรอบการประเมินที่ OECD ได้นำเสนอสรุปให้เห็นมิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการประเมินครูและแสดงถึงความสัมพันธ์ของมิติเหล่านั้น วัตถุประสงค์สำคัญของการประเมินก็คือต้องมั่นใจว่า การประเมินครูจะช่วยให้ผลลัพธ์ด้านผู้เรียนพัฒนาขึ้น เนื่องจากครูได้มีการเปลี่ยนแปลงการสอนให้มีประสิทธิภาพขึ้น ดังนั้น กรอบความคิดของการประเมินจึงประกอบด้วยมิติต่าง ๆ 6 มิติที่สัมพันธ์กัน ดังนี้

มิติที่ 1 หน่วยที่ถูกประเมิน (Unit Assessed: Who) ในที่นี้ครูเป็นเป้าหมายของการประเมิน แต่ต้องอาศัยการประเมินส่วนอื่น ๆ ด้วย เช่น การประเมินนักเรียน การประเมินโรงเรียน และการประเมินระบบการศึกษา

มิติที่ 2 หน่วยประเมินและใช้ผลการประเมิน (Capabilities to Assess and to Use Feedback: By Whom?) มิตินี้เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยทั้งผู้ประเมิน ผู้ถูกประเมิน ผู้ใช้ผลการประเมิน และผู้รับผิดชอบการประเมิน ดังนั้น จึงมีประเด็นที่เกี่ยวข้องต้องพิจารณาหลากหลาย เช่น การเลือกผู้ประเมินและการพัฒนาความรู้และทักษะในการประเมินครู การเตรียมครูผู้ที่จะรับการประเมิน การพัฒนาความสามารถของผู้ที่จะใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการสอนของครูที่ถูกประเมิน และการออกแบบของผู้รับผิดชอบการประเมินที่จะตรวจสอบผลการประเมินเพื่อนำเชื่อถือและนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนานโยบาย

มิติที่ 3 คุณลักษณะที่มุ่งประเมิน (Aspects Assessed: What?) กระบวนการประเมินครูเน้นที่กิจกรรมการเรียนการสอนของครู เช่น การเตรียมแผนการสอน การบริหารจัดการชั้นเรียนและการจัดการเรียนการสอน รวมถึงความรับผิดชอบอื่น ๆ เช่น การช่วยพัฒนาโรงเรียน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ เป็นต้น

มิติที่ 4 เทคโนโลยีการประเมิน (Evaluation 'Technology': How?) มิตินี้เกี่ยวกับวิธีการประเมินครู ซึ่งใช้เครื่องมือหลากหลาย มีเกณฑ์และมาตรฐาน มีการกำหนดขอบเขตการประเมิน ความรู้และทักษะที่จะใช้ในการประเมินตามตัวแบบ ตัวอย่างเช่น เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครอบคลุมทั้งการประเมินตนเอง การสังเกตการสอน การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน การเน้นการสอน การประเมินตามมาตรฐานวิชาชีพทางการสอน การประเมินจากเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น มิตินี้จึงเป็นระเบียบวิธีการประเมินที่เชื่อมโยงกับมิติอื่น ๆ เพื่อให้เห็นกระบวนการประเมินครูในภาพรวม

มิตินี้ 5 จุดประสงค์การประเมิน (Purposes: For what?) จุดประสงค์ของการประเมินก็เพื่อให้แน่ใจว่า ผลการประเมินจะถูกนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนของครู และเพื่อเป็นการประกันคุณภาพตัวอย่างกลไกที่แสดงให้เห็นว่า มีการใช้ผลการประเมิน เช่น มีข้อมูลย้อนกลับ มีแผนการพัฒนาวิชาชีพ และมีการให้รางวัล หรือการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในรูปแบบอื่น ๆ

มิตินี้ 6 ผู้ที่รับผิดชอบการประเมิน (Agents Involved: With whom?) มิตินี้เกี่ยวกับการนำขั้นตอนการประเมินสู่การปฏิบัติ ซึ่งต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครอง นักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา องค์กรการครู ผู้บริหารการศึกษา และผู้กำหนดนโยบาย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

มาลินี บุญยรัตพันธุ์ (2553) ศึกษา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครูของมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยรามคำแหง และเพื่อเปรียบเทียบจรรยาบรรณวิชาชีพครู จากการประเมินตนเอง และจากการประเมินของผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยรามคำแหงในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านจรรยาบรรณต่อตนเองและด้านจรรยาบรรณต่อสังคม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

เทอด ทองชัย (2560) ได้ศึกษา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครูของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำพูน พบว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดลำพูน ทั้ง 5 ด้าน ในภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านจรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ

ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

มานะ สถาพรสกุล (2556) ได้ศึกษา เรื่อง พฤติกรรมการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการครู เขตปทุมวัน จำแนกตามตำแหน่งทางราชการ พบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรมอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านคุณธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบและด้านหลักการมีส่วนร่วม ส่วนผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่งทางราชการ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สุภัคชญา โลกิตสถาพร (2558) ได้ศึกษา เรื่อง พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูกับบทบาทของครูในการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พบว่า นักเรียนโรงเรียนที่มีระดับชั้นที่ศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของครูในการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียนในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนเพศที่ต่างกัน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกันสำหรับการทดสอบสหสัมพันธ์ พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูมีสหสัมพันธ์กับบทบาทในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนมัธยมสาธิต วัดพระศรีมหาธาตุในภาพรวมอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยองค์ประกอบที่มีสหสัมพันธ์ ได้แก่ ด้านการครองงาน ด้านการครองคน และด้านการครองตน

วิรัช วรรณรัตน์ และโกสุม สายใจ (2555) ศึกษา เรื่อง คุณลักษณะผู้นำเชิงจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูของคณาจารย์ระดับอุดมศึกษา เครือข่ายวิชาการเบญจมิตรและเครือข่ายวิจัยประชาชน

1. ระดับคุณลักษณะผู้นำเชิงจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูของคณาจารย์ระดับอุดมศึกษา เครือข่ายวิชาการเบญจมิตรและเครือข่ายวิจัยประชาชน พบว่า คุณลักษณะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) ทั้งในภาพรวมและรายด้าน และจรรยาบรรณวิชาชีพครูอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) ทั้งภาพรวมและรายด้าน

2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำเชิงจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครูของคณาจารย์ระดับอุดมศึกษา เครือข่ายวิชาการเบญจมิตรและเครือข่ายวิจัยประชาชน พบว่า

2.1 คุณลักษณะผู้นำเชิงจริยธรรมของอาจารย์จำแนกตามสังกัดสถาบัน กลุ่มสาขาวิชาประสบการณ์การสอน และประสบการณ์การบริหารงานจัดกิจกรรมให้แก่นักศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านวุฒิการศึกษาไม่พบ ความแตกต่าง

2.2 จรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสังกัดสถาบัน ประสบการณ์การสอนและ ประสบการณ์การบริหารงานจัดกิจกรรมให้แก่นักศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาขาและวุฒิการศึกษา ไม่พบความแตกต่าง

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะผู้นำเชิงจริยธรรมกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู พบว่า คุณลักษณะผู้นำเชิงจริยธรรมกับจรรยาบรรณวิชาชีพครูของคณาจารย์สถาบันการศึกษา เอกชนเครือข่ายทางวิชาการเบญจมิตรและเครือข่ายวิจัยประชาชื่น มีความสัมพันธ์กัน ในทิศทางบวกและอยู่ในระดับสูง ($r = 0.698$)

พระครูปลัดไทรทอง สุธมฺโม (2555) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของครูตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครู: กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นผู้บริหารและครูตามคุณลักษณะจรรยาบรรณวิชาชีพครู: กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 3 โรงเรียน โดยภาพรวมทั้งหมด 9 ด้าน อยู่ในระดับมาก และพิจารณารายด้านเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร และครูมีความต้องการอบรมสั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ให้กับตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด ครูมีความรักและเมตตาศิษย์ ครูไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญต่อวิชาชีพตนเอง ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ มีการพัฒนาตนด้านวิชาชีพ คอยช่วยเหลือ เกื้อกูลเพื่อนครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์สามัคคี อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ผลการ เปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นผู้บริหารและครูตามคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ทั้ง 3 โรงเรียน โดยภาพรวม ทั้ง 9 ด้าน จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานทั่วไปของผู้บริหารและครู โดยเพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารและครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ต่างมีความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ข้อเสนอแนะแนวทางทั้ง 9 ด้าน โดยภาพรวม พบว่า ครูต้อง อบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ให้ศิษย์ในโรงเรียนให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตามกฎและ วินัยของโรงเรียนมากกว่านี้ และต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ครูบางท่าน ทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญต่อตนเอง ชอบแสวงหาประโยชน์อันมิชอบ ไม่มีจรรยาบรรณ ในวิชาชีพของตนเอง และส่งเสริมครูให้มีศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม

เอมมา อาสนจินดา (2559) ได้ทำการวิจัย เรื่อง “จริยธรรมในวิชาชีพครู” (Ethics of the Teacher’ Profession) ผลการวิจัย พบว่า สภาพการรับรู้ประมวลจริยธรรมวิชาชีพนั้น ส่วนใหญ่ครูจะมีความรู้ในประมวลจริยธรรมวิชาชีพครู แต่อย่างไรก็ตามก็มีครูส่วนหนึ่งซึ่งไม่เคยรับรู้เรื่องประมวลวิชาชีพครู 5 ด้านมาก่อน คือ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบอาชีพ และ จรรยาบรรณต่อสังคม และครูที่ไม่เคยรับรู้เรื่องประมวลจริยธรรมวิชาชีพเลย จะเป็นครูผู้ชายมากกว่าครูผู้หญิงและเป็นครูที่มีอายุการทำงานน้อยกว่า 10 ปี นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงเจตคติในเรื่องความตระหนักต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ 5 ด้าน นั้น พบว่า ครูส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณครูมาก แต่ก็มีครูส่วนน้อยที่ให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณครูในระดับต่ำจากการศึกษา พบว่า เจตคติเรื่องระดับความตระหนักในจรรยาบรรณวิชาชีพ 5 ด้าน จะมีอิทธิพลกับแนวการปฏิบัติที่สอดคล้องกับจริยธรรมวิชาชีพ โดยที่ความตระหนักในจรรยาบรรณต่อวิชาชีพจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมมากที่สุด รองลงมา คือ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมวิชาชีพ และ จรรยาบรรณต่อสังคมตามลำดับ กล่าวคือ ผู้ที่มีความตระหนักในจรรยาบรรณวิชาชีพสูงมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสูงเช่นกัน โดยเฉพาะครูผู้หญิงจะมีความตระหนักในจรรยาบรรณวิชาชีพมากกว่าครูผู้ชาย ครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปี ก็เช่นกันจะมีความตระหนักในจรรยาบรรณวิชาชีพน้อยกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 20 ปี อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเรื่องการรับรู้ตามแนวทางปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพนั้นไม่มีผลต่อแนวทางปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู แต่แนวทางการปฏิบัติตามจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งการกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจนของทางสถานศึกษานั้นจะมีอิทธิพลต่อแนวทางปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู กล่าวคือ การกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจนกับการกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนนั้นจะมีความสำคัญกับแนวทางการปฏิบัติมากกว่าการให้ครูในสถานศึกษาได้รับรู้ในประมวลจริยธรรมเพียงอย่างเดียว เมื่อพิจารณาสภาพปัญหาจริยธรรมครูในปัจจุบัน พบว่า พฤติกรรมผิดจริยธรรมของครูจำแนกได้เป็น 2 ประเด็น ได้แก่ การครองตนกับการครองงาน ปัญหาจริยธรรมครูด้านการครองตน ได้แก่ ปัญหาครูที่ประพฤติตัวไม่เหมาะสม เช่น ปัญหาครูเล่นการพนัน ดิตสุรา แต่งกายและการวางตัวไม่เหมาะสม เช่น ครูผู้ชายใส่ชุดลำลอง หรือเสื้อผ้าที่มีลายดอกมากจนไป หรือครูสตรีนุ่งกระโปรงสั้นมากเกินไปโดยเฉพาะครูวัยรุ่นที่บรรจุใหม่ นอกจากนี้ ครูที่อายุหรือวัยใกล้เคียงกับนักเรียน ที่วางตัวใกล้ชิดเกินขอบเขตจนนำไปสู่ปัญหาชู้สาว การล่วงละเมิดทางเพศ และที่พบบ่อยมากเช่นกัน คือ เรื่องการทำร้ายร่างกายเด็ก การลงโทษเกินกว่าเหตุ การใช้

คำพูดที่รุนแรง ก้าวร้าวกับนักเรียน ซึ่งส่งผลต่อการอบรมสั่งสอนนักเรียนมาก นักเรียนจะตั้งคำถามแย้งในใจว่าก็ครูยังสูบบุหรี่ เล่นการพนัน ดื่มสุรา แล้วจะมาห้ามนักเรียน จับนักเรียนมาทำโทษทำไม แล้วครูจะอบรมสั่งสอนศิษย์ได้อย่างไร ส่วนประเด็นในเรื่องการครองงานนั้นจะเป็นเรื่องของการสอนที่ครูไม่มีเวลาสอนในห้องเรียน เนื่องจากมีภาระหน้าที่อื่นที่ต้องทำ และครูทุ่มเทเวลาสอนให้กับการสอนพิเศษมากกว่าการสอนในห้องเรียน ครูสอนไม่เต็มที่หรือสอนไม่เต็ม กล่าวได้ว่า ปัจจุบันครูบางกลุ่มต่างกอบโกยผลประโยชน์จากอาชีพตน นอกจากนี้ยังพบว่า ครูไม่ค่อยสอนหนังสือในชั้นเรียน เนื่องจากต้องไปทำผลงานหรืองานวิจัยในการเลื่อนวิทยฐานะของครู ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ครูไม่ค่อยมีเวลาดูแลเด็ก ไม่ค่อยมีเวลาสอนและเตรียมการสอน นอกจากนี้ ประเด็นการวิ่งเต้น โยกย้ายก็เป็นปัญหาในเชิงจริยธรรมอย่างหนึ่งเช่นกัน จากผลการศึกษา พบว่า ในบางกรณีครูจะพยายามวิ่งเต้นทุกวิถีทางโดยชอบหรือมิชอบเพื่อให้ได้โอนย้ายเข้ามาอยู่โรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนประจำจังหวัด หรือ “โรงเรียนดัง” ที่มีอัตราการแข่งขันนักเรียนเข้าเรียนสูงตลอดจนมีชื่อเสียงเรื่องเงินบริจาคก้อนโต เนื่องจากโรงเรียนเหล่านี้กลายเป็นสินค้าBrand Name ที่ครูอยากเข้าไปเพื่อติดเครื่องหมายการค้าจะได้สอนพิเศษ ซึ่งจะมีลูกค้า (มิใช่) ลูกศิษย์มาเรียนกันจำนวนมาก พฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่ผิดจริยธรรมครูทั้งสิ้น แต่ยังไม่ปรากฏอยู่ทั่วไป ซึ่งประเด็นนี้เป็นปัญหาที่ต้องได้รับการขจัดโดยด่วน ถ้าระบบบริหารที่ขาดจริยธรรมเสียแล้ว กระบวนการผลิต (การเรียนการสอน) บรรยากาศในสถานศึกษาจะเป็นอย่างไร แม้จะประกาศส่งเสริมจริยธรรมในองค์กร แต่การปฏิบัติตรงกันข้าม บุคลากรในระบบต่างใช้เทคนิควิธีการในการประสบความสำเร็จอย่างผิดจริยธรรม นักเรียนจะได้แบบอย่างที่ดี ได้อย่างไร ท่ามกลางกระแสต่อต้านการคอร์รัปชันโรงเรียนเป็นที่ป่มเพาะพฤติกรรม ทัศนคติที่ดีที่จะไม่คดโกงไม่คอร์รัปชัน แต่ปรากฏการณ์คอร์รัปชันอยู่ในสถาบันที่ป่มเพาะการต่อต้านคอร์รัปชันจะเป็นไปได้อย่างไร จากสภาพปัญหาดังกล่าว เป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึงแนวทางในการป้องกัน และส่งเสริมจริยธรรมครูอย่างเร่งด่วน ซึ่งผลจากการศึกษา สามารถสรุปได้คือ ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานวิชาชีพครู ต้องเป็นครูมืออาชีพ มีเกียรติศักดิ์ศรี มีจรรยาบรรณจริยธรรม ภาพลักษณ์ (Image) ที่ทรงคุณค่าที่ใคร ๆ อยากเข้ามาประกอบวิชาชีพครู มิใช่สถานะที่ครูเป็นอยู่ปัจจุบัน ซึ่งมีแต่หนี้สิน ไม่มีใครอยากเข้ามาเป็นครู งานหนัก มีแต่ครูประพฤติผิดจริยธรรม ตลอดจนถึงการทุจริตในการสอบคัดเลือก สอบบรรจุ แต่งตั้งโยกย้าย การเข้าสู่ตำแหน่ง เป็นต้น แนวทางในการส่งเสริมจริยธรรมครูควรเริ่มที่กระบวนการในการผลิตครู รวมทั้งกระบวนการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุแต่งตั้ง นอกจากนี้แล้ว ครูควรมีการอบรมและให้ความรู้ในเรื่องจริยธรรมจรรยาบรรณอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอเพื่อเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกของความเป็นครู รวมทั้ง

ควรมีกฎการบังคับใช้ในเรื่องจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครูอย่างเอาจริงเอาจัง นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญในเรื่องของการประเมินการเรียนการสอน และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครู ซึ่งควรเป็นกระบวนการที่ให้หน่วยงานหลายภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น นอกจากการประเมินจากผู้บริหารแล้วการประเมินจากครูด้วยกัน นักเรียน ชุมชน หรือการสร้างระบบเครือข่ายผู้ปกครองที่เข้มแข็งก็สามารถมีส่วนร่วมในการประเมินพฤติกรรมครูและกระบวนการดังกล่าว เป็นการควบคุมพฤติกรรมที่ผิดจริยธรรมของครูได้เช่นกัน

นริศรา เหมหงษา (2552) ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 และเพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม และด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ตามลำดับ

อรธณพ จินะวัฒน์ และรัตนา ดวงแก้ว (2557) ได้ศึกษา เรื่อง สภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตนของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พบว่า

1. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาจากทุกสังกัด ตลอดจนผู้บริหารการศึกษาและศึกษานิเทศก์รับรู้การปฏิบัติตนตามมาตรฐานการปฏิบัติงานทั้งในภาพรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก และรับรู้ปัญหาการปฏิบัติตนตามมาตรฐานการปฏิบัติงานทั้งในภาพรวมและรายมาตรฐานในระดับน้อย ในส่วนของการรับรู้การปฏิบัติตนตามมาตรฐานการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพนั้น ครูและผู้บริหารสถานศึกษาจากทุกสังกัด ตลอดจนผู้บริหารการศึกษาและศึกษานิเทศก์ รู้จักอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งในภาพรวมและรายด้าน และรับรู้ปัญหาการปฏิบัติตนตามมาตรฐานการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในระดับน้อย

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการปฏิบัติตนตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน พบว่า

2.1 ครูจากสังกัดกรุงเทพมหานครรับรู้ว่ามี การปฏิบัติตนตามมาตรฐานได้มากกว่าครูจากทุกสังกัด นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง ในส่วนการรับรู้ปัญหาการปฏิบัติตนตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่มาจากหน่วยงานต้นสังกัดที่แตกต่างกัน พบว่า ครูจากสังกัด กรุงเทพมหานครมีปัญหาการปฏิบัติตนตามมาตรฐานน้อยกว่าครูจากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาจากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปฏิบัติตนตามมาตรฐานมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาจากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง ในส่วนการรับรู้ปัญหาการปฏิบัติตนตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่มาจากหน่วยงานต้นสังกัดที่แตกต่างกันพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีปัญหาการปฏิบัติตนตามมาตรฐานน้อยกว่าผู้บริหารจากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นอกนั้นไม่พบความแตกต่างในส่วนของการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการปฏิบัติตนตามมาตรฐานการปฏิบัติตน

2.3 ครูจากสังกัดกรุงเทพมหานครปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณในภาพรวมมากกว่าครูจากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นอกนั้นไม่พบความแตกต่างในส่วนการรับรู้ปัญหาการปฏิบัติตนตามมาตรฐานการปฏิบัติตนของครูที่มาจากหน่วยงานต้นสังกัดที่แตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาที่มาจากหน่วยงานต้นสังกัดที่แตกต่างกันปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติตนไม่แตกต่างกัน ในส่วนการรับรู้ปัญหาการปฏิบัติตนตามมาตรฐานการปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษาที่มาจากหน่วยงานต้นสังกัดที่แตกต่างกัน พบว่า ผู้บริหารจากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีปัญหาการปฏิบัติตนด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมวิชาชีพน้อยกว่าผู้บริหารสถานศึกษาจากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

3. ข้อเสนอแนะในการส่งเสริม กำกับ และติดตามการปฏิบัติตนตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พบว่า

3.1 ครูในแต่ละสังกัดมีความเห็นว่า หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาและครูสภาควรทำหน้าที่ส่งเสริม กำกับ และติดตามการปฏิบัติตนตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ควรมีการกำหนดนโยบายและกรอบมาตรฐานวิชาชีพที่ชัดเจนเหมาะสมและปฏิบัติได้จริง การพัฒนาครูควรมีรูปแบบที่หลากหลาย ตรงกับปัญหาและความต้องการของครู การติดตามการปฏิบัติงานเน้นตามสภาพจริงแบบเชิงประจักษ์ มีระบบการให้ขวัญและกำลังใจที่เหมาะสม มีกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาครูทางด้านคุณธรรมจริยธรรม มีการเชื่อมโยงการปฏิบัติตนตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน การกำหนดมาตรการการประเมินสมรรถนะของครูที่สามารถสะท้อนสมรรถนะที่แท้จริงเพื่อต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เป็นต้น

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นว่า กระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานต้นสังกัดและครูสภา ควรทำหน้าที่ส่งเสริมกำกับและติดตามการปฏิบัติตนตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีกฎกระทรวงให้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องถือปฏิบัติการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาอย่างหลากหลายรูปแบบตรงตามปัญหาและความต้องการของผู้บริหาร การติดตามผลการพัฒนาด้วยการประเมินผลการปฏิบัติตามสภาพจริงโดยเน้นการมีส่วนร่วมการจัดทำข้อตกลงร่วมกันเพื่อช่วยเหลือกันระหว่างสถานศึกษา มีการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีการรายงานตนเองเกี่ยวกับผลการปฏิบัติตามมาตรฐานของผู้บริหารสถานศึกษา มีข้อกำหนดในการกำกับชัดเจนและปฏิบัติได้จริง รวมทั้งมีมาตรการการลงโทษและหรือส่งเสริมพัฒนา เป็นต้น

3.3 ผู้บริหารการศึกษามีความเห็นว่า หน่วยงานต้นสังกัดและครูสภาควรทำหน้าที่ส่งเสริม กำกับ และติดตามการปฏิบัติตนตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารการศึกษา ให้มีการพัฒนาวิชาชีพที่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรอบรมที่เข้มข้นในแต่ละเขตตรวจราชการ การอบรมและพัฒนาตามปัญหาและความต้องการของผู้บริหารการศึกษาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การตรวจสอบ ติดตาม กำกับการปฏิบัติงานอย่างเข้มข้นโดยหน่วยงานจากกระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานต้นสังกัดและครูสภาแบบเครือข่าย เป็นต้น

3.4 ศึกษานิเทศก์มีความเห็นว่า หน่วยงานต้นสังกัด และครูสภา ควรทำหน้าที่ส่งเสริม กำกับ และติดตามการปฏิบัติตนตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและจรรยาบรรณวิชาชีพของศึกษานิเทศก์ให้มีการพัฒนาวิชาชีพศึกษานิเทศก์อย่างหลากหลายรูปแบบตามปัญหาและความต้องการ การจัดประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการปฏิบัติตามมาตรฐานให้มีการประเมินตนเองตามมาตรฐานที่กำหนดอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง การส่งเสริม

ให้มีการพัฒนานวัตกรรมและนำเสนอผลงานในระดับชาติ การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ในความก้าวหน้าทางวิชาชีพ การจัดตั้งหน่วยงานย่อยเพื่อกำกับมาตรฐานให้สอดคล้องกับ ภารกิจ มีการประเมินสมรรถนะเพื่อการพัฒนาวิชาชีพที่ยั่งยืนทุก 5 ปี การตั้งหน่วยงานหลัก ดูแลมาตรฐานการปฏิบัติและจรรยาบรรณวิชาชีพของศึกษานิเทศก์ เป็นต้น

สลิลทิพ ชูชาติ (2556) ได้ศึกษา เรื่อง พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการ บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า

1. ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้ตอบ แบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 257 คน มีกลุ่มอายุ 40-49 ปี จำนวน 121 คน และขนาดสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 201 คน ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรม เชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาในแต่ละ ด้านพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการบริหาร สถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ทุกด้านจำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการครองตนตามหลัก ฆราวาสธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) ด้านการครองคนตามหลักพรหมวิหาร ธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) และด้านการครองงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$)

2. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของ ผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแล้ว พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ และ ขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ไม่แตกต่างกันทุกด้านที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะรูปแบบที่ครูผู้สอนต้องการให้ผู้บริหารมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการครองตนตามหลักฆราวาสธรรม คือ 1. ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อ ผู้ร่วมงาน 2. ผู้บริหารประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนมีความซื่อตรงซื่อสัตย์พูดจริงทำจริง และ 3. ผู้บริหารมีคุณธรรมทั้งกาย วาจา ใจ มีจิตสำนึก เป็นผู้นำด้านการครองคนตามหลัก พรหมวิหารธรรม คือ 1. ผู้บริหารมีความเสมอภาค ยุติธรรม ไม่เอินเอียง 2. ผู้บริหารรับฟัง ความคิดเห็น หรือปัญหาของผู้ร่วมงานอย่างจริงจัง 3. ผู้บริหารให้ความเอาใจใส่ดูแล สนับสนุน

ผู้ร่วมงานให้มีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่ ยกย่องเอาใจใส่ตามกาลอย่างเหมาะสม ด้านการครองงานตามหลักกิติบาทธรรม คือ 1. ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการพัฒนางานด้วยความอุตสาหะไม่ย่อท้อ กล้าเผชิญปัญหา 2. ผู้บริหารบริหารโดยยึดหลักการและความถูกต้องในการบริหารงาน 3. ผู้บริหารมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้ร่วมงาน

อาภัสรา ตี๋ยิ่ง (2551) ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2 ตามระเบียบคุรุสภา ว่าด้วย จรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 จำนวน 9 ด้าน และเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2 โดยจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูอยู่ในระดับ มากที่สุด ทุกข้อ

ปนัดดา วัฒนโน (2554) ได้ทำการศึกษางานวิจัยชื่อ ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า ครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าเฉลี่ยของเงินเดือนและผลประโยชน์เกินกฏและความรู้เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยของความรู้สึกมั่นคงในหน่วยงานแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ส่วนค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อวิชาชีพและการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับอิทธิพลโดยรวมเชิงบวกจากความรู้เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพมากที่สุด รองลงมา คือ เจตคติต่อวิชาชีพแรงจูงใจในการปฏิบัติงานนโยบายและการบริหารงานความพึงพอใจในการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในหน่วยงาน เงินเดือนและผลประโยชน์เกินกฏ สภาพแวดล้อมในการทำงานความรู้สึกมั่นคงในหน่วยงาน และประสบการณ์ในการทำงาน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรง พบว่า การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับอิทธิพลทางตรงเชิงบวกจากความรู้เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพมากที่สุด รองลงมา คือ เจตคติต่อวิชาชีพความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในหน่วยงานและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามลำดับ และเมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อม พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมสูงสุดต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

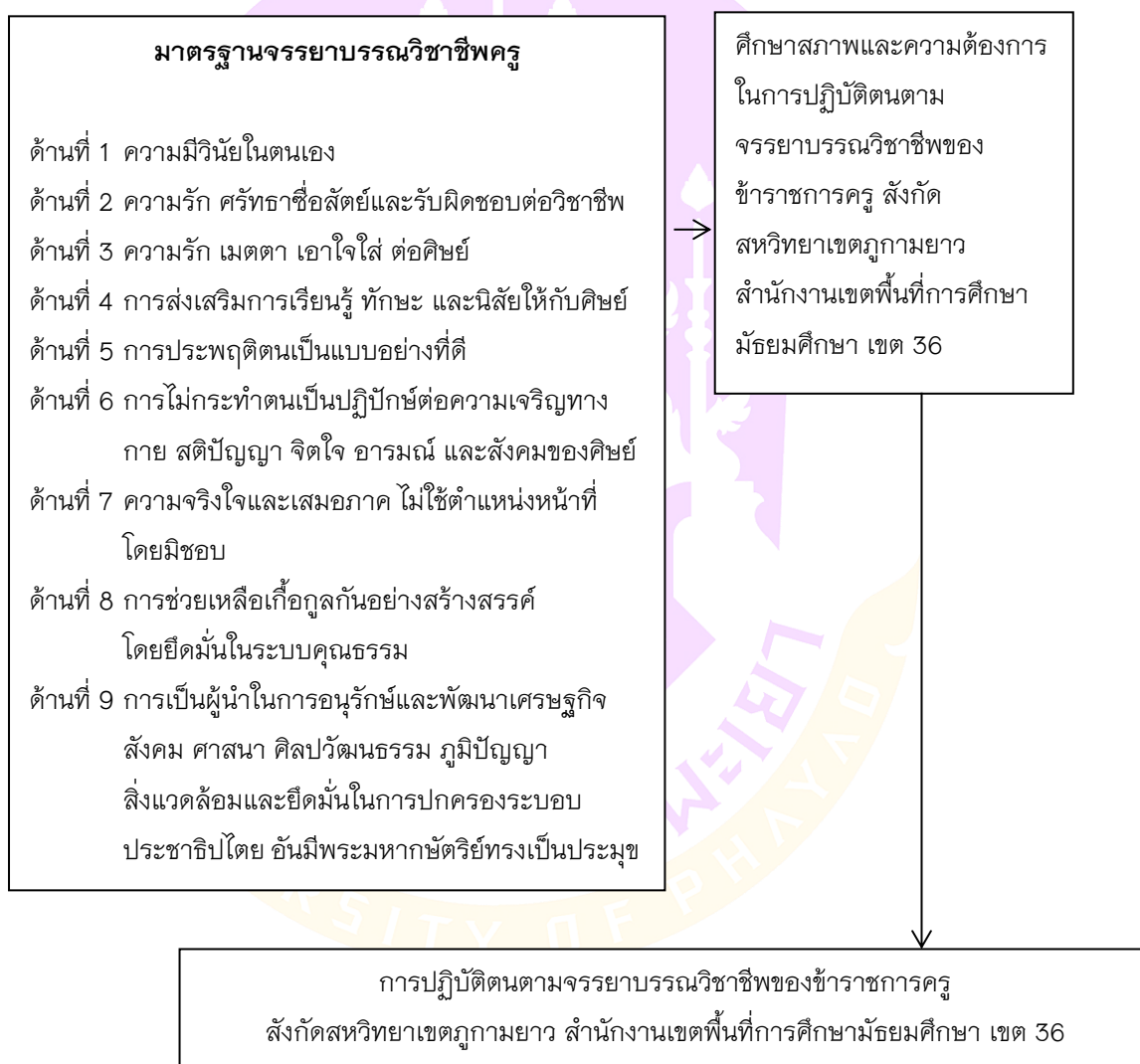
คือ อิทธิพลของนโยบายและารบริหารงานส่งผ่านไปยังเงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูลส่งผ่านไปยังความพึงพอใจในการปฏิบัติงานส่งผ่านไปยังแรงจูงใจในการปฏิบัติงานส่งผ่านไปยังเจตคติต่อวิชาชีพ ส่งผ่านไปยังความรู้เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพ และส่งผ่านไปยังการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

นิตยา กัณณิกากรณ์ (2553) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า 1. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัย ได้แก่ การรับรู้ในความสามารถของตนเอง ความทะเยอทะยาน เจตคติต่ออาชีพครู และการสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาตนเองตามแนวจรรยาบรรณวิชาชีพครู ทั้ง 3 ด้าน มีค่าเท่ากับ 0.299 (Wilks's Lambda = 0.299) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยดังกล่าวกับการพัฒนาตนเองตามแนวจรรยาบรรณวิชาชีพครูในแต่ละด้าน มีค่าเท่ากับ 0.651, 0.721 และ 0.764 ตามลำดับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2. ค่าน้ำหนักความสำคัญของกลุ่มตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในแต่ละด้าน พบว่า ตัวแปรการรับรู้ในความสามารถของตนเอง ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในด้านวิชาชีพ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านบุคลิกภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรความทะเยอทะยาน และตัวแปรการสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในด้านวิชาชีพและด้านวิสัยทัศน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรเจตคติต่ออาชีพครูส่งผลต่อการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในด้านวิสัยทัศน์และด้านบุคลิกภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หทัยรัตน์ ดุจจามุทัศน์ (2558) ได้ศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความตระหนักในความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ครูผู้สอนที่มีอายุและประสบการณ์แตกต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนเพศไม่มีความแตกต่างความตระหนักในจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ครูผู้สอนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความตระหนักในจรรยาบรรณวิชาชีพครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนเพศและประสบการณ์ไม่มีความแตกต่าง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความตระหนักในจรรยาบรรณวิชาชีพครู พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมทุกด้านมีความสัมพันธ์กับความตระหนักใน

จรรยาบรรณวิชาชีพครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความสัมพันธ์ที่อยู่ในระดับสูง คือ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อสังคม ($r = .69$) และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อวิชาชีพ ($r = .72$) ส่วนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อตนเองมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ($r = .53$)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยการศึกษาสภาพและความต้องการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยผู้วิจัยได้เรียงลำดับขั้นตอนและวิธีการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู จำนวน 531 คน แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 คน และข้าราชการครู จำนวน 507 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา 9 โรงเรียน สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ที่ปฏิบัติราชการอยู่ในปีการศึกษา 2560 (ตาราง 8)

ตาราง 8 แสดงจำนวนประชากรผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู

สถานศึกษา	ผู้บริหาร (คน)	ข้าราชการครู (คน)	รวม (คน)
โรงเรียนพะเยาพิทยาคม	5	159	164
โรงเรียนพากกว้านวิทยาคม	3	50	53
โรงเรียนพะเยาประสาธน์วิทย์	1	24	25
โรงเรียนแม่ใจวิทยาคม	3	70	73
โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา	4	59	63
โรงเรียนดงเจนวิทยาคม	2	36	38

ตาราง 8 (ต่อ)

สถานศึกษา	ผู้บริหาร (คน)	ข้าราชการครู (คน)	รวม (คน)
โรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม	3	53	56
โรงเรียนถ้ำปินวิทยาคม	2	31	25
โรงเรียนงำเมืองวิทยาคม	1	25	26
รวม	24	507	531

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ที่ปฏิบัติราชการอยู่ในปีการศึกษา 2560 โดยแยกเป็นผู้บริหาร จำนวน 9 คน ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนทุกโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน และข้าราชการครู จำนวน 226 คน ซึ่งเทียบจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan Table) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Systematic Sampling) คือ เลือกกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนแต่ละโรงเรียนตามสัดส่วนจำนวนประชากร ได้แก่ โรงเรียนพะเยาพิทยาคม จำนวน 70 คน โรงเรียนพากแก้ววิทยาคม จำนวน 23 คน โรงเรียนพะเยาประสาธน์วิทย์ จำนวน 11 คน โรงเรียนแม่ใจวิทยาคม จำนวน 35 คน โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา จำนวน 24 คน โรงเรียนดงเจนวิทยาคม จำนวน 15 คน โรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม จำนวน 23 คน โรงเรียนถ้ำปินวิทยาคม จำนวน 14 คน และโรงเรียนงำเมืองวิทยาคม จำนวน 11 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 235 คน (ตาราง 9)

ตาราง 9 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู

สถานศึกษา	ผู้บริหาร (คน)	ข้าราชการครู (คน)	รวม (คน)
โรงเรียนพะเยาพิทยาคม	1	70	71
โรงเรียนพากแก้ววิทยาคม	1	23	24
โรงเรียนพะเยาประสาธน์วิทย์	1	11	12
โรงเรียนแม่ใจวิทยาคม	1	35	36

ตาราง 9 (ต่อ)

สถานศึกษา	ผู้บริหาร (คน)	ข้าราชการครู (คน)	รวม (คน)
โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา	1	24	25
โรงเรียนดงเจนวิทยาคม	1	15	16
โรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม	1	23	24
โรงเรียนถ้ำปินวิทยาคม	1	14	15
โรงเรียนงำเมืองวิทยาคม	1	11	12
รวม	9	226	235

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ 1) แบบสอบถาม (Questionnaire) ประเภทปลายปิด (Closed Form) ที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ และ 2) แบบสัมภาษณ์ (Oral Questionnaire) โดยใชการสัมภาษณ์แบบมีคำถามแน่นอน (Structured Interview) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ลักษณะของเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดกรอบปัจจัยในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
3. สร้างเครื่องมือวิจัยแล้วนำเสนอร่างเครื่องมือวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
4. เชิญผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย
5. ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือวิจัยตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
6. นำเครื่องมือวิจัยที่สร้างเสร็จแล้วไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ
7. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามผลการทดลองใช้
8. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ประเภท ดังนี้

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) มีจำนวน 1 ฉบับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป (Check List) ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและภาระงานสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วย จรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ทั้ง 5 หมวด 9 ด้าน

2. แบบสัมภาษณ์ (Oral Questionnaire) แบบมีคำถามแน่นอน (Structured Interview) จำนวน 1 ฉบับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการบริหารและขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู ตามข้อบังคับของคุรุสภา ว่าด้วย จรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ทั้ง 5 หมวด 9 ด้าน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ชุดแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

1. ผู้วิจัยทำการสร้างชุดแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณของของข้าราชการครูขึ้น จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย เนื้อหาด้านสภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ทั้ง 5 หมวด 9 ด้าน

2. นำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องตามเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งประกอบด้วย

2.1 ผศ.ดร.สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา:ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา

2.2 นายชำนาญ ม่วงศรีศักดิ์ ประธานอนุกรรมการการศึกษาจังหวัดพะเยา:ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

2.3 นายลักษณ์ ทิศสุกใส ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านม่วงคำ: ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

3. ทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) (สุวิมล ติรกานันท์, 2554, หน้า 148) กำหนดค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยใช้สูตรของโรวิเนลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, 1977, pp. 49–60) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

โดย $\sum R$ เป็นผลรวมของคะแนนจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N เป็นจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ซึ่งค่า IOC ของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณของข้าราชการครูที่คำนวณได้เท่ากับ 1.0

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูโรงเรียนประชารัฐธรรมคุณ อำเภอหาง จังหวัดลำปาง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

5. นำแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองใช้ (Try out) มาทำการวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (สุวิมล ติรกานันท์, 2554, หน้า 152–161) กำหนดค่าความเชื่อมั่นของค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาไว้ที่ .70 ขึ้นไป ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .91

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง แล้วดำเนินการนำไปใช้จัดเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีลำดับขั้นตอนในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ดำเนินการขอหนังสือจากมหาวิทยาลัย เพื่อติดต่อและขออนุญาตโรงเรียนที่จะดำเนินการเก็บข้อมูล
2. ดำเนินการประสานงาน นัดหมายการจัดเก็บข้อมูลทั้งในส่วนของข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษา

3. ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตามนัยโดยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

3.1 การเก็บข้อมูลแบบสอบถาม ใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม 2 วิธี โดยเน้นย้ำให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียงวิธีใดวิธีหนึ่งเท่านั้น ซึ่งเนื้อหาแบบสอบถามทั้ง 2 วิธีเป็นแบบสอบถามชุดเดียวกันเหมือนกันทุกประการ ใช้เวลาทั้งสิ้น 30 วัน โดยมีการดำเนินการดังนี้

วิธีที่ 1 เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยนำไปมอบให้กับกลุ่มตัวอย่างโดยตรง โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 226 ชุดและได้รับคืนเป็นเอกสาร จำนวน 184 ชุด

วิธีที่ 2 เก็บข้อมูลจากแบบประเมินออนไลน์ผ่านระบบ Google Form ที่ <https://goo.gl/forms/UahbffNuoMzm3YQA2> และได้รับการตอบกลับ จำนวน 35 ชุด รวมได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น จำนวน 219 ชุด

3.2 การเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้บริหารโดยตรง จำนวน 9 ชุด และได้รับข้อมูลครบ จำนวน 9 ชุด

4. ดำเนินการตรวจเช็คจำนวน ความถูกต้อง เรียบร้อยของแบบสอบถาม

5. รวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ ประมวลผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ดังนั้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของข้าราชการครู และผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ค่าสถิติพื้นฐานที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ (Frequency: f) ค่าร้อยละ (Percentage: %) นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

1.2 ตอนที่ 2 ข้อมูลตัวแปรสภาพการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากการตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายเป็นระดับจรรยาบรรณ พร้อมทั้งนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103)

4.21- 5.00 ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.41- 4.20 ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูอยู่ในระดับ มาก

2.61- 3.40 ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.81-2.60 ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูอยู่ในระดับ น้อย

1.00-1.80 ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

1.3 ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลของข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 36 เกี่ยวกับความต้องการและแนวทางการส่งเสริมมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของ
ข้าราชการครู ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง การศึกษาสภาพและความต้องการ ปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูและเพื่อศึกษา ความต้องการและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของ ข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของข้าราชการครู จำนวน 219 คน และแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 9 คน ซึ่งผลการวิจัยได้ นำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของ ผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและผู้ให้สัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นข้าราชการครูในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จำนวน 226 คน และได้รับข้อมูลกลับคืน จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 96.90 ของ แบบสอบถามที่แจกไป ผู้วิจัยได้นำข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามในตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของ ผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยแจกแจงความถี่และหาค่าเฉลี่ยร้อยละ แสดงผลการ วิเคราะห์ ดังตาราง 10-13

ตาราง 10 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชาย	89	40.60
2. หญิง	130	59.60
รวม	219	100.00

จากตาราง 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 มีจำนวนทั้งหมด จำนวน 219 คน เป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 59.36 และเป็นเพศชาย จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 40.64

ตาราง 11 แสดงระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ปริญญาตรี	127	58.00
2. ปริญญาโท	91	41.60
3. สูงกว่าปริญญาโท	1	0.50
รวม	219	100.00

จากตาราง 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จำนวนทั้งหมด 219 คน มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 58.00 รองลงมา คือ วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 41.60 และมีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาโท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50

ตาราง 12 แสดงประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลา

ระยะเวลา (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
1. 0-10	50	22.80
2. 11-20	64	29.20
3. 21-30	71	32.40
4. มากกว่า 30	34	15.50
รวม	219	100.00

จากตาราง 12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จำนวนทั้งหมด 219 คน มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 21-30 ปี มากที่สุด จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 32.40 รองลงมา คือ มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 11-20 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 มีประสบการณ์ระหว่าง 0-10 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 22.80 และมีประสบการณ์นานมากกว่า 30 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 ตามลำดับ

ตาราง 13 แสดงภาระงานสอนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามชั่วโมง/สัปดาห์

ชั่วโมง/สัปดาห์	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 10	5	2.30
2. 10-15	66	30.10
3. 16-20	123	56.20
4. มากกว่า 20	25	11.40
รวม	219	100.00

จากตาราง 13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จำนวนทั้งหมด 219 คน มีภาระงานสอนระหว่าง 16-20 ชั่วโมง/สัปดาห์ มากที่สุด จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 56.20 รองลงมา คือ มีภาระงานสอนระหว่าง 10-15 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 30.10 มีภาระงานสอนมากกว่า 20 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 11.40 และมีภาระงานสอน ต่ำกว่า 10 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 9 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 และนำผลการสัมภาษณ์ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าเฉลี่ยร้อยละ แสดงผลการวิเคราะห์ ดังรายละเอียดตาราง 14-17

ตาราง 14 แสดงสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชาย	8	88.89
2. หญิง	1	11.11
รวม	9	100.00

จากตาราง 14 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 มีจำนวนทั้งหมด 9 คน เป็นเพศชายมากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 88.89 และเป็นเพศหญิง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11

ตาราง 15 แสดงประสบการณ์การบริหารของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามระยะเวลา

ระยะเวลา (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
1. 1-5	3	33.33
2. 6-10	1	11.11
3. 11-15	1	11.11
4. มากกว่า 15	4	44.45
รวม	9	100.00

จากตาราง 15 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จำนวนทั้งหมด 9 คน มีประสบการณ์การบริหารนานที่สุด คือ ระยะเวลามากกว่า 15 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมา คือ ระยะเวลา 1-5 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 มีประสบการณ์การบริหารเป็นระยะเวลา 6-10 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 และมีประสบการณ์การบริหารเป็นระยะเวลา 11-15 ปี จำนวน 1 คน แต่ละ ช่วงเวลา คิดเป็นร้อยละ 11.11

ตาราง 16 แสดงขนาดของสถานศึกษา จำแนกตามจำนวนนักเรียน

ขนาด	จำนวน	ร้อยละ
1. เล็ก	3	33.33
2. กลาง	3	33.34
3. ใหญ่	2	22.22
4. ใหญ่พิเศษ	1	11.11
รวม	9	100.00

จากตาราง 16 พบว่า สถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 มีจำนวนทั้งหมด 9 โรงเรียน เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 3 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 33.33 เท่ากับสถานศึกษา ขนาดกลาง ซึ่งมีจำนวน 3 โรงเรียน เช่นเดียวกัน รองลงมา คือ สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 22.22 และเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 1 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 11.11

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยจำแนกตามจรรยาบรรณ 5 หมวด 9 ด้าน ดังรายละเอียดตาราง 17-26

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจรรยาบรรณตามมาตรฐาน
จรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยา
เขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ใน 5 หมวด
9 ด้าน

หมวด	รายการจรรยาบรรณ	\bar{X}	S.D	ระดับ จรรยาบรรณ
1	จรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านที่ 1 การมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเอง ด้านวิชาชีพบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์	4.45	0.24	มาก
2	จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านที่ 2 ความรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีของ องค์กรวิชาชีพ	4.56	0.17	มากที่สุด
3	จรรยาบรรณต่อศิษย์และรับบริการ ด้านที่ 3 รัก เมตตา เอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ โดยเสมอหน้า ด้านที่ 4 ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและ นิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ด้านที่ 5 การประพฤติปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ ด้านที่ 6 การไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์หรือ ขัดขวางความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ ด้านที่ 7 การให้บริการด้วยความจริงใจและ เสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับ ผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่ โดยมิชอบ	4.64	0.54	มากที่สุด
		4.61	0.52	มากที่สุด
		4.63	0.54	มากที่สุด
		4.58	0.57	มากที่สุด
		4.68	0.52	มากที่สุด

ตาราง 17 (ต่อ)

หมวด	รายการจรรยาบรรณ	\bar{X}	S.D	ระดับ จรรยาบรรณ
4	จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้านที่ 8 พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน อย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ	4.62	0.19	มากที่สุด
5	จรรยาบรรณต่อสังคม ด้านที่ 9 พึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของ ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข	4.43	0.22	มาก
เฉลี่ย		4.51	0.10	มากที่สุด

จากตาราง 17 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ทั้ง 5 หมวด 9 ด้าน ในภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) โดยเรียงลำดับแต่ละหมวดจากมากไปหาน้อย ดังนี้ หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) ซึ่งหมวด 3 ประกอบด้วย 5 ด้าน โดยเรียงลำดับแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านที่ 7 การให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) รองลงมา เป็นด้านที่ 3 รัก เมตตา เอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการโดยเสมอหน้ามีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) ตามด้วยด้านที่ 5 การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) อันดับถัดมา คือ ด้านที่ 4 ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการอย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านที่ 6 การไม่กระทำตน

เป็นปฏิบัติหรือขัดขวางความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) ตามลำดับ รองลงมา ได้แก่ หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้านที่ 8 พึ่งช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน อย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) ตามด้วยหมวด 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านที่ 2 ความรักศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) หมวด 1จรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านที่ 1 การมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) และหมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม ด้านที่ 9 พึ่งปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ($\bar{X} = 4.43$) ตามลำดับ

ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจรรยาบรรณตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านที่ 1 การมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์

ข้อที่	หมวดจรรยาบรรณต่อตนเอง	n = 219		ระดับจรรยาบรรณ
		\bar{X}	S.D.	
1	ทำนพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ โดยการแสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการใหม่ ๆ และนำมาพัฒนาศิษย์	4.43	0.56	มาก
2	ทำนพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาการ เทคโนโลยี และนำมาพัฒนาศิษย์อยู่เสมอ	4.31	0.57	มาก
3	ทำนพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองและนำมาพัฒนาศิษย์อยู่เสมอ	4.30	0.57	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อที่	หมวดจรรยาบรรณต่อตนเอง	n = 219		ระดับ จรรยาบรรณ
		\bar{X}	S.D.	
4	ท่านกระตือรือร้น เอาใจใส่และรับผิดชอบ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จลุล่วง ด้วยดี	4.53	0.55	มากที่สุด
5	ท่านประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพ เช่น เคารพกฎหมาย ไม่ยุ่งเกี่ยวกับ สิ่งเสพติด อบายมุข จนขาดสติหรือ ประพฤติชั่วสาว	4.60	0.58	มากที่สุด
6	ท่านประพฤติปฏิบัติตนตามประเพณีและ วัฒนธรรมอันดีงามของสังคม	4.53	0.64	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.45	0.24	มาก

จากตาราง 18 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเองด้านที่ 1 การมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ ในภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพ เช่น เคารพกฎหมาย ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด อบายมุข จนขาดสติหรือประพฤติชั่วสาว มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) มีความกระตือรือร้น เอาใจใส่และรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี และประพฤติปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) ประพฤติปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) การพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ โดยการแสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการใหม่ ๆ และนำมาพัฒนาศิษย์ มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) พัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาการ เทคโนโลยีและนำมาพัฒนาศิษย์อยู่เสมอมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) และพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมการเมืองและนำมาพัฒนาศิษย์อยู่เสมอ มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) ตามลำดับ

ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจรรยาบรรณตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 หมวด 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านที่ 2 ความรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

ข้อที่	หมวดจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	n = 219		ระดับจรรยาบรรณ
		\bar{X}	S.D.	
1	ท่านแสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพครู	4.71	0.50	มากที่สุด
2	ท่านรักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพครู เช่น ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามให้ร้ายผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ วิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพ	4.70	0.51	มากที่สุด
3	ท่านแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในองค์กรตามโอกาสและนำองค์ความรู้ที่หลากหลายมาปฏิบัติตามหน้าที่	4.36	0.61	มาก
4	ท่านเข้าร่วม ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์	4.44	0.57	มาก
5	ท่านยกย่องและให้เกียรติผลงานวิชาการของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพหรือวิชาชีพอื่น	4.54	0.58	มากที่สุด
6	ท่านทุ่มเท เสียสละและอุทิศตนเพื่อการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	4.58	0.56	มากที่สุด
7	ท่านปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามระเบียบและแบบแผนของทางราชการ	4.63	0.59	มากที่สุด
8	ท่านเลือกใช้หลักวิชาที่ถูกต้อง สร้างสรรค์เทคนิควิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	4.47	0.55	มาก
เฉลี่ย		4.56	0.17	มากที่สุด

จากตาราง 19 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 หมวด 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพด้านที่ 2 ความรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ในภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูแสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพครู มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) ครูรักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพครู เช่น ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามให้ร้ายผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ วิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพ มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) ครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามระเบียบและแบบแผนของทางราชการ มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) ครูทุ่มเท เสียสละและอุทิศตนเพื่อการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) ครูยกย่องและให้เกียรติผลงานวิชาการของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพหรือวิชาชีพอื่น มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) ครูเลือกใช้หลักวิชาที่ถูกต้อง สร้างสรรค์เทคนิควิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) ครูเข้าร่วม ส่งเสริม และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์ มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในองค์กรตามโอกาสและนำองค์ความรู้ที่หลากหลายมาปฏิบัติตามหน้าที่ มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) ตามลำดับ

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจรรยาบรรณตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสทวิทยาเขตภูเก็ต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ ด้านที่ 3 รัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการโดยเสมอหน้า

ข้อที่	หมวดจรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ	n = 219		ระดับจรรยาบรรณ
		\bar{X}	S.D.	
1	ท่านให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศิษย์และผู้รับบริการด้วยความเมตตากรุณาอย่างเต็มกำลังความสามารถและเสมอภาค	4.63	0.55	มากที่สุด
2	ท่านเสริมสร้าง ชมเชยให้กำลังใจศิษย์และผู้รับบริการให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง	4.65	0.53	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.64	0.54	มากที่สุด

จากตาราง 20 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสทวิทยาเขตภูเก็ต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ ด้านที่ 3 รักเมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการโดยเสมอหน้า ในภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) โดยมีระดับจรรยาบรรณในระดับมากที่สุด ทุกข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การเสริมสร้าง ชมเชยให้กำลังใจศิษย์และผู้รับบริการให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ($\bar{X} = 4.65$) และการให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศิษย์และผู้รับบริการด้วยความเมตตากรุณาอย่างเต็มกำลังความสามารถและเสมอภาค ($\bar{X} = 4.63$)

ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจรรยาบรรณตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ ด้านที่ 4 ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการอย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ข้อที่	หมวดจรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ	n = 219		ระดับจรรยาบรรณ
		\bar{X}	S.D.	
1	ท่านอุทิศตนเพื่อพัฒนาให้ศิษย์และผู้รับบริการได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถตามความถนัดและเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล	4.61	0.52	มากที่สุด
2	ท่านส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ อย่างหลากหลาย	4.58	0.53	มากที่สุด
3	ท่านส่งเสริมให้ศิษย์หรือผู้รับบริการเกิดนิสัยที่ถูกต้องดีงาม ปรับตัว อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข	4.63	0.53	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.61	0.52	มากที่สุด

จากตาราง 21 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ ด้านที่ 4 ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการอย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ในภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) โดยมีระดับจรรยาบรรณในระดับมากที่สุดทุกข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การส่งเสริมให้ศิษย์หรือผู้รับบริการเกิดนิสัยที่ถูกต้องดีงาม ปรับตัวอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข ($\bar{X} = 4.63$) การอุทิศตนเพื่อพัฒนาให้ศิษย์และผู้รับบริการได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถตาม ความถนัดและเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ($\bar{X} = 4.61$) และ

การส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตน รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย ($\bar{X} = 4.58$) ตามลำดับ

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจรรยาบรรณตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสภวิทยเขตภูพาน ยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ ด้านที่ 5 การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

ข้อที่	หมวดจรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ	n = 219		ระดับจรรยาบรรณ
		\bar{X}	S.D.	
1	ท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ	4.63	0.53	มากที่สุด
2	ท่านไม่ส่งเสริม ยุยงให้ศิษย์หรือผู้รับบริการประพฤติปฏิบัติขัดต่อศีลธรรมหรือกฎระเบียบของสังคม	4.63	0.56	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.63	0.54	มากที่สุด

จากตาราง 22 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสภวิทยเขตภูพาน ยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์ด้านที่ 5 การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ ในภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.63$) เท่ากันทั้ง 2 ข้อ

ตาราง 23 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจรรยาบรรณตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูกามยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ ด้านที่ 6 การไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์หรือขัดขวางความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ

ข้อที่	หมวดจรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ	n = 219		ระดับจรรยาบรรณ
		\bar{X}	S.D.	
1	ท่านไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์หรือขัดขวางความเจริญงอกงามทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ	4.60	0.57	มากที่สุด
2	ท่านปกป้องสิทธิหรือสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก เยาวชนและผู้ด้อยโอกาส	4.58	0.52	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.58	0.57	มากที่สุด

จากตาราง 23 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูกามยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์ด้านที่ 6 การไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์หรือขัดขวางความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ ในภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) โดยมีระดับจรรยาบรรณในระดับมากที่สุดทุกข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์หรือขัดขวางความเจริญงอกงามทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ ($\bar{X} = 4.60$) ปกป้องสิทธิหรือสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส ($\bar{X} = 4.58$) ตามลำดับ

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจรรยาบรรณตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสภวิทยเขตภูเก็ต ยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ ด้านที่ 7 การให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

ข้อที่	หมวดจรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ	n = 219		ระดับจรรยาบรรณ
		\bar{X}	S.D.	
1	ท่านไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ	4.71	0.50	มากที่สุด
2	ท่านให้บริการศิษย์และผู้รับบริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค	4.65	0.54	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.68	0.52	มากที่สุด

จากตาราง 24 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสภวิทยเขตภูเก็ต ยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์ ด้านที่ 7 การให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ ในภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) โดยมีระดับจรรยาบรรณในระดับดีมากทุกข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ ($\bar{X} = 4.71$) การให้บริการศิษย์และผู้รับบริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค ($\bar{X} = 4.68$) ตามลำดับ

ตาราง 25 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจรรยาบรรณตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพด้านที่ 8 พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

ข้อที่	หมวดจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	n = 219		ระดับจรรยาบรรณ
		\bar{X}	S.D.	
1	ท่านเสียสละ เอื้ออาทรและให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นระบบคุณธรรม	4.63	0.52	มากที่สุด
2	ท่านรักและสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในการพัฒนาการศึกษา	4.60	0.54	มากที่สุด
3	ท่านยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.65	0.52	มากที่สุด
4	ท่านพิจารณาตัดสินผลงานของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยยึดมั่นในหลักเกณฑ์ที่มีและความยุติธรรม	4.59	0.55	มากที่สุด
5	ท่านแสดงความรับผิดชอบในความบกพร่องที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานโดยไม่ตำหนิ ให้ร้ายผู้อื่น	4.63	0.52	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.62	0.19	มากที่สุด

จากตาราง 25 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้านที่ 8 พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ในภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) โดยมีระดับจรรยาบรรณ มากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.65$) การเสียสละ เอื้ออาทรและให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นระบบคุณธรรม

($\bar{X} = 4.63$) แสดงความรับผิดชอบในความบกพร่องที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานโดยไม่ตำหนิให้ร้ายผู้อื่น ($\bar{X} = 4.63$) การรักและสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในการพัฒนาการศึกษา ($\bar{X} = 4.60$) และพิจารณาตัดสินผลงานของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยยึดมั่นในหลักเกณฑ์ที่มีและความยุติธรรม ($\bar{X} = 4.59$) ตามลำดับ

ตาราง 26 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจรรยาบรรณตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สหวิทยาเขตภูทอกมยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 หมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม ด้านที่ 9 พึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อที่	หมวดจรรยาบรรณต่อสังคม	n = 219		ระดับจรรยาบรรณ
		\bar{X}	S.D.	
1	ท่านยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	4.63	0.54	มากที่สุด
2	ท่านนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมมาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.44	0.56	มาก
3	ท่านจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	4.48	0.59	มาก
4	ท่านเป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ	4.38	0.66	มาก
5	ท่านเป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรม	4.26	0.64	มาก
6	ท่านให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม การพัฒนาชุมชนในทุกรูปแบบ	4.28	0.66	มาก
7	ท่านปกป้องและรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมเสมอ	4.50	0.58	มาก
เฉลี่ย		4.43	0.22	มาก

จากตาราง 26 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 หมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม ด้านที่ 9 พึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำ ในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) การปกป้องและรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมเสมอ มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมมาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) การเป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) การให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมการพัฒนาชุมชนในทุกรูปแบบ มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) และเป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.26$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการและข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายละเอียดความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้าราชการครูและข้อเสนอแนะผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู ในการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพครู 5 หมวด 9 ด้าน ดังนี้

ความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถาม

หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

ด้านที่ 1 มีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์

จากการศึกษาข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 3 พบว่า ต้องการให้ครูตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองที่มีต่อผู้เรียน ต่อสถานศึกษาและต่อสังคมและรับผิดชอบต่อบทบาทดังกล่าวอย่างเต็มกำลังความสามารถ มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองแสวงหาความรู้และเทคนิคใหม่ ๆ มีความรอบรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของโลก ครูต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จัก

หน้าที่ของตนเอง ให้ผู้เรียนตระหนักและเคารพกฎ กติกา ระเบียบของสังคมหรือกฎหมายของบ้านเมืองพัฒนาตนเองในด้านร่างกายและจิตใจให้มีร่างกายที่แข็งแรง สมบูรณ์ มีจิตใจดีงามเหมาะสมกับความเป็นครู

หมวด 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ด้านที่ 2 รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

จากการศึกษาข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 3 ต้องการให้ครูควรระลึกเสมอว่า วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง เป็นวิชาชีพที่มีเกียรติและสังคมคาดหวังไว้มาก ดังนั้น ผู้ที่เป็นครูจึงต้องรักและศรัทธาในวิชาชีพของตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อตนเอง ต่อหน้าที่และต่อศิษย์ มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพอย่างเต็มที่ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในองค์กรตามโอกาส ทุ่เม เเสยสละ อุทิศตนในการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ปกป้องรักษาไว้ซึ่งเกียรติของความเป็นครู อุทิศตนอุทิศเวลาในการพัฒนาวิชาชีพและองค์กรวิชาชีพ

หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ

ด้านที่ 3 รัก เมตตาเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

จากการศึกษาข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 3 ของข้าราชการครู พบว่า ต้องการให้ครูนั้นเป็นเสมือนบิดามารดาของศิษย์ทุกคน ดังนั้น คุณสมบัติข้อแรกที่ครูควรมี คือ มีความรักและเมตตาถูกศิษย์ทุกคนอย่างบริสุทธิ์ใจ มีความเข้าใจในลูกศิษย์แต่ละคนถึงความรู้ความสามารถ ความถนัด ศักยภาพ นอกจากนี้ ครูยังต้องเป็นผู้ให้โอกาสให้ศิษย์ได้ทำผิดพลาดไป ให้ศิษย์ได้เรียนรู้ความผิดพลาดและแก้ไขพัฒนาตนเองต่อไป

ด้านที่ 4 ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

จากการศึกษาข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 3 ของข้าราชการครู พบว่า ต้องการให้ครูทุกคนต้องตระหนักว่า อาชีพครูมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการกำหนดอนาคตความอยู่รอดของสังคมและประเทศชาติ นั่นคือ ครูเป็นผู้ที่สร้างศิษย์ให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะและนิสัยที่ดีงาม ครูควรพัฒนาความรู้และทักษะของศิษย์ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการเพื่อติดอาวุธทางปัญญาให้กับศิษย์ทุกคน ครูต้องส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีงาม ถูกต้องตามหลักศีลธรรม ศาสนาหรือค่านิยมที่ดีงามของสังคม ดังนั้น ครูควรต้องมีความเข้าใจในลูกศิษย์แต่ละคนอย่างถ่องแท้ เพื่อให้สามารถส่งเสริมและพัฒนาศิษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูต้องทำหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ ความดีงามอย่างเต็มที่ ไม่ปิดบังซ่อนเร้นความรู้ความจริง ครูต้องเป็น

นักเรียนรู้ พร้อมที่จะเรียนรู้จากลูกศิษย์หรือเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับลูกศิษย์ด้วย เนื่องจากองค์ความรู้ในปัจจุบันมีมากมายและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้น ครูเองจึงไม่อาจจะรู้ทุกอย่างแต่เพียงผู้เดียว ขณะที่ผู้เรียนหรือศิษย์นั่นเองก็สามารถแสวงหาความรู้ได้จากหลากหลายช่องทาง มิใช่จากครูหรือห้องเรียนเท่านั้น

ด้านที่ 5 ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ

จากการศึกษาข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 3 ของข้าราชการครู พบว่า ต้องการให้ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ศิษย์และสังคม ทั้งทางกาย วาจาและการกระทำ ได้แก่ การแต่งกายสุภาพ เหมาะสมกับกาลเทศะ การพูดจาไพเราะ มีเหตุมีผล การแสดงกิริยาท่าทางที่สุภาพเรียบร้อย การกระทำที่ถูกต้องและสร้างสรรค์เป็นที่ยอมรับของสังคม ทั้งนี้ ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักคุณธรรมศีลธรรมและกฎหมาย

ด้านที่ 6 ไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ

จากการศึกษาข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 3 ของข้าราชการครู พบว่า ไม่ต้องการให้ครูแนะนำ ส่งเสริมศิษย์และผู้รับบริการในทางที่ผิดหรือไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ หลักศีลธรรม หลักศาสนาหรือค่านิยม ประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม ครูต้องส่งเสริมและพัฒนาศิษย์ตามความถนัด ความสนใจ ไม่ควรยึดเยียดความรู้หรือความคิดเห็นตนเองให้กับศิษย์ ชี้แนะให้นักเรียนทำสิ่งที่ตนเองต้องการหรือเห็นว่าดี ทั้งนี้ แม้จะกระทำด้วยความหวังดีก็ตาม ในอีกด้านหนึ่งถือเป็นการกระทำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของนักเรียนด้วย เนื่องจากส่งผลให้นักเรียนเครียดและขาดโอกาสที่จะพัฒนาตนเองในด้านอื่น ๆ

ด้านที่ 7 ให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบโดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม

จากการศึกษาข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 3 ของข้าราชการครูพบว่า ต้องการให้ครูถ่ายทอด ปูทางฝังความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ สิ่งที่ดีงามให้กับศิษย์อย่างเต็มกำลังความสามารถตลอดจนช่วยเหลือศิษย์ทั้งเรื่องการเรียนและเรื่องส่วนตัวอย่างเต็มใจมีความยุติธรรม ให้ความรู้ โอกาสและสิ่งที่ดีงามกับศิษย์โดยไม่เลือกปฏิบัติ ไม่คำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับตอบแทนหรือจะเสียไป

หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ด้านที่ 8 พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

จากการศึกษาข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 3 ของข้าราชการครู พบว่า ต้องการให้ครูหรือสถาบันการศึกษาสร้างค่านิยมในเรื่องคุณธรรมและความสามัคคีในหมู่คณะร่วมกัน สร้างวัฒนธรรมการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันให้มากขึ้น ครูควรมีความใจ มีจิตอาสาในการที่จะช่วยเหลือเพื่อนครูด้วยกันอย่างสุดความสามารถ ไม่คิด พุดหรือทำในสิ่งที่จะทำให้ลายความสามัคคีในหมู่คณะด้วยการเป็นคนรับผิดชอบต่อหน้าที่ แก้ไขปัญหาาร่วมกันมากกว่าการโยนความผิดให้กัน การปรึกษาหารือกันมากกว่าการกล่าวร้ายนินทา

หมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม

ด้านที่ 9 พึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จากการศึกษาข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 3 ของข้าราชการครู พบว่า ต้องการให้ครูและโรงเรียนส่งเสริมและร่วมคิดร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดีงามในสังคมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น การอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม กิจกรรมส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข อย่างสร้างสรรค์และดำรงชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น

ข้อเสนอแนะของให้สัมภาษณ์

หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

ด้านที่ 1 มีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์

จากการศึกษาข้อมูลสัมภาษณ์ในตอนี่ 2 ของผู้บริหารสถานศึกษา มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการปฏิรูประบบหรือวัฒนธรรมองค์กรในการทำงาน โดยยึดหลักความคิดว่า “ให้ครูได้มีเวลาทำหน้าที่ครูอย่างเต็มที่” เพื่อให้ครูได้มีเวลาเพียงพอในการที่จะพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพและพัฒนาศิษย์ เช่น การลดภาระงานพิเศษต่าง ๆ การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการบริหารจัดการระบบการทำงาน ระบบการเรียนการสอน ขณะเดียวกัน ในกระบวนการได้มาซึ่งครูควรมีการปรับปรุงอย่างจริงจังด้วย ตั้งแต่กระบวนการผลิตบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่ต้องคัดเลือก พัฒนาให้บัณฑิตเป็นคนมีวินัยในตนอย่างสูง มีลักษณะนิสัยใฝ่เรียนใฝ่รู้เสมอ กระบวนการคัดเลือกคนเข้ามาเป็นครูก็ต้องปรับปรุงเพื่อให้ได้คนที่มีคุณสมบัติด้านความมีวินัยในตนเองอย่างแท้จริง

หมวด 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ด้านที่ 2 รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

จากการศึกษาข้อมูลแบบสัมภาษณ์ในตอนที่ 2 ของผู้บริหารสถานศึกษา มีข้อเสนอแนะว่า ควรต้องมีระบบการพัฒนา สนับสนุนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) อย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาภายในองค์กรอย่างยั่งยืน

หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ

ด้านที่ 3 รัก เมตตาเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

จากการศึกษาข้อมูลแบบสัมภาษณ์ในตอนที่ 2 ของผู้บริหารสถานศึกษามีข้อเสนอแนะว่าครูควรจะต้องมีความรัก ความเมตตาเอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือศิษย์และผู้รับบริการ รวมทั้งส่งเสริมให้กำลังใจตามบทบาทหน้าที่อย่างเท่าเทียมกันอย่างบริสุทธิ์ใจ ขณะเดียวกัน ครูต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีอิทธิพลต่อความคิด พฤติกรรมของศิษย์และผู้ปกครองด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องสิทธิส่วนบุคคล การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีเพื่อป้องกันมิให้ครูล่วงละเมิดต่อสิทธิอันชอบธรรมของศิษย์ทั้งเจตนาและไม่เจตนา โดยการปฏิบัติยึดหลักศีลธรรมและหลักกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เป็นแนวปฏิบัติ

ด้านที่ 4 ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

จากการศึกษาข้อมูลแบบสัมภาษณ์ในตอนที่ 2 ของผู้บริหารสถานศึกษามีข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรมีการออกแบบกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ถูกต้องดีงามหลากหลายให้แก่ศิษย์ด้วย โดยเฉพาะควรมีกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดลักษณะนิสัยที่ดี มีความเสียสละมากขึ้น มีความสามารถในการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงไปของสังคม

ด้านที่ 5 ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ

จากการศึกษาข้อมูลแบบสัมภาษณ์ในตอนที่ 2 ของผู้บริหารสถานศึกษา มีข้อเสนอแนะว่า ครูควรปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเป็นกัลยาณมิตร เสมอต้นเสมอปลาย มีความรับผิดชอบต่อคำพูดและการกระทำ มีวินัยในตนเองในการพัฒนาจิตใจให้สูงอยู่เสมอ

ด้านที่ 6 ไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ

จากการศึกษาข้อมูลแบบสัมภาษณ์ในตอนที่ 2 ของผู้บริหารสถานศึกษา มีข้อเสนอแนะว่า ครูควรส่งเสริม ปกป้องสิทธิหรือจัดกิจกรรมที่จะส่งเสริมความเจริญงอกงาม

ของศิษย์ทั้งทางด้านกาย สติปัญญา จิตใจและอารมณ์ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตร สถานศึกษาอย่างเต็มกำลังความสามารถของตน

ด้านที่ 7 ให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม

จากการศึกษาข้อมูลแบบสัมภาษณ์ในตอนที่ 2 ของผู้บริหารสถานศึกษามีข้อเสนอแนะว่า ครูต้องไม่ใช้ฐานะ ชื่อเสียงทั้งของตนเองและของสถาบันหรือองค์การวิชาชีพ หรือวิชาชีพของตนเอง ในการแสวงหาผลประโยชน์อันมิควร เช่น รับผลประโยชน์ตอบแทนจากผู้รับเหมา ในการจัดซื้อจัดจ้าง รับผลประโยชน์จากผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือให้บุตรหลานได้เข้าเรียนหรือได้รับทุนการศึกษา หรือได้รับโอกาสที่ดีกว่าคนอื่น เป็นต้น นอกจากการไม่แสวงหาผลประโยชน์ดังกล่าวแล้ว ครูไม่ควรยอมรับผลประโยชน์ลักษณะดังกล่าวเช่นเดียวกัน

หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ด้านที่ 8 พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

จากการศึกษาข้อมูลแบบสัมภาษณ์ในตอนที่ 2 ของผู้บริหารสถานศึกษามีข้อเสนอแนะว่า ครูทุกคนควรยึดหลักคิดดี ทำดี รับผิดชอบหน้าที่ของตนเองตามบทบาทอย่างสูงสุดความสามารถ มีคุณลักษณะนักแก้ปัญหา มากกว่านักสร้างปัญหา พัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และที่สำคัญ ครูทุกคนควรตระหนักถึงความสำคัญของความสามัคคี และร่วมมือกันโดยมีเป้าหมายร่วมกัน นั่นคือ การพัฒนาศิษย์ให้เจริญงอกงามทั้งด้านความรู้ สติปัญญา ทักษะวิชา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

หมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม

ด้านที่ 9 พึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จากการศึกษาข้อมูลสัมภาษณ์ในตอนที่ 2 ของผู้บริหารสถานศึกษา มีข้อเสนอแนะว่า ครูและสถานศึกษาควรถือว่า การพัฒนาและสร้างสรรค์สังคมนั้นเป็นหน้าที่ส่วนหนึ่งของครูและสถานศึกษา โดยนำหลักวิชาการที่มี ศักยภาพที่มีมาจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของชุมชนทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม ให้บริการแก่ชุมชน ศิษย์ ให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการ

พัฒนาสังคมให้มากขึ้นกว่าที่ผ่านมา ซึ่งครูและโรงเรียนค่อนข้างมีบทบาทในชุมชนน้อยมาก โดยเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษาหรือโรงเรียนที่อยู่ในเขตชุมชนเมือง

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การศึกษาสภาพและความต้องการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขต ภูกามยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยเรียงลำดับหัวข้อดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพและความต้องการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขต ภูกามยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สรุปผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและผู้ให้สัมภาษณ์

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 59.36 และเป็นเพศชาย จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 40.64 ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 58.00 คือ รองลงมาเป็นระดับปริญญาโท จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 41.60 และมีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาโท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 21-30 ปี มากที่สุด จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 32.40 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 11-20 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 0-10 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 22.80 และมีประสบการณ์นานมากกว่า 30 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 ขณะที่ ภาระงานสอนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มากที่สุด คือ ระหว่าง 16-20 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 56.20 รองลงมา คือ มีภาระงานสอนระหว่าง 10-15 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 30.10 มีภาระงานสอนมากกว่า 20 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน

25 คน คิดเป็นร้อยละ 11.40 และมีภาระงานสอน ต่ำกว่า 10 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์คือผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 88.89 และเป็นเพศหญิงจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์การบริหารงานที่ดีที่สุดคือระยะเวลามากกว่า 15 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมา คือ ระยะเวลา 1-5 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และมีประสบการณ์การบริหารเป็นระยะเวลา 6-10 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 เท่ากับช่วงระยะเวลา 11-15 ปี ซึ่งมีจำนวน 1 คน เช่นเดียวกัน โดยเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 3 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 33.33 เท่ากับสถานศึกษาขนาดกลาง ซึ่งมีจำนวน 3 โรงเรียนเช่นเดียวกัน รองลงมา คือ สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 22.22 และเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษจำนวน 1 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 11.11

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ทั้ง 5 หมวด 9 ด้าน ภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ หมวดจรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ ด้านการให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ ด้านความรัก เมตตา เอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการโดยเสมอหน้า ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ ด้านการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการอย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจและด้านการไม่กระทำความผิดเป็นปฏิปักษ์หรือขัดขวางความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ รองลงมา เป็นหมวดจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้านพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะหมวดจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านความรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพหมวดจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านการมีวินัยในตนเอง พัฒนาศักยภาพด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์และหมวดจรรยาบรรณต่อสังคม ด้านการ

ปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ โดยรายละเอียดผลการวิจัยแต่ละหมวดและด้าน สรุปได้ดังนี้

1. หมวดจรรยาบรรณต่อตนเอง

ด้านการมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ ในภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพความเป็นครู เช่น เคารพกฎหมาย ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด อบายมุข จนขาดสติหรือประพฤติชั่วสาว รองลงมา คือ ครูกระตือรือร้น เอาใจใส่และรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี และประพฤติปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมครูพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ โดยการแสวงหาความรู้และเทคโนโลยีวิธีการใหม่ ๆ และนำมาพัฒนาศิษย์ ครูพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาการ เทคโนโลยีและนำมาพัฒนาศิษย์อยู่เสมอ และครูพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมการเมือง และนำมาพัฒนาศิษย์อยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

2. หมวดจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ด้านความรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ในภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ การแสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพครู การรักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพครู เช่น ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามให้ร้ายผู้ร่วมประกอบวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพ การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามระเบียบและแบบแผนของทางราชการ การทุ่มเท เสียสละและอุทิศตนเพื่อการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง การยกย่องและให้เกียรติผลงานวิชาการของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพหรือวิชาชีพอื่น การเลือกใช้หลักวิชาที่ถูกต้อง สร้างสรรค์เทคนิควิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ การเข้าร่วม ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในองค์กรตามโอกาสและนำองค์ความรู้ที่หลากหลายมาปฏิบัติตามหน้าที่ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

3. หมวดจรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ

3.1 ด้านความรัก เมตตา เอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการโดยเสมอหน้า ในภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับ

จากมากไปหาน้อย ดังนี้ การเสริมสร้าง ชมเชยให้กำลังใจศิษย์และผู้รับบริการให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และการให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศิษย์และผู้รับบริการด้วยความเมตตากรุณาอย่างเต็มกำลังความสามารถและเสมอภาค มีระดับจรรยาบรรณน้อยที่สุด

3.2 ด้านการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการอย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจในภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับจรรยาบรรณในระดับมากที่สุด ทุกข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การส่งเสริมให้ศิษย์หรือผู้รับบริการเกิดนิสัยที่ถูกต้องดีงาม ปรับตัวอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข รองลงมา คือ การอุทิศตนเพื่อพัฒนาให้ศิษย์และผู้รับบริการได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถตามความถนัดและเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และการส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองจักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

3.3 ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ ในภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากันทั้ง 2 ข้อ คือ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตทั้งทางกาย วาจาและจิตใจและไม่ส่งเสริมยุยงให้ศิษย์หรือผู้รับบริการประพฤติปฏิบัติขัดต่อศีลธรรมหรือกฎระเบียบของสังคม

3.4 ด้านการไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์หรือขัดขวางความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการในภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับจรรยาบรรณในระดับมากที่สุด ทุกข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์หรือขัดขวางความเจริญของงามทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ รองลงมา คือ การปกป้องสิทธิหรือสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก เยาวชนและผู้ด้อยโอกาสมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

3.5 ด้านการให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาคโดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ ในภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับจรรยาบรรณในระดับมากที่สุด ทุกข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ และรองลงมา การให้บริการศิษย์และผู้รับบริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

4. หมวดจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ด้านพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ในภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ รองลงมา เป็นการเสียสละ เอื้ออาทรและให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นระบบคุณธรรมและแสดงความรับผิดชอบในความบกพร่องที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานโดยไม่ตำหนิให้ร้ายผู้อื่น การรักและสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ในการพัฒนาการศึกษาและการพิจารณาตัดสินผลงานของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยยึดมั่นในหลักเกณฑ์ที่มีและความยุติธรรมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดตามลำดับ

5. หมวดจรรยาบรรณต่อสังคม

ด้านพึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในภาพรวม มีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ การยึดมั่น สนับสนุนและส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การปกป้องและรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมเสมอ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้ และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมมาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม การเป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ การให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมการพัฒนาชุมชนในทุกรูปแบบและการเป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมมีค่าเฉลี่ยน้อยตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการและข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เกี่ยวกับความต้องการในการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพครู 5 หมวด 9 ด้านสรุปได้ ดังนี้

หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

ด้าน 1 การมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์: ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้ครูมีวินัยในตนเอง ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองที่มีต่อผู้เรียนและสังคมอย่างแท้จริง ครูต้องมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านวิชาชีพ ด้านร่างกาย จิตใจ และการดำรงชีวิต มีความรอบรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง

ของโลกเสมอครูต้องเคารพสิทธิของเด็กและส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักหน้าที่ของตนเอง ให้ผู้เรียนตระหนักและเคารพกฎ กติกา ระเบียบของสังคมหรือกฎหมายของบ้านเมือง นั่นคือ “ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในทุก ๆ ด้าน”

หมวด 2 จรรยาบรรณต่อ

ด้าน 2 ความรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ: ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้ครูตระหนักถึงความเป็นวิชาชีพชั้นสูง อุดมคติในการพัฒนาวิชาชีพและองค์กรวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ปกป้องรักษาไว้ซึ่งเกียรติของความเป็นครู มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพของตน มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพอย่างเต็มเปี่ยม

หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ

ด้าน 3 รัก เมตตาเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า: ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้ครูเป็นเสมือนบิดามารดาของศิษย์ มีความรักและเมตตาลูกศิษย์ทุกคนอย่างบริสุทธิ์ใจ คอยอบรมสั่งสอน ให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจแก่ศิษย์ โดยคำนึงถึงศักยภาพ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ปฏิบัติต่อศิษย์ด้วยความยุติธรรม ครูควรให้โอกาสให้อภัยในสิ่งที่ศิษย์ได้ทำผิดพลาดไป ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และแก้ไขพัฒนาตนเองต่อไป

ด้าน 4 ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ: ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้ครูทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของวิชาชีพครูที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ ด้วยการพัฒนาศิษย์อย่างเต็มกำลังความสามารถ ไม่ปิดบังซ่อนเร้นความรู้ ความจริงให้ศิษย์มีความรู้ความสามารถที่ถูกต้อง มีทักษะ ลักษณะนิสัยและคุณธรรมจริยธรรมที่ดี เพื่อสร้างสังคมที่น่าอยู่ เอื้ออาทรต่อกัน ขณะเดียวกัน ครูต้องเป็นนักเรียนรู้ พร้อมทั้งจะเรียนรู้จากลูกศิษย์หรือเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับลูกศิษย์ด้วย เนื่องจากองค์ความรู้ในปัจจุบันมีมากมายหาได้ง่ายและมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ครูเองจึงไม่อาจจะรู้ทุกอย่างแต่เพียงผู้เดียว ขณะที่ผู้เรียนหรือศิษย์นั่นเองก็สามารถแสวงหาความรู้ได้จากหลากหลายช่องทาง มิใช่จากครูหรือห้องเรียนเท่านั้น

ด้าน 5 ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ: ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ศิษย์และสังคมทั้งทางกาย วาจา จิตใจ ได้แก่การแต่งกายสุภาพ เหมาะสมกับกาลเทศะ การพูดจาไพเราะ

มีเหตุมีผล การแสดงกิริยาท่าทางที่สุภาพเรียบร้อย ทั้งนี้ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักคุณธรรมศีลธรรมและกฎหมาย

ด้าน 6 ไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ: ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ต้องการให้ครูแนะนำ ส่งเสริมศิษย์และผู้รับบริการในทางที่ผิดหรือไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ขัดต่อหลักศีลธรรม หลักศาสนา หรือค่านิยม ประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม ครูต้องส่งเสริมและพัฒนาศิษย์ตามความถนัด ความสนใจ ไม่ควรยึดเยียดความรู้หรือความคิดเห็นตนเองให้กับศิษย์ แม้จะกระทำด้วยความหวังดีก็ตาม เพราะการกระทำเช่นนี้ถือเป็นการกระทำที่ขัดขวางความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์ได้เช่นเดียวกัน เนื่องจากส่งผลให้นักเรียนเครียด และขาดโอกาสที่จะพัฒนาตนเองในด้านอื่น ๆ

ด้าน 7 ให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม: ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้ครูถ่ายทอด ปฐกษัตริย์ ทักษะ ประสบการณ์ สิ่งที่ดีงามให้กับศิษย์อย่างเต็มกำลังความสามารถ ตลอดจนช่วยเหลือศิษย์ ทั้งเรื่องการเรียนรู้และเรื่องส่วนตัวอย่างเต็มที่โดยไม่เลือกปฏิบัติ โดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับตอบแทนหรือจะเสียไป

หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ด้าน 8 พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ: ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้ครูและสถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาสร้างค่านิยมในเรื่องคุณธรรมและความสามัคคีในหมู่คณะร่วมกัน สร้างวัฒนธรรมการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันให้มากขึ้น ครูควรมีน้ำใจ มีจิตอาสาในการที่จะช่วยเหลือเพื่อนครูด้วยกัน ไม่คิด พุดหรือทำในสิ่งที่จะทำให้ลายความสามัคคีในหมู่คณะ

หมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม

ด้าน 9 พึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข: ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้ครูและสถานศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น การอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม กิจกรรมส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขมากขึ้นกว่าเดิม ดำรงชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม ชุมชน

2. ผลการวิเคราะห์เสนอแนะของผู้ให้สัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สรุปได้ดังนี้

หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

ด้าน 1 การมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์: ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการปฏิรูประบบหรือวัฒนธรรมในการทำงานขององค์กร “ให้ครูได้มีเวลาทำหน้าที่ครูอย่างเต็มที่” เช่น การลดภาระงานพิเศษต่าง ๆ การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการบริหารจัดการระบบการทำงานและกิจกรรมการเรียนการสอน และควรมีการปฏิรูปกระบวนการได้มาซึ่งครู ตั้งแต่การผลิต การคัดเลือกและการพัฒนาเพื่อให้ได้ครูที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับความเป็นครูอย่างแท้จริง

หมวด 2 จรรยาบรรณต่อ

ด้าน 2 ความรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ: ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรต้องมีระบบการพัฒนาระดับสูงให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) อย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาภายในองค์กรอย่างยั่งยืน

หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ

ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหมวด 3 ด้านที่ 3 ถึง 7 ดังนี้

ด้าน 3 รัก เมตตาเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า: ครูควรจะต้องมีความรัก ความเมตตาเอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือศิษย์และผู้รับบริการ รวมทั้งส่งเสริมให้กำลังใจ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเท่าเทียมกัน อย่างบริสุทธิ์ใจขณะเดียวกัน ครูต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีอิทธิพลต่อความคิด พฤติกรรมของศิษย์และผู้ปกครองด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องสิทธิส่วนบุคคล การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีเพื่อป้องกันมิให้ครูล่วงละเมิดต่อสิทธิอันชอบธรรมของศิษย์ทั้งเจตนาและไม่เจตนาโดยการปฏิบัติหลักศีลธรรมและหลักกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เป็นแนวปฏิบัติ

ด้าน 4 ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ: สถานศึกษาควรมีการออกแบบกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ถูกต้องดีงามหลากหลายให้แก่ศิษย์มากขึ้น มากกว่าการเน้นเพียงวิชาการในห้องเรียน โดยเฉพาะควรมี

กิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดลักษณะนิสัยที่ดี มีความเสียสละมากขึ้น มีความสามารถในการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงไปของสังคม

ด้าน 5 ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ: ครูควรปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเป็นกัลยาณมิตร เสมอต้นเสมอปลาย มีความรับผิดชอบต่อคำพูดและการกระทำ มีวินัยในตนเอง และพัฒนาจิตใจให้สูงอยู่เสมอ

ด้าน 6 ไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ: ครูควรส่งเสริม ปกป้องสิทธิหรือจัดกิจกรรมที่จะส่งเสริมความเจริญของงานของศิษย์ทั้งทางด้านกาย สติปัญญา จิตใจและอารมณ์ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเต็มกำลังความสามารถของตน

ด้าน 7 ให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาคโดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบโดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม: ครูต้องไม่ใช้ฐานะ ชื่อเสียงทั้งของตนเองและของสถาบันหรือองค์การวิชาชีพหรือวิชาชีพของตนเองในการแสวงหาผลประโยชน์อันมิควร เช่น รับผลประโยชน์ตอบแทนจากผู้รับเหมาในการจัดซื้อจัดจ้าง รับผลประโยชน์จากผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือให้บุตรหลานได้เข้าเรียนหรือได้รับทุนการศึกษา หรือได้รับโอกาสที่ดีกว่าคนอื่น เป็นต้น รวมถึงครูไม่ควรยอมรับผลประโยชน์ลักษณะดังกล่าวเช่นเดียวกัน

หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ด้าน 8 พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ: ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูทุกคนควรยึดหลักคิดดี ทำดี รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองตามบทบาทอย่างสุดความสามารถ มีคุณลักษณะนักแก้ปัญหาพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีและที่สำคัญครูทุกคนควรตระหนักถึงความสำคัญของความสามัคคีและร่วมมือกันโดยมีเป้าหมายร่วมกัน นั่นคือ การพัฒนาศิษย์ให้เจริญงอกงาม ทั้งด้านความรู้ สติปัญญา ทักษะวิชา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

หมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม

ด้าน 9 พึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข: ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูและสถานศึกษาควรถือว่า การพัฒนาและสร้างสรรค์สังคมนั้นเป็นหน้าที่ส่วนหนึ่งของครูและสถานศึกษา โดยนำหลักวิชาการที่มีศักยภาพที่มีมาจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม

คุณภาพชีวิตของชุมชนทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม ให้บริการแก่ชุมชน ศิษย์ ให้เกิดความร่วมมือกันระหว่าง โรงเรียนและชุมชนในการพัฒนาสังคมให้มากขึ้นกว่าที่ผ่านมา ซึ่งครูและโรงเรียนค่อนข้างมีบทบาทในชุมชนน้อยมาก โดยเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษาหรือโรงเรียนที่อยู่ในเขตชุมชนเมือง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการจากวิจัยดังกล่าว มีประเด็นที่น่าสนใจที่จะนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของ ข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยอภิปรายตามจรรยาบรรณแต่ละด้าน ดังนี้

หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

ด้านที่ 1 การมีวินัยในตนเอง พัฒนาคณะครูด้านวิชาชีพบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ พบว่า ข้าราชการครูมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูส่วนใหญ่ ประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพความเป็นครู ให้ความเคารพกฎหมาย ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด อบายมุข จนขาดสติหรือประพฤตินิสัย มีความกระตือรือร้น เอาใจใส่และรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ตลอดจนประพฤติปฏิบัติตนตามประเพณีและ วัฒนธรรมอันดีงามของสังคม ครูมีการพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ โดยการแสวงหาความรู้ และเทคนิควิธีการใหม่ ๆ ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาการ เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม แล้วนำองค์ความรู้ที่ได้มาพัฒนาศิษย์อยู่เสมอสอดคล้องกับงานวิจัย ของ มาลินี บุญรัตน์พันธุ์ (2553) ศึกษา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพของมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า จรรยาบรรณต่อตนเองอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับลักษณะครูที่ดีตามทัศนะของ Hessong and Weeks (1991 อ้างอิงใน ไพพรรณ เกียรติโชติชัย, 2536, หน้า 53-58) ได้กล่าวไว้ว่า ครูควรเป็นบุคคลที่กระทำตนให้เป็นแบบอย่าง ที่ดีต่อศิษย์และสังคม

หมวด 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ด้านที่ 2 ความรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดี ขององค์กรวิชาชีพ พบว่า ข้าราชการครูมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็น เพราะครูมีความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพครู รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรี แห่งวิชาชีพ ครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริตตามระเบียบและ แบบแผนของทางราชการ มีความทุ่มเท เสียสละและอุทิศตนเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ

อย่างต่อเนื่อง ครูยกย่องและให้เกียรติผลงานวิชาการของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพหรือวิชาชีพอื่น เลือกใช้หลักวิชาที่ถูกต้อง สร้างสรรค์เทคนิควิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพและคอยส่งเสริม ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมขององค์วิชาชีพอย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนมีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับสมาชิก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทอด ทองชัย (2560) ซึ่งได้ศึกษาจรรยาบรรณ วิชาชีพครูของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำพูน ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติตนตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และ สอดคล้องกับ เอกพันธ์ ปัตถาวระโร (2555, สื่อออนไลน์) ได้กล่าวสรุปว่า เมื่อนำความหมาย ของคำว่า “จรรยาบรรณ” และ “วิชาชีพ” มารวมกัน จึงหมายถึง ประมวลมาตรฐาน ความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบอาชีพปฏิบัติตน อย่างถูกต้อง โดยที่ข้อบัญญัตินั้นนี้อาจเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือบอกกล่าวด้วยวาจา ในสังคมวิชาชีพนั้นก็ได้ ผู้กระทำผิดจรรยาบรรณจะต้องได้รับโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน ถูกพักงานหรือถูกยกเลิกใบประกอบวิชาชีพได้

หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ

ด้านที่ 3 รัก เมตตา เอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ โดยเสมอหน้า พบว่า ในภาพรวม ข้าราชการครูมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูมีการเสริมสร้าง ชมเชยให้กำลังใจศิษย์และผู้รับบริการให้เกิดความภาคภูมิใจ ในตนเอง คอยให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศิษย์ และผู้รับบริการด้วยความเมตตากรุณา อย่างเต็มกำลังความสามารถและเสมอภาค ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นริศรา เหมหงษา (2552) ศึกษา เรื่อง การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยในด้านนี้มีระดับจรรยาบรรณ มากที่สุด และสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556, สื่อออนไลน์) ด้านจรรยาบรรณ ต่อศิษย์และผู้รับบริการว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องรัก เมตตาเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

ด้านที่ 4 การส่งเสริม ให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการอย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ พบว่า ในภาพรวมครูมีระดับ จรรยาบรรณอยู่ในระดับ มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีการส่งเสริมให้ศิษย์หรือ ผู้รับบริการเกิดนิสัยที่ถูกต้องดีงาม ปรับตัวอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข ครูอุทิศตนเพื่อ พัฒนาให้ศิษย์และผู้รับบริการให้ได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถตามความถนัดและ เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลและครูส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการเลือกวิธีการเรียนรู้

ที่เหมาะสมกับตน รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาภัสรา ดียิ่ง (2551) ศึกษา เรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม. เขต 2 ผลการศึกษาในด้านนี้ทั้งภาพรวมและรายข้อ มีระดับจรรยาบรรณมากที่สุด และสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556, สื่อบนออนไลน์) ด้านจรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตาเอาใจใส่ ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

ด้านที่ 5 ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ พบว่า ในภาพรวมครูมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ และไม่ส่งเสริม ยุยงให้ศิษย์หรือผู้รับบริการประพฤติปฏิบัติขัดต่อศีลธรรมหรือกฎระเบียบของสังคมซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะงานวิจัยของ พระครูปลัดไพฑูริทอง สุขุมโม (2555) ศึกษา เรื่อง คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู: กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ว่า ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ให้มากขึ้นและสอดคล้องกับ วริยา ชินวรรณโน (2549) ที่ได้สรุปความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพในข้อ 3 ว่า อาชีพแต่ละอาชีพนั้นย่อมมีกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบและแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติ จรรยาบรรณวิชาชีพเป็นตัวกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพมีบุคลิกลักษณะตามแบบแผนของอาชีพ โดยต้องอาศัยผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเคารพและปฏิบัติตามจึงจะบังเกิดผล

ด้านที่ 6 ด้านการไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์หรือขัดขวางความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ พบว่า ในภาพรวมครูมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์หรือขัดขวางความเจริญของทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ ครูปกป้องสิทธิหรือสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก เยาวชนและผู้ด้อยโอกาส ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นริศรา เหมหงษา (2552) ศึกษา เรื่อง การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยในด้านนี้ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านที่ 7 การให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาคโดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ พบว่า ในภาพรวม ครูมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้

ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบและครูให้บริการศิษย์และผู้รับบริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทอด ทองชัย (2560) ซึ่งได้ศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพครูของ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำพูน ผลการวิจัยในด้านจรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ มานะ สถาพรสกุล (2556) ได้ศึกษา เรื่อง พฤติกรรมการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการครู เขตปทุมวัน จำแนกตามตำแหน่งทางราชการ พบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านหลักนิติธรรม

หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ด้านที่ 8 พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ พบว่า ในภาพรวมครูมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ มีความเสียสละ เอื้ออาทรและให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นระบบคุณธรรมและแสดงความรับผิดชอบในความบกพร่องที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน โดยไม่ตำหนิให้ร้ายผู้อื่น รักและสามัคคีร่วมมือร่วมใจกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในการพัฒนา การศึกษาและพิจารณาตัดสินผลงานของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยยึดมั่นในหลักเกณฑ์ที่มี และความยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลินี บุญยรัตพันธุ์ (2553) ศึกษา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพของมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556, สื่อออนไลน์) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน อย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

หมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม

ด้านที่ 9 พึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พบว่า ในภาพรวมมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริม การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข คุรุปกป้องและรักษา ผลประโยชน์ของส่วนรวมเสมอ จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้ และ

สามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรม มาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นผู้นำในการวางแผนและ ดำเนินการเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ ให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม การพัฒนาชุมชนในทุกรูปแบบ และครูเป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์และ พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัช วรรณรัตน์ และ โกลุม สายใจ (2555) ศึกษา เรื่อง คุณลักษณะผู้นำเชิงจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ครูของคณาจารย์ระดับอุดมศึกษาเครือข่ายวิชาการเบญจมมิตรและเครือข่ายวิจัยประชาชื่น พบว่า ระดับจรรยาบรรณต่อสังคม อยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์รายละเอียดข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูทั้ง 5 หมวด 9 ด้าน อภิปรายผลได้ดังนี้

หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

ด้าน 1 การมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการปฏิรูประบบหรือวัฒนธรรมในการทำงานขององค์กร “ให้ครูได้มี เวลาทำหน้าที่ครูอย่างเต็มที่” ลดภาระงานพิเศษต่าง ๆ ใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการบริหารจัดการระบบการทำงานและกิจกรรมการเรียนการสอน รวมไปถึงควรมีการปฏิรูปกระบวนการ ได้มาซึ่งครู ตั้งแต่การผลิต การคัดเลือกและการพัฒนาด้วยสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครู ของประเทศสิงคโปร์ (อรรถนพ จินะวัฒน์ และรัตนา ดวงแก้ว, 2557) ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรฐาน ที่ 2 มาตรฐานการสรรหาผู้ประกอบวิชาชีพครู มีกระบวนการคัด ดังนี้ 1. คัดคนเก่ง 30% จากทั้งหมด 2. คน 30% นี้จะต้องผ่านการฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพอย่างเข้มจาก สถาบันการศึกษาแห่งชาติ (The National Institute of Education) และถูกคัดออกกรอบที่ 2 จะเหลือเพียง 20% 3. คน 20% นี้จะต้องผ่านการสอบอีกรอบสุดท้าย ซึ่งจะเหลือประมาณ 18% ที่สอบผ่าน

หมวด 2 จรรยาบรรณต่อ

ด้าน 2 ความรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดี ขององค์กรวิชาชีพ มีข้อเสนอแนะว่า ควรต้องมีระบบการพัฒนาสนับสนุนให้เกิดชุมชนแห่งการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) อย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และ พัฒนาภายในองค์กรอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทอด ทองชัย (2560) ศึกษา เรื่อง

จรรยาบรรณวิชาชีพครูของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำพูนข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษานอกระบบจะต้องมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานอย่างจริงจัง ด้วยความรักและศรัทธา ต่อวิชาชีพ ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่อย่างเคร่งครัด ในขณะที่เดียวกันต้องดำรงตนเป็นสมาชิกที่ดี ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มิให้เกิด ความเสียหายหรือเสื่อมเสียต่อองค์กรวิชาชีพ

หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ

ด้าน 3 รัก เมตตาเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า มีข้อเสนอแนะว่า ครูควรจะต้องเป็นเสมือนบิดามารดาของ ศิษย์ มีความรักและเมตตาถูกศิษย์ทุกคนอย่างบริสุทธิ์ใจ คอยอบรมสั่งสอนให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจแก่ศิษย์ โดยคำนึงถึงศักยภาพ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ขณะเดียวกัน ครูต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีอิทธิพลต่อความคิด พฤติกรรม ของศิษย์และผู้ปกครองด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องสิทธิส่วนบุคคล การสื่อสาร การใช้ เทคโนโลยีเพื่อป้องกันมิให้ครูล่วงละเมิดต่อสิทธิอันชอบธรรมของศิษย์ทั้งเจตนาและไม่เจตนา โดยการปฏิบัติยึดหลักศีลธรรมและหลักกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เป็นแนวปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556, สื่อออนไลน์) ด้านจรรยาบรรณต่อศิษย์ และผู้รับบริการ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

ด้าน 4 ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และ ผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ มีข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษามีการออกแบบกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ ถูกต้องดีงามหลากหลายให้แก่ศิษย์มากขึ้น มากกว่าการเน้นเพียงวิชาการในห้องเรียน โดยเฉพาะควรมีกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดลักษณะนิสัยเสียสละมากขึ้น มีทักษะในการปรับตัวกับ การเปลี่ยนแปลงไปของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานะ สถาพรสกุล (2556) ได้ศึกษา เรื่อง พฤติกรรมการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการครู พบว่า ด้านหลักคุณธรรมอยู่ในระดับมาก

ด้าน 5 ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ มีข้อเสนอแนะว่า ครูควรปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเป็นกัลยาณมิตร เสมอต้นเสมอปลาย มีความรับผิดชอบต่อคำพูดและการกระทำ มีวินัยในตนเอง และพัฒนาจิตใจให้สูงอยู่เสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของพุทธธี ศิริพรรณพิทักษ์ (2555, สื่อออนไลน์) การประพฤติปฏิบัติต่อ

ผู้เรียน ในข้อที่ 6 ครูพึงทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี ครูมีอิทธิพลต่อศิษย์ทั้งด้านวาจา ความคิด บุคลิกภาพและความประพฤติ ครูจึงต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อให้ลูกศิษย์ได้ซึมซับสิ่งที่ดี จากตัวครูไป เมื่อศิษย์เกิดศรัทธาในความสามารถของครู ศิษย์อาจจะเลียนแบบความประพฤติ ของครูไปอย่างไม่ได้เจตนา เช่น การตรงต่อเวลา การพูดจาชัดเจน การแสดงความคิดเห็นที่ ตรงไปตรงมา สุภาพเรียบร้อย เป็นต้น

ด้าน 6 ไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ มีข้อเสนอแนะว่า ครูควรส่งเสริม ปกป้องสิทธิหรือ จัดกิจกรรมที่จะส่งเสริมความเจริญงอกงามของศิษย์ทั้งทางด้านกาย สติปัญญา จิตใจและ อารมณ์นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเต็มกำลังความสามารถของตน ซึ่งสอดคล้องกับหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ (Code of Ethics) ของสภาการวิจัยด้านการศึกษา อเมริกัน (American Educational Research Association: AERA Council, 2011, Online) ในหลักการ ข้อ D: หลักการเคารพสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความหลากหลาย (Respect for People's Rights, Dignity, and Diversity Principle)

ด้าน 7 ให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับ ผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตาม แบบแผนพฤติกรรม มีข้อเสนอแนะว่า ครูต้องไม่ใช้ฐานะ ชื่อเสียงทั้งของตนเองและของสถาบัน หรือองค์การวิชาชีพ หรือวิชาชีพของตนเอง ในการแสวงหาผลประโยชน์อันมิควร เช่น รับผลประโยชน์ตอบแทนจากผู้รับเหมาในการจัดซื้อจัดจ้าง รับผลประโยชน์จากผู้ปกครอง เพื่อช่วยเหลือให้บุตรหลานได้เข้าเรียนหรือได้รับทุนการศึกษาหรือได้รับโอกาสที่ดีกว่าคนอื่น เป็นต้น รวมถึงครูไม่ควรยอมรับผลประโยชน์ลักษณะดังกล่าวเช่นเดียวกันสอดคล้องกับหลักการ “The Six’s Key Principle” ของสภาวิชาชีพ ครูของประเทศ Malta (Ministry of Education and Employment, 2012) ในข้อที่ 5 ประพฤติตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและมี จริยธรรม (Act with Honesty and Integrity Teachers’ Code of Ethics and Practice)

หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ด้าน 8 พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบ คุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ มีข้อเสนอแนะว่า ครูทุกคนควรยึดหลักคิดดี ทำดี รับผิดชอบหน้าที่ของตนเองตามบทบาทอย่างสุดความสามารถ มีคุณลักษณะนักแก้ปัญหา พัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และที่สำคัญ ครูทุกคน ควรตระหนักถึงความสำคัญของความสามัคคีและร่วมมือกัน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน นั่นคือ การพัฒนาศิษย์ให้เจริญงอกงามทั้งด้านความรู้ สติปัญญา ทักษะวิชาและคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทอด ทองชัย (2560) ศึกษา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครูของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำพูน พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องทำงานกันเป็นระบบทีม มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างสร้างสรรค์แบบระบบ กลุ่มสัมพันธ์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม จริยธรรม เรียนรู้และพัฒนาางานร่วมกัน ให้เกียรติ และเคารพความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ

หมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม

ด้าน 9 พึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรถือว่า การพัฒนาและสร้างสรรค์สังคมนั้นเป็นหน้าที่ส่วนหนึ่งของครูและสถานศึกษา โดยนำหลักวิชาการที่มี ศักยภาพที่มีมาจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของชุมชนทุก ๆ ด้าน ให้บริการแก่ชุมชน ศิษย์ ให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน ในการพัฒนาสังคมให้มากขึ้นกว่าที่ผ่านมา สอดคล้องกับหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ (Code of Ethics) ของสภาการวิจัยด้านการศึกษามอเมริกัน (American Educational Research Association: AERA Council, 2011, Online) ในหลักการข้อ E: หลักความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย การศึกษาสภาพและความต้องการปฏิบัติตนตามมาตรฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ผลการวิจัยใน 5 หมวด 9 ด้าน ซึ่งสามารถ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ครูมีระดับจรรยาบรรณในระดับมาก จำนวน 2 หมวด 2 ด้าน และ กลุ่มที่ครูมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 หมวด 7 ด้าน ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. หมวดจรรยาบรรณที่ครูมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก

1.1 หมวดจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านการมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเอง ด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ ครูมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่ควรมีการพัฒนา คือ การพัฒนาให้ครูมีความรู้ รอบรู้ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและ

สังคมโลกในทุกมิติ พัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และนำทักษะ ความรู้ใหม่ ๆ เหล่านี้ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่ทันต่อยุคสมัยและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 หมวดจรรยาบรรณต่อสังคม ด้านพึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ครูมีระดับจรรยาบรรณอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่ควรมีการพัฒนา คือ การมีบทบาทในการเป็นผู้นำในการวางแผนและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมของครูและสถานศึกษา

2. หมวดจรรยาบรรณที่มีระดับจรรยาบรรณมากที่สุด

2.1 หมวดจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านความรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบ ต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ประเด็นที่ควรส่งเสริม คือ ส่งเสริมให้ครูเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กร ระหว่างองค์กรให้มากขึ้น และเป็นรูปธรรมชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

2.2 หมวดจรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ

ด้านความรัก เมตตา เอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการโดยเสมอหน้า ประเด็นที่ควรส่งเสริม คือ ทักษะการให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือนักเรียนของครู การมีความยุติธรรม รู้จักการฟังเหตุผล เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล บนหลักความเสมอภาคและผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการอย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ประเด็นที่ควรส่งเสริม คือ ส่งเสริมให้ครูมีกลยุทธ์วิธีการที่จะส่งเสริม ช่วยเหลือผู้เรียนให้ผู้เรียนค้นพบเครื่องมือการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง ฝึกฝนพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถใช้เครื่องมือดังกล่าวในการแสวงหาความรู้ อย่างหลากหลายและยั่งยืน

ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ ประเด็นที่ควรส่งเสริม คือ ส่งเสริมให้ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิต ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ มีวิจรรณญาณ วิสัยทัศน์ สิ่งใดควรทำ ควรพูด ควรแนะนำผู้เรียน เพื่อไม่ให้ผู้เรียนประพฤติผิดหรือขัดต่อหลักกฎหมาย ศีลธรรม ประเพณีวัฒนธรรม ค่านิยมอันดีงามของสังคม

ด้านการไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์หรือขัดขวางความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ ประเด็นที่ควรส่งเสริม คือ ส่งเสริมให้ครูมี

ลักษณะนิสัยเปิดกว้าง เรียนรู้ตลอดเวลาในทุกสถานการณ์ เพื่อให้โอกาสผู้เรียนได้มีอิสระในการคิด เลือกรับและรับผิดชอบ สามารถพัฒนาตนเองให้เจริญงอกงามทั้งด้านกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมอย่างเหมาะสมกับตนเอง ขณะเดียวกัน ครูควรรักษา ปกป้อง สนับสนุนสิทธิเด็ก เยาวชนและผู้ด้อยโอกาสตามบทบาทหน้าที่มากขึ้น

ด้านการให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาคโดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ ประเด็นที่ควรส่งเสริม คือ ส่งเสริมให้ครูใช้วิชาชีพอย่างรอบคอบ ปฏิบัติตามหน้าที่สอดคล้องกับกฎระเบียบ กฎหมาย ไม่ใช้วิชาชีพแสวงหาผลประโยชน์เกินควรหรือแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบและครูควรให้บริการศิษย์และผู้รับบริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค

2.3 หมวดยุทธยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้านพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ประเด็นที่ควรส่งเสริม คือ ควรส่งเสริมระบบคุณธรรมและการแสดงความรับผิดชอบในความบกพร่องที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน โดยไม่ตำหนิให้ร้ายผู้อื่น ความรักและสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในการพัฒนาการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูคามยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยเน้นกลุ่มประชากรที่เป็นตัวแทนอย่างหลากหลาย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชนและนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลรอบด้านมากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผลการปฏิบัติงานเชิงประจักษ์กับระดับจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูคามยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เพื่อศึกษาถึงข้อเท็จจริงเชิงความสัมพันธ์ ระหว่างผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนกับการลงทุนทางการศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- คุรุสภา. (2556). **ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วย มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ**. สืบค้นเมื่อ 23 กันยายน 2560, จาก <http://www.ksp.or.th/>
- จุฑารัตน์ วิบูลผล. (2557). ถอดบทเรียน “ครูฟินแลนด์” สู่อการพัฒนาการศึกษาของ ประเทศ. **ประชาชาติธุรกิจ**, หน้า 14.
- ฉมาดส์ เดอลอร์ส, ศรีน้อย โปวาทอง, คณะกรรมาธิการนานาชาติว่าด้วยการศึกษาในศตวรรษ ที่ 21 และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (1996). **การเรียนรู้: ขุมทรัพย์ในตน (ฉบับภาษาไทย)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ.
- เทอด ทองชัย. (2560). **จรรยาบรรณวิชาชีพครูของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม ศึกษาศูนย์จังหวัดลำพูน**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- นริศรา เหมหงษา. (2552). **การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, นครปฐม.
- นิตยา กัณณิกภรณ์. (2553). **การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเอง ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7)**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปนัดดา วัฒน. (2554). **ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ วท.ม., สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- พระครูปลัดไทรทอง สุทธิโม. (2555). **คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู: กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ**. วิทยานิพนธ์ พธ.ม., มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. (2542). **ราชกิจจานุเบกษา**. 116(74ก). หน้า 1/19.

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา. (11 มิถุนายน 2546). **ราชกิจจานุเบกษา**. 120(52 ก). หน้า 1/11.

พฤทธิ ศิริพรรณพิทักษ์ (2555). **จรรยาบรรณวิชาชีพครู**. สืบค้นเมื่อ 14 กันยายน 2560 จาก <http://www.ap.mju.ac.th>

ไพพรรณ เกียรติโชติชัย. (2536). **ลักษณะครูที่ดี**. กรุงเทพฯ: ศรีอนันต์การพิมพ์.

มานะ สถาพรสกุล. (2556). **พฤติกรรมกรรมการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.

มาลินี บุญยรัตพันธุ์. (2553). **จรรยาบรรณวิชาชีพครูของมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยรามคำแหง**. **วิจัยรามคำแหง (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)**, 13, 9–22.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2530). **พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพฯ: นานมีบุคคัลพัลลิเคชั่น.

รังสรรค์ แสงสุข. (2550). **ความเป็นครู**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2540). **ราชกิจจานุเบกษา**. 114(55ก). หน้า 10. สืบค้นเมื่อ 25 กันยายน 2560, จาก www.nhrc.or.th/getattachment/7db34ca2-0bc2-

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2550). **ราชกิจจานุเบกษา**. 124(47ก). หน้า 15. สืบค้นเมื่อ 25 กันยายน 2560, จาก www.mua.go.th/users/he-commission/doc/

รัตนาดี โชติกพนิช. (2555). **เอกสารการสอนจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพครู**. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วริยา ชินวรรณโน. (2549). **บทนำจริยธรรมในวิชาชีพ**. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.

วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการดอนตาล. (2559). **ธรรมาภิบาลในองค์กร**. สืบค้นเมื่อ 13 ธันวาคม 2560, จาก <https://sites.google.com/a/dontantm.ac.th/2204-2110>

วิรัช วรรณรัตน์ และโกสุม สายใจ. (2555). **คุณลักษณะผู้นำเชิงจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูของคณาจารย์ระดับอุดมศึกษาเครือข่ายวิชาการเบญจมิตรและเครือข่ายวิจัยประชาชน**. รายงานวิจัย, วิทยาลัยราชพฤกษ์, นนทบุรี.

- สลิลทิพ ชูชาติ. (2556). **พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา**
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2.
 วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2554). **คู่มือการพัฒนาและส่งเสริม**
การปฏิบัติตนตามมาตรฐานทางจริยธรรมข้าราชการพลเรือนสำหรับ
คณะกรรมการจริยธรรม. นนทบุรี: โรงพิมพ์สำนักงาน ก.พ.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (ม.ป.ป.). **ความหมายของวิชาชีพ.** สืบค้นเมื่อ 12 กันยายน
 2560, จาก <https://education.dusit.ac.th/QA/articles/doc02.pdf>
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2552). **กฎหมายเพื่อควบคุมการประกอบวิชาชีพทางการ**
ศึกษา (พระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ข้อบังคับ ประกาศ). กรุงเทพฯ:
 สำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2556). **ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วย มาตรฐานวิชาชีพและ**
จรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556. สืบค้นเมื่อ 23 กันยายน 2560,
 จาก <http://www.ksp.or.th/>
- สุภัคชญา โลกิตสถาพร. (2558). **พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูกับบทบาทของครูในการ**
ส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. สารนิพนธ์ รป.ม., มหาวิทยาลัยเกริก, กรุงเทพฯ.
- สุวิมล ตีรกานนท์. (2554). **ระเบียบวิจัยทางสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 9).** กรุงเทพฯ:
 สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หทัยรัตน์ ดุจจามุทัตน์. (2558). **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับ**
ความตระหนักในความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูผู้สอนในระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, กรุงเทพฯ.
- อรรณพ จินะวัฒน์ และรัตนา ดวงแก้ว. (2557). **การศึกษาสภาพการปฏิบัติตนตาม**
มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตนของผู้ประกอบวิชาชีพทาง
การศึกษา. รายงานวิจัย, สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, กรุงเทพฯ.

อภัสรา ดียิ่ง. (2551). การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, กรุงเทพฯ.

เอกพันธ์ ปัดถาวรระโร (2555). จรรยาบรรณวิชาชีพ. สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2560, จาก <http://aekapan.blogspot.com/2012/08/blog-post.html>

เอมมา อาสนจินดา. (2559). จริยธรรมในวิชาชีพครู. นครปฐม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล.

American Educational Research Association: AERA Council. (2011). **Code of Ethics**.

Retrieved September 12, 1017, from <http://c.ymcdn.com/sites/>

Fred Feldman. (1978). **Introductory ethics**. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.

Johnson, D. W. (1993). **Reaching out: Interpersonal effectiveness and self-actualization** (5th ed.). Boston: Allyn and Bacon.

Kellough, R. D. (2000). **A resource guide for teaching: K-13** (3rd ed.). New Jersey: Prentice Hall.

Ministry of Education and Employment. (2012). **The Council for the Teaching Profession In Malta**. Retrieved September 12, 1017, from <https://education.gov.mt/en/Ministry>

OECD. (2009). Teacher evaluation: A conceptual framework and examples of country practices. In **the OECD Review on Evaluation and Assessment Frameworks of improving School Outcomes**. Retrieved December 5, 2013, from <http://www.oecd.org/education/school/44568106.pdf>.

Rovinelli, R. J. and Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. **Dutch Journal of Educational Research**, 2, 49-60.

Sergiovanni, T. J. and Starratt, R. J. (1993). **Supervision: A redefinition** (5th ed.). New York: McGraw-Hill.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา

UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

การศึกษาศาสนาและความต้องการปฏิบัติตนตามมาตรฐาน
จรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศาสนาและความต้องการในการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู
ตอนที่ 3 ความต้องการและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู
3. ท่านสามารถเลือกตอบแบบสอบถามโดยการ **ตอบลงในเอกสารนี้**หรือตอบแบบสอบถามผ่าน**ระบบออนไลน์**ได้ที่ <https://goo.gl/forms/UahbffNuoMzm3YQA2>
ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้ศึกษา

(นายสุรชัย วรภูรีกุล)

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

- () ชาย
- () หญิง

2. ระดับการศึกษา

- () ต่ำกว่าปริญญาตรี
- () ปริญญาตรี
- () ปริญญาโท
- () สูงกว่าปริญญาโท

3. ประสบการณ์การทำงาน

- () 0-10 ปี
- () 11-20 ปี
- () 21-30 ปี
- () มากกว่า 30 ปี

4. ภาระงานสอนในปัจจุบัน (ชั่วโมง/สัปดาห์)

- () ต่ำกว่า 10 ชั่วโมง
- () 10-15 ชั่วโมง
- () 16-20 ชั่วโมง
- () มากกว่า 20 ชั่วโมง

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ
ของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องสภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ
ของข้าราชการครู ระดับจรรยาบรรณวิชาชีพ / ลงในช่องระดับมาตรฐานจรรยาบรรณที่แสดง
ถึงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพครูของท่านตาม
ความเป็นจริง โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง ปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง ปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง ปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง ปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง ปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	สภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู	ระดับมาตรฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพ				
		5	4	3	2	1
หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง						
ด้าน 1 มีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์						
1	ท่านพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ โดยการแสวงหาความรู้ และเทคนิควิธีการใหม่ ๆ และนำมาพัฒนาศิษย์					
2	ท่านพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านวิทยาการ เทคโนโลยี และนำมาพัฒนาศิษย์อยู่เสมอ					
3	ท่านพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองและนำมาพัฒนาศิษย์ อยู่เสมอ					

ข้อ	สภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู	ระดับมาตรฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพ				
		5	4	3	2	1
หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง (ต่อ)						
ด้าน 1 มีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ (ต่อ)						
4	ท่านกระตือรือร้น เอาใจใส่และรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี					
5	ท่านประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพ เช่น เคารพกฎหมาย ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด อบายมุข จนขาดสติหรือประพฤติชั่วสาว					
6	ท่านประพฤติปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม					
หมวด 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ						
ด้านที่ 2 รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ						
1	ท่านแสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพครู					
2	ท่านรักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพครู เช่น ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามให้ร้ายผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ วิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพ					
3	ท่านแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในองค์กรตามโอกาสและนำองค์ความรู้ที่หลากหลายมาปฏิบัติตามหน้าที่					
4	ท่านเข้าร่วม ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์					
5	ท่านยกย่องและให้เกียรติผลงานวิชาการของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพหรือวิชาชีพอื่น					
6	ท่านทุ่มเท เสียสละและอุทิศตนเพื่อการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง					
7	ท่านปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามระเบียบและแบบแผนของทางราชการ					

ข้อ	สภาพการปฏิบัติตามมาตรฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู	ระดับมาตรฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพ				
		5	4	3	2	1
หมวด 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ (ต่อ)						
ด้านที่ 2 รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ						
8	ท่านเลือกใช้หลักวิชาที่ถูกต้อง สร้างสรรค์เทคนิควิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ					
หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ						
ด้านที่ 3 รัก เมตตาเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ โดยเสมอหน้า						
1	ท่านให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศิษย์และผู้รับบริการด้วยความเมตตากรุณาอย่างเต็มกำลังความสามารถและเสมอภาค					
2	ท่านส่งเสริมสร้าง ชมเชยให้กำลังใจศิษย์และผู้รับบริการให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง					
ด้านที่ 4 ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการอย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ						
3	ท่านอุทิศตนเพื่อพัฒนาให้ศิษย์และผู้รับบริการได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถตามความถนัดและเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล					
4	ท่านส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตน รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย					
5	ท่านส่งเสริมให้ศิษย์หรือผู้รับบริการเกิดนิสัยที่ถูกต้องดีงาม ปรับตัวอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข					

ข้อ	สภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู	ระดับมาตรฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพ				
		5	4	3	2	1
หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ (ต่อ)						
ด้านที่ 5 ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ						
6	ท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิต ทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ					
7	ท่านไม่ส่งเสริม ยุยงให้ศิษย์หรือผู้รับบริการประพฤติ ปฏิบัติขัดต่อศีลธรรม หรือกฎระเบียบของสังคม					
ด้านที่ 6 ไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และ สังคมของศิษย์และผู้รับบริการ						
8	ท่านไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์หรือขัดขวางความเจริญ งอกงามทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคม ของศิษย์และผู้รับบริการ					
9	ท่านปกป้องสิทธิหรือสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อปกป้อง สิทธิเด็ก เยาวชนและผู้ด้อยโอกาสเสมอ					
ด้านที่ 7 ให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับ ผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ						
10	ท่านไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ					
11	ท่านให้บริการศิษย์และผู้รับบริการด้วยความจริงใจและ เสมอภาค					
หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ						
ด้านที่ 8 พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบ สร้างสามัคคีในหมู่คณะ						
1	ท่านเสียสละ เอื้ออาทรและให้ความช่วยเหลือผู้ร่วม ประกอบวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นระบบ คุณธรรม					
2	ท่านรักและสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกับผู้ร่วมประกอบ วิชาชีพในการพัฒนาการศึกษา					

ข้อ	สภาพการปฏิบัติตนตามมาตรฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู	ระดับมาตรฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพ				
		5	4	3	2	1
หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ (ต่อ)						
ด้านที่ 8 พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ						
3	ท่านยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของ ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ					
4	ท่านพิจารณาตัดสินผลงานของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยยึดมั่นในหลักเกณฑ์ที่มีและความยุติธรรม					
5	ท่านแสดงความรับผิดชอบในความบกพร่องที่เกิดขึ้นใน การปฏิบัติงานโดยไม่ตำหนิ ให้อายผู้อื่น					
หมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม						
ด้านที่ 9 พึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข						
1	ท่านยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข					
2	ท่านนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมมาเป็น ปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม					
3	ท่านจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการเกิดการ เรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง					
4	ท่านเป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ					
5	ท่านเป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์ และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรม					
6	ท่านให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม การพัฒนาชุมชน ในทุกรูปแบบ					
7	ท่านปกป้องและรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมเสมอ					

ตอนที่ 3

ความต้องการและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ
ของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

คำชี้แจง โปรดระบุความต้องการหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูพานยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 ตามความคิดเห็นของท่าน

หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

ด้านที่ 1: มีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์

หมวด 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ด้านที่ 2: รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ

ด้านที่ 3: รัก เมตตาเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

ด้านที่ 4: ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ด้านที่ 5: ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ

ด้านที่ 6: ไม่กระทำความผิดเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ

ด้านที่ 7: ให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม

หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ด้านที่ 8: พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

หมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม

ด้านที่ 9: พึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ขอขอบพระคุณในความกรุณาและเสียสละของท่านเป็นอย่างสูง
 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและแสดงความต้องการ/ความคิดเห็น

ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผศ. ดร.สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา:
ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลประเมินผล
2. นายชำนาญ ม่วงศรีศักดิ์ ประธานอนุกรรมการการศึกษาจังหวัดพะเยา:
ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
3. นายลักษณะ ทิศสุกใส ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านม่วงคำ:
ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

ภาคผนวก ค แบบแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาสภาพและความต้องการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ
ของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเพื่อวิจัย
(Item Objective Congruence Index: IOC) มีค่าความสอดคล้อง อยู่ที่ 1.0 โดยใช้สูตรการหาค่า
ความเชื่อมั่นดังนี้

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม คือ

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

ข้อ	รายการ	คะแนนความคิดเห็นของ					แปรผล
		ผู้เชี่ยวชาญ					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม (3)	ค่า IOC	
หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง							
ด้าน 1 มีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์							
1	ท่านพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ โดยการแสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการใหม่ ๆ และนำมาพัฒนาศิษย์	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
2	ท่านพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาการ เทคโนโลยี และนำมาพัฒนาศิษย์ อยู่เสมอ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
3	ท่านพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองและนำมาพัฒนาศิษย์อยู่เสมอ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
4	ท่านกระตือรือร้น เอาใจใส่และรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
5	ท่านประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพ เช่น เคารพกฎหมาย ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด อบายมุข จนขาดสติ หรือประพฤติชั่วสาว	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
6	ท่านประพฤติตนตามประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
หมวด 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ							
ด้านที่ 2 รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ							
1	ท่านแสดงความชื่นชมและศรัทธา ในคุณค่าของวิชาชีพครู	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	รายการ	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					แปรผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม (3)	ค่า IOC	
2	ทำนรักษาชื่อเสียงและปกป้อง ศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพครู เช่น ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามให้ร้ายผู้ร่วม ประกอบวิชาชีพหรือองค์กร วิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
3	ทำนแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิก ในองค์กรตามโอกาสและนำ องค์ความรู้ที่หลากหลายมาปฏิบัติ ตามหน้าที่	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
4	ทำนเข้าร่วม ส่งเสริมและ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรม ขององค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
5	ทำนยกย่องและให้เกียรติผลงาน วิชาการของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ หรือวิชาชีพอื่น	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
6	ทำนทุ่มเท เสียสละและอุทิศตน เพื่อการพัฒนาวิชาชีพ อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
7	ทำนปฏิบัติหน้าที่ด้วย ความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ตามระเบียบและแบบแผนของ ทางราชการ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
8	ทำนเลือกใช้หลักวิชาที่ถูกต้อง สร้างสรรค์เทคนิควิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	รายการ	คะแนนความคิดเห็นของ					แปรผล
		ผู้เชี่ยวชาญ					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม (3)	ค่า IOC	
หมวด 3 จรรยาบรรณต่อศิษย์และผู้รับบริการ ด้านที่ 3 รัก เมตตาเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ โดยเสมอหน้า							
1	ท่านให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศิษย์และผู้รับบริการด้วยความเมตตากรุณาอย่างเต็มกำลังความสามารถและเสมอภาค	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
2	ท่านเสริมสร้าง ชมเชยให้กำลังใจให้ศิษย์และผู้รับบริการเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
ด้านที่ 4 ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการอย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ							
3	ท่านอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อพัฒนาให้ศิษย์และผู้รับบริการได้รับการพัฒนาความสามารถความถนัดเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
4	ท่านส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตน รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ อย่างหลากหลาย	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
5	ท่านส่งเสริมให้ศิษย์หรือผู้รับบริการเกิดนิสัยที่ถูกต้องดีงาม ปรับตัวอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	รายการ	คะแนนความคิดเห็นของ					แปรผล
		ผู้เชี่ยวชาญ					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม (3)	ค่า IOC	
ด้านที่ 5 ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ							
6	ท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
7	ท่านไม่ส่งเสริม ยุยงให้ศิษย์หรือผู้รับบริการประพฤติปฏิบัติขัดต่อศีลธรรม หรือกฎระเบียบของสังคม	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
ด้านที่ 6 ไม่กระทำความผิดเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ							
8	ท่านไม่กระทำความผิดเป็นปฏิปักษ์หรือขัดขวางความเจริญของงามทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
9	ท่านปกป้องสิทธิ์หรือสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิ์เด็ก เยาวชนและผู้ด้อยโอกาสเสมอ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
ด้านที่ 7 ให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ							
10	ท่านไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
11	ท่านให้บริการศิษย์และผู้รับบริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	รายการ	คะแนนความคิดเห็นของ					แปรผล
		ผู้เชี่ยวชาญ					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม (3)	ค่า IOC	
หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้านที่ 8 พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้าง ความสามัคคีในหมู่คณะ							
1	ท่านเสียสละ เอื้ออาทรและให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นระบบคุณธรรม	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
2	ท่านรักและสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในการพัฒนาการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
3	ท่านยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
4	ท่านพิจารณาตัดสินผลงานของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยยึดมั่นในหลักเกณฑ์ที่มีและความยุติธรรม	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
5	ท่านแสดงความรับผิดชอบในความบกพร่องที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานโดยไม่ตำหนิให้ร้ายผู้อื่น	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
หมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม ด้านที่ 9 พึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาสิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข							

ข้อ	รายการ	คะแนนความคิดเห็นของ					แปรผล
		ผู้เชี่ยวชาญ					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม (3)	ค่า IOC	
1	ทำนยี่ดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
2	ทำนนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมมาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
3	ทำนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้ และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
4	ทำนเป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
5	ทำนเป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรม	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
6	ทำนให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมการพัฒนาชุมชนในทุกรูปแบบ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
7	ทำนปกป้องและรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมเสมอ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out)

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS มีขั้นตอนดังนี้

1. เลือกเมนู Analyze เลือกคำสั่ง Scale เลือกคำสั่งย่อย Reliability Analysis
2. เลือกตัวแปรที่ต้องการหาค่าความเชื่อมั่น โดยคลิกปุ่มตัวแปรในช่อง Items เลือกทุกตัว
3. คลิกปุ่ม Model เลือก Alpha ซึ่งเป็นวิธีการทดสอบของ Cronbach
4. คลิกปุ่ม Statistics จะปรากฏหน้าจอ Reliability Analyze Statics ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้

Reliability Confident

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	No of Items
0.91	.910	6

ภาคผนวก จ รายชื่อโรงเรียนที่ให้ความอนุเคราะห์เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

1. โรงเรียนพะเยาพิทยาคม
2. โรงเรียนพากกว้านวิทยาคม
3. โรงเรียนพะเยาประสาธน์วิทย์
4. โรงเรียนแม่ใจวิทยาคม
5. โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา
6. โรงเรียนดงเจนวิทยาคม
7. โรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม
8. โรงเรียนถ้ำปินวิทยาคม
9. โรงเรียนงำเมืองวิทยาคม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	สุรัชย์ วรรณริกุล
วัน เดือน ปี เกิด	1 มกราคม 2518
สถานที่เกิด	บ้านกิวกาญจน์ ตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
วุฒิการศึกษา	ค.บ. (ภาษาอังกฤษ), สถาบันราชภัฏเชียงราย, จังหวัดเชียงราย
ที่อยู่ปัจจุบัน	130 หมู่ 14 ตำบลบ้านตูม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
ผลงานตีพิมพ์	สุรัชย์ วรรณริกุล. (ผู้บรรยาย). (16 มิถุนายน 2561). การศึกษาสภาพและความต้องการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตภูกามยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ใน การประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 4 (หน้า 559–573). พะเยา: กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.

